

Title: Steps of Non-violence
အခြေခံမူရင်း အခြေခံမူရင်း

Author: Michael Nagler
Translator: R.L. Verma
Publisher: R.L. Verma

323, Paschimapur, New Delhi - 11003
Cover Design: Ko Myo Swe (Burmese Wing)
Computer: Ko Myo Swe, Ko Myint Than Hla

Steps of Nonviolence

အခြေခံမူရင်း အခြေခံမူရင်းများ

Suggested Contribution

India: Rs. 80 (With Postage)
Abroad: US \$ 5 (With Postage)

AGENCY FOR THE PUBLICATION OF THE METTA CENTER FOR NON-VIOLENCE
NOTICE
TARAH BHARAT AKHIL BHARAT
RACHINATMAK SMAJ

Title: Steps of Non-violence

အကြမ်းမဖက်မှု၏ အခြေခံအဆင့်များ

Author: Michael Nagler

Translator: R.J.Verma

Publisher: R.J.Verma

DGII, 180D, Vikas Puri

New Delhi

Cover Design: Ko Myo Swe (Burmese Wing)

SAMYAK PRAKASHAN

32/3, Paschimpuri, New Delhi - 110063

Computer: Ko Myo Swe, Ko Myint Than Htu

“ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ”

လှုပ်ရှားမှုတခု (သို့မဟုတ်) တော်လှန်ရေးတရပ်ကို ဆင်နွှဲရာတွင် အချိန်ကာလ ကြာညောင်း လာခဲ့သည့်အလျောက် ယင်းတော်လှန်ရေးနှင့် လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားသည့် အဖွဲ့ဝင်များ (သို့မဟုတ်) ခေါင်းဆောင်များအကြား အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့ကို အခြေခံပြီး သဘောထားကွဲလွဲမှုများ ပေါ်လာတတ်ကြသည်။ ထိုသို့ ဝိဝါဒကွဲလွဲခြင်းတို့မှ မဖြစ်မနေ ပေါ်လာရခြင်း သဘောသဘာဝကို ဆောင်သည်။ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုများလည်း ယင်းအခြေအနေမျိုးကို ကြုံရသည်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုအခြေအနေမျိုးသည် မိမိတို့ လှုပ်ရှားမှုအတွက် အန္တရာယ်ပြုနိုင်သည်။

ဤစာအုပ်ငယ်တွင် စာရေးသူက ထိုအန္တရာယ်မျိုးကို မီးမောင်းထိုး၍ ရေးသား ဖော်ပြပေးထားသည်။ ထိုအချက်အလက်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာကာ ပြင်ဆင်၍ လိုအပ်သလို ကျင့်ကြံသွားပါက မိမိတို့ စည်းရုံးရေးတခု (သို့မဟုတ်) လှုပ်ရှားမှုတရပ်ကို အကျိုးဖြစ်ထွန်း စေနိုင်သည်။ မိမိတို့ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးစီးသည့် မြန်မာနိုင်ငံဒီမိုကရေစီရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှုသည် အကြပ်အတည်း ကြုံနေသည့်ယခုအချိန်တွင် လှုပ်ရှားမှုတွင်ပါဝင်လှုပ်ရှားနေကြရသည့် မိမိတို့အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်စေပြီး မိမိတို့လိုရာ ပန်းတိုင်ကို ပို့ပေးရန် အထောက်အကူဖြစ်နိုင်ကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။ ထိုရည်မှန်းချက် ကောင်းနှင့် သန့်စင်သည့်စေတနာကောင်းတို့ဖြင့် ဤစာအုပ်ငယ်ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဘာသာပြန်၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိလိုက်ရပါသည်။

ဤစာအုပ်ငယ်ဖြစ်လာအောင် ထောက်ပံ့ကူညီခဲ့သူ စာရေးဆရာ မစ္စတာ Michael Nagler နှင့် သူ့ဦးစီးသည့် METTA “CENTER FOR NONVIOLENCE EDUCATION” အဖွဲ့ကို ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ပြောလိုပါသည်။ ဆက်လက်ပြီး အကြမ်းမဖက်မှု အတတ်သိပုံနှင့် ပညာပေးစာပေများကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိရာတွင် တက်တက်ကြွကြွပါဝင်ကူညီသွားရန် ကတိပေးထားသော AKHIL BHARAT RACHNATMAK SMAJ ကိုလည်း ကျေးဇူးများစွာတင်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် ဤစာအုပ်ဖြစ်လာအောင် အဖက်ဖက်မှ ကူညီဆောင် ရွက်ပေးကြသည့် သူများအားလုံးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်လျက်ရှိပါသည်။

ရမ်းဂျီးဘားမား

Suggested Contribution

India: Rs. 80 (With Postage)

Abroad: US \$ 5 (With Postage)

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်ကြောင်းကို အမြဲဒီဟသံသယ ရှိနေကြဆဲပင် ရှိနေပါသေးသည်။ အကြမ်းမဖက်မှု အတတ်သိပ္ပံနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်ုပ်တို့မှ ဉာဏ်ပညာသော်ငြား၊ လက်တွေ့သင်တန်း ပို့ချချက်များသော်ငြား အားနည်းနေပါသေးသည့်အတွက် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုတရားတွင် အရှုံးပေါ်မှုကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်အောင် မည်သို့မည်ပုံ သွားရမည်ကို နားမလည်သဘောမပေါက် ဖြစ်နေကြပါသည်။ အကြမ်းမဖက်မှု အတတ်သိပ္ပံကို ကိုယ်တွေ့ကျင့်သုံးနိုင်ရန် အထူးသင်တန်းပို့ချချက်များ လိုအပ်သလို အခြားအခြား သပ္ပာယ်သရုပ်များကို လေ့လာသည့်နည်းတူ (Non-Violence) နှင့်သက်ဆိုင်သည့် အသိပညာရပ်များကိုလည်း လေ့လာဆည်းပူးသွားရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ငယ်လေးရေးသူက အကြမ်းမဖက်သည့် အတတ်ပညာ နည်းလမ်းတို့၏ အဓိကကျသည့် အခြေခံသဘောတို့ကို ရေးသားဖော်ပြပေးသည်။ လွန်ခဲ့သည့်ဆယ်စုနှစ်ကာလများအတွင်းမှ ကိုယ်တွေ့ အတွေ့အကြုံနှင့် မဟာတ္ထမာဂါနီ၏ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော အတွေ့အကြုံများကိုမိမိ ရေးသားတင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ရှိအချိန်ကာလတွင် အကြမ်းမဖက်သည့် လှုပ်ရှားမှုတို့ဖြင့် လွတ်လပ်မှုအတွက် တိုက်ပွဲများ ဝင်နေကြသူများနှင့် မိမိတို့ လှုပ်ရှားမှု၏ပန်းတိုင်ကို အကြမ်းမဖက်သည့်နည်းလမ်းတို့ဖြင့်သာ လုပ်ယူရရှိနိုင်ကြောင်း ယုံကြည်ထင်မြင်သူများအား ထောက်ခံအားပေး ကူညီလိုသည့် စိတ်ဆန္ဒဖြင့် ဤသို့ရေးသားတင်ပြခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရိုးသားစွာဝန်ခံလိုပါသည်။ အကြမ်းမဖက်သည့် နည်းလမ်းတို့ဖြင့် မိမိတို့၏ အရေးပါသော လှုပ်ရှားမှုများအတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေကြသူများက အောက်ပါမေးခွန်းများကို လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားသုံးသပ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

- မေးခွန်း (၁)။ အကြမ်းမဖက်မှုမှာ ဘာပါသလဲ။
- မေးခွန်း (၂)။ အကြမ်းမဖက်မှုကို ကျနော်တို့ မည်သို့ချဉ်းကပ်ရမှာလဲ။
- မေးခွန်း (၃)။ ပဋိပက္ခတခုခုကို လက်တွေ့အကျိုးရှိနိုင်အောင် အကြမ်းမဖက်မှုနည်းလမ်းများကို မည်သို့သုံးစွဲပြီး ပိုမိုသာလွန်သည့်လူ့ကမ္ဘာကို တည်ဆောက်သွားရပါမည်နည်း။

ကျွန်တော်တို့ ဂါနီထံမှ ရရှိထားသည့် အရေးပါသင်ခန်းစာတခုမှာ (Nonviolence is a positive force) အကြမ်းမဖက်မှုသည် အပြုသဘောဆောင်သော စွမ်းအင်တခုဖြစ်သည်။ (သို့မဟုတ်) အကြမ်းမဖက်မှုသည် နည်းလမ်းတခုဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်းကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးကာ ဝိရောဓီများအား သွေးဆောင်ဖြားယောင်း နားသွင်းလို ရနိုင်ပါကြောင်း၊ ဤလမ်းစဉ်သည် ဆန့်ကျင်ဘက်များအပေါ် အတင်းအဓမ္မ အနိုင်အထက်ပြုခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်သည့်လမ်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်းတို့ဖြင့် ပဋိပက္ခတခုကို ဖြေရှင်း ရာတွင် ဘက်နှစ်ဘက်မှ

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

ကာယကံရှင်တို့သည် အကျိုးဖြစ်စေတတ်သည်။ ဘက်နှစ်ဘက်တွင် ပါဝင်ကြသည့် သူများအကြား အချင်းချင်း နီးစပ်မှုကိုလည်း ရစေနိုင်ပါသည်။ ဗြိတိသျှသမိုင်းဆရာကြီး Arnold Toynbee က တနေရာတွင် ဤသို့ရှင်းပြထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ “ဂါနီသည် ငါတို့ ဗြိတိသျှများက အိန္ဒိယနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများအား ဆက်လက်အုပ်ချုပ်မရနိုင်အောင် ပြုလုပ်သွားခဲ့သည်။ သို့သော် ငါတို့ဗြိတိသျှ လူမျိုးများ မခံချည့်မခံသာ မဖြစ်အောင် သိက္ခာမဲ့မသွားအောင် လုပ်သွားနိုင်ခဲ့ကြောင်းကိုလည်း မှတ်တမ်းတင် ပြောဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသည်မှာ အကြမ်းမဖက်မှု Nonviolence ၏ နှစ်ဖက်အကျိုးရှိစေသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုတို့ကို ထောက်ခံဖော်ပြခြင်းပင်ဖြစ်၏။”

ဂါနီ၏ စကားအရဆိုပါလျှင် အကြမ်းမဖက်မှု၏စွမ်းအင်ထက်မြက်မှုကို မည်သည့်လက်နက်နှင့်မဆို ယှဉ်ပြိုင်လို့မရနိုင်။ တပုခြင်းမရှိနိုင်သော ထက်မြက်သည့်လက်နက်ကောင်းတခုဖြစ်သည်။ အကြမ်းမဖက်မှု၏ ဩဇာအာဏာစွမ်းအင်ကို ထက်မြက်သည့် အတုမရှိသော ထိုလက်နက်အား ဂါနီတို့က Satya Graha “ဆတယဂရဟ” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုစွမ်းအင်ကို ရရှိနိုင်အောင် ကျနော်တို့သည် ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တွင်းရှိ တရားအချို့တို့ကို မလွဲမရှောင် လိုက်နာကျင့်သုံးယူရမည်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုထိုသောတရားတို့သည် ကျွန်တော်တို့ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း ကိန်းအောင်းလျက်ရှိကြသည်။ ဂါနီရှာဖွယ်တွေ့ရှိခဲ့သော အမှန်တရားတို့အနက် အထက်ဖော်ပြသည့် အကြောင်းအရာသည် အရေးအကြီးဆုံးအချက်ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုတရားမှန်တို့ကို ကျနော်တို့ခေတ်သစ် လူ့ယဉ်ကျေးမှုအမျိုးမျိုးတို့က ဖော်ပြမှုအမျိုးမျိုးဖြင့် ချုပ်တည်းထိမ်ချန်ထားပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ထိုအခြေအနေများနှင့် ကန့်သတ်ချက်များကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှု တစ်ရပ်ရပ်တွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားမည့်သူများ အဘယ်သူများမှမဆို စောင့်ထိန်းသည့် ကိုယ်ကျင့်တရားတခုခုရှိကြပါသည်။ ဘာသာရေးကိုးကွယ်မှု တစ်ခုတရပ် မှီခိုပြုပါသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ Martin Luther King က ခရစ်ယန်ဘာသာ၊ အဗ္ဗဒူဂဖွာရ်ခမ် Abdul Ghaffar Khan က အစ္စလာမ်ဘာသာ၊ မဟာတ္ထမဂါနီက ပွင့်လင်းသည့် ဟိန္ဒူဘာသာမျိုးစုံတို့၏ ဆုံးမသွန်သင်ခြင်းများကို အမှီသဟဲပြုပါသည်။

Nonviolence အကြမ်းမဖက်မှု နည်းလမ်းများကိုကိုင်စွဲပြီး ထိုလမ်းစဉ်၏ ရှည်လျားနေသည့် လမ်းမကြီးပေါ်ရှေ့လျှောက် လှုပ်ရှားသွားနိုင်ရန် ကျွန်တော်တို့လူသားများသည် ခိုကိုးစရာ အမှီသဟဲပြုစရာ တစ်ခုခု လိုအပ်စေမိခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်သည့်အတွက် တရားထိုင်ခြင်း။

ဘာသာစုံရှိခိုး ပစ္စည်းပြုခြင်း၊ မေတ္တာသုတ်ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ ဘုရား၏အာနုဘော်ကို ရယူခြင်း၊ စသည့်အပြုအမူတို့မှာ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုကို ဆင်နွှဲကြသူများအတွက် ယေဘုယျ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များမှ လူမျိုးဘာသာမရွေး၊ အကြမ်းမဖက် တိုက်ပွဲဝင်သူတို့မှာ အတူတကွ ဆောင်ရွက်သွားရမည့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု တရပ်ဖြစ်နိုင်သည်။

အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုတစ်ရပ်တွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားသူတစ်ဦး လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည့် အချက်တခုက အလွန်အရေးကြီးသည်။ ထိုအချက်မှာ တဖက်သား တဦးတယောက်၏ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာကို မည်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင်မျှ စော်ကားခြင်းကို မပြုလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် “Violence” အကြမ်းဖက်ခြင်းအမျိုးမျိုးတို့က လူ့ဂုဏ်သိက္ခာကို စော်ကားလာခြင်းမှ ပေါက်ဖွားပြီး အကြမ်းဖက်မှုကို စတင်ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း၏ အရင်းအမြစ် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား ထိုကဲ့သို့အပြုအမူ အကျင့်ဆိုးကို မပြုကျင့်ရန် တားမြစ်နိုင်သည့် အတွေးအခေါ်မှ ဆန့်ကျင်သမှုပြုနေသူမှာလည်း ငါလိုလူသားတဦးပင် ဖြစ်နေပါကလား။ ဤ သဘောတရားအမှန်ကို အစဉ်သတိမလွတ် မှတ်ထားရမည်ဖြစ်သည်။ အခြား စကားလုံး များနှင့် ပြောရမည်ဆိုပါက ကိုယ်ချင်းစာတရား အမြဲရှိနေရမည်။ ကိုယ်ချင်းစာတရားကို အမြဲစောင့်ထိန်းသွားရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဤအမှန်တရားကို ဘာသာတရားမျိုးစုံတို့က သူ့နည်းသူ့ဟန်နှင့် ရေးသားဖော်ပြ ဆုံးမသွန်သင် ပေးထားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လူသားအားလုံးသည် တဦးတည်းသော ဘုရား သခင်၏ ခလေးသူငယ်များဖြစ်ကြောင်း၊ တချို့ဘာသာတရားတို့မှာ ဆိုထားသည့်အလျောက် တချို့ဘာသာတို့မှ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး၏ ခန္ဓာကိုယ်၌ ထိုတဦးတည်းသော ဘုရားသခင်သည် ကိန်းအောင်းလျက်ရှိသည်ဟူ၍ ဆိုထားပေသည်။ ထိုသဘောတရားကို ကုရမ်ကျမ်းနှင့် တိုရာန်ကျမ်းမြတ်က “Peace” ငြိမ်းချမ်းမှုသည် ဘုရားကို သိမြင် နားလည် သဘောပေါက်ခံစား စေရန် အမည်နာမတခုဖြစ်သည့်ဟု ဆိုထားကြသည်။ ဘုရား၏ အာနုဘော်ကို မည်သို့ မည်၍ပင် လက်ခံခံစားသည်ဆိုဆို ထိုသဘောတရားသည် ကျွန်ုပ်တို့လူသားများကို ငြိမ်းချမ်းမှု ဘက်သို့ ချဉ်းကပ်နိုင်ရန် ဦးတည်ပေးထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူရပါမည်။

သမိုင်းမှတ်တမ်းအရ ပြောရပါလျှင် အများအပြားသောလူတို့သည် “Nonviolence” အကြမ်းမဖက်မှုနည်းနိဿယကို လူအနည်းငယ်မျှသာ ကိုင်စွဲသည့်နည်းဗျူဟာ တခု လောက်သာ သတ်မှတ်ကြသည်။ အချို့သောသူများက အကြမ်းမဖက်မှုကိုကိုင်စွဲကာ ပြဿနာများကို ဦးစွာပထမ ဖြေရှင်းအဖြေရှာရမည်။ ထိုနည်းလမ်းမျိုးနှင့် အဖြေရှာလို့ မရ

နိုင်သည့်အဆုံးတွင် “Violence” အကြမ်းဖက်မှုနည်းကို ကိုင်တွင်ဖြေရှင်းသွားရမည်ဟု ထင်မြင် ယုံကြည်ကြသည်။ ထိုသို့ယူဆခြင်း၊ ချဉ်းကပ်ခြင်း၊ ယုံကြည်ခြင်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးသည် မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ဤစာအုပ်ငယ်ကို ပြုစုရေးသားသူက “အကြမ်းမဖက်မှု” ကို အင်အား ချို့တဲ့သူများကသာ အားကိုးအားထားပြုရသည့် လက်နက်တရပ်ဟူ၍ လုံးဝယူဆ ထင်မြင် သည့်အမြင်တို့ကို ပယ်ဖျက်သည်။ “Nonviolence” အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုသည် လူတို့၌ အလိုလို ပေါ်ပေါက်လာရသည့် တရားမဟုတ်၊ ၎င်းကိုလူတို့က စည်းစနစ်ကျကျ မွေးထုတ်ရယူ ကြောင်းခံယူသည်။ ဤစာအုပ်ငယ်မှာ “Nonviolence” အကြမ်းမဖက်မှုကို ခံယူချက်တရပ် အနေဖြင့် လက်ခံသည်။ နည်းဗျူဟာသက်သေအဖြစ် လက်ခံထား၍ ရေးသားဆွေးနွေးခြင်း မဟုတ်ကြောင်းဆိုသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ “Nonviolence” ၏သဘောတရားသည် အသစ်ပေါ်ပေါက် လာသော သဘောတရားတခုတော့ မဟုတ်ပါ။ ဂါဗ္ဗီက “Nonviolence” ၏ သဘော တရားသည် ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ် ကျွန်ုပ်တို့မြင်တွေ့နေသည့် တောတောင်တို့နှင့် အသက်ချင်း တူသည်ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားသည်။ သို့သော် “Nonviolence” သဘောတရား၏ အသိပညာသည် ကျနော်တို့လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ယှဉ်ထက်တိုင် ပဏာမအဆင့်မှာပင် ရှိနေပါသေးသည်။ တဖြေးဖြေးနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းက “Nonviolence” ၏ သဘောတရားကို အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိ၍ ထက်မြက်သည့်အင်အား စွမ်းအင်တစ်ခုအဖြစ် လက်ခံယုံကြည် လာခဲ့ပါပြီ။ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှု၏ ဩဇာသက်ရောက်မှုမှာ အံ့ဩဖွယ်ရာကောင်းအောင် ထက်မြက်လှသည်။ “Nonviolence” သဘောတရား၏ ဩဇာအာဏာသည် အခြားဩဇာအာဏာ သက်ရောက် မှုတို့နှင့်မတူ ခြားနားသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ထိုဩဇာအာဏာကို လက်ခံယုံကြည်ကျင့်သုံး အသိအမှတ်ပြုမှုတို့မှ အလွန်အချိန်နောက်ကျခဲ့သည်ဟု လက်ခံရမည့် အချက်မှန်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ “Nonviolence” စကားလုံးကို ကြားမှ Hyphen မခံဘဲနှင့် အသံထွက်လာပြီလို့ ဆိုနိုင်ပေမည်။ တချို့သောသူများသည် “Nonviolence” ကို “Violence” မရှိသည့် အခြေအနေ တခုအထိပင် လက်ခံယုံကြည်လျက် ရှိနေပါသေးသည်။ ထိုကဲ့သို့သောသူများ၏ အဆိုအရ အမှန်စင်စစ်မှာ “Violence” သည် သဘောတရားတခုအဖြစ် ရပ်တည်မှုရှိ၍ “Nonviolence” သည် “Violence” မပေါ်ပေါက် မရှိသည့်အခြေအနေ တခုသာဖြစ်သည်။ ထိုသို့အမြင်ရှိ ကြသောသူများမှ “Peace” ငြိမ်းချမ်းမှုသည် စစ်ပွဲမရှိသည့် အခြေအနေတစ်ခု သက်သေဖြစ်ကြောင်း၊ ပြောဆိုယုံကြည်ကြသူများနှင့် တူညီနေကြပေသည်။

မဟာတ္ထမဂါနီအပါအဝင် များပြားသောသူတို့သည် ထိုအမြင်မျိုးကို လုံးဝမှားယွင်းနေသည့် အတွေး အမြင်ပါဟု ဆိုကြ၏။ “Nonviolence” သည် ရပ်တည်မှုအမြဲရှိနေသည့် သဘောတရားဖြစ်၍ “Violence” အကြမ်းဖက်မှုသည် “Nonviolence” ကိုငြင်းပယ်သော အယူအဆထင်မြင်ချက် တရပ်ပင်ဖြစ်သည်။

လူတို့သည် အကြမ်းဖက်မှု တဘောတရားကို သတိလက်လွတ် (သို့မဟုတ်) မေတ္တာအချစ်စစ်ကင်းမဲ့လာသည့် အခြေအနေမျိုးတွင်သာ “Violence” အကြမ်းဖက်မှု ပေါ်ပေါက်ပါသောအရာသာသည်။ သမိုင်းဆရာများက ပဋိပက္ခများကိုသာ သမိုင်းစာအုပ်များတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားပေးပြီး ထိုသို့အမြင်ရှုပ်ထွေးမှုများကို ပိုမိုနက်နဲစေခဲ့သည်။ ၁၉၀၉ ခုနှစ်အထိ သမိုင်းစာအုပ်များက ပဋိပက္ခကိုသာ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြပြီး အချစ်မေတ္တာစိတ်တို့ကလည်း အလုပ်မဖြစ်သည့် စွမ်းအင်တစ်ခုအဖြစ် ရေးသားဖော်ပြ မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း မရှိခဲ့ရပေ။ ထိုသို့ပြုခြင်းသည် သမိုင်းဆရာတို့မှ ကျင့်ကြံခဲ့သည့် ကြားဖြတ်နှောင့်ယှက်ကန့်ကွက်မှုများလို့ ဖွင့်ဆိုရပေလိမ့်မည်။

စိတ်ဓါတ်စွမ်းအင် “Soul Force” မှာ သဘာဝစွမ်းအင်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ သမိုင်းစာအုပ်များတွင် ထိုစွမ်းအင်မျိုးကို ရေးသားဖော်ပြမှတ်တမ်းတင်ခြင်းတို့ကို မပြုခဲ့ကြပါဟု ကျနော်ယုံကြည်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် ဂါနီက “Nonviolence” ဟူသော စကားလုံးကို မသုံးခဲ့သည်ကို သတိထား မှတ်သားရန်ဖြစ်သည်။ သူသည် အကြမ်းမဖက်မှုအစား “Satyagraha” ဟူသော စကားလုံးကို သုံးထားသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ “Truth” သစ္စာတရားကို ခိုင်မြဲစွာ ကိုင်စွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို “Satayagraha” ကို တခါတရံ “Soul Force” အတွင်းစိတ်ဓါတ်စွမ်းအင်” ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူနိုင်သည်။ မဟာတ္ထမဂါနီ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဤသို့ဖော်ပြထားပါသည်။

“ကမ္ဘာကြီးသည် ခိုင်ခံ့သော အမှန်တရား၏ ကျောက်ဖျာထက် လဲလျောင်းတည်ရှိလျက်ရှိသည်။ ထိုအမှန်တရားကို “Sataya” ဟူ၍ခေါ်သည်။ “Sataya” ဆတယ(သစ္စာ)ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားဖြင့် “Truth” ဟုခေါ်သည်။ ဆန့်ကျင်ဘက် စကားလုံးမှာ “Untruth” ဖြစ်သည်။ ဟိန္ဒူဘာသာစကားဖြင့် “အဆတ္တယ” ဟုခေါ်သည်။

“အဆတ္တယ” ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသော် “မဟုတ်မမှန်” ဟူ၍ဖြစ်သည်။ တည်ရှိမှုမရှိခြင်း Non-existent ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ “ဆတ္တယ” ဟူသောစကားလုံးမှာ “Existence” တည်ရှိမှု

ရှိသောဟူ၍ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်သည်။ “အဆတ္တယ” တည်ရှိမှုမရှိသော၊ မဟုတ်မမှန်သောအဖြစ်ကို ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါလျက်နဲ့ အမှန်တရား (တည်ရှိမှုရှိသောတရား) မှန်ကန်သော တရားတို့က အဘယ်ကြောင့် အောင်မြင်မှုကိုမဆောင်ဘဲ ရှိနိုင်ပါမည်နည်း ဟု ဂါနီက ရဲရဲဆိုထားပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အမှန်တရားကို ဘယ်သောအခါမျိုး၌မဆို ဖျောက်ဖျက်လိုမရနိုင်ကြောင်းကို တထစ်ချယုံကြည်ရမည်သာဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို “Satayagraha” သစ္စာအမှန်၏ အယူဝါဒကို အကျဉ်းချုပ်ရှင်းပြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

“စကြဝဠာ” သည် အမှန်တရားဘက်ကို ညွှတ်ကိုင်၏။ Martin Luther King နှင့်အတူ လှုပ်ရှားမှုမှာ ပါဝင်သည့်သူများက ပြောဆိုပါလျှင် ကျနော်တို့မှတ်ယူရမည့် သင်ခန်းစာမှာ အင်အားချို့တဲ့နေသည့် လူစုတို့မှာလည်း နိုင်ထက်စီးနင်းမှုမပြုဘဲ အောင်မြင်မှုကို ဆွတ်ခူးနိုင်ပါကြောင်း မှတ်ယူရပါမည်။ ထိုအနိုင်ယူမှုမျိုးတွင် အကြမ်းမဖက်မှုတို့၏ သြဇာကန်ရောက်မှုကို အထင်အရှားမြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။

လက်တွေ့မှာ ကျနော်တို့သည် ဝိရောဓိများအား ထိခိုက်နစ်နာစေသော အပြုအမူ မကျူးလွန်ရုံမျှဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အကြမ်းမဖက်သူများဟု ခေါ်လိုမရနိုင်သေးပါဘူး။ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်နေသောသူများအား အကြမ်းဖက်မှု၏ ခြိမ်းခြောက်မှုမပါသော အပြုအမူ မပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်လည်း ကိုယ်က အကြမ်းဖက်သူမဟုတ်ဟူ၍ ကြားဝါလိုမရနိုင်သေးဘူး။ စစ်မှန်သော အကြမ်းမဖက်မှုက ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေကြသူများ၏ အကျိုးစီးပွားကို တက်တက်ကြွကြွ အကာအကွယ်ပေး စောင့်ရှောက်သွားရပါသည်။ သိသာပေါ်လွင် ထင်ရှားမြင်လွယ်သော အကြမ်းဖက်မှုမျိုးကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် မှားပါ၏ဟု မဆိုလိုပါ။ အချို့အချို့သော ဖြစ်ရပ်မျိုးတွင် အလုပ်မဖြစ်ဟူ၍ လည်းမဆိုပါ။ သို့သော် သိရှိနားလည်သဘောပေါက် ထားရမှသာကား ထိုထိုနားလည်အပြုအမူတို့သည် “Nonviolence” က အလုပ်မဖြစ်ဘူးဟု ဆိုပါလျှင် မှန်ကန်လိမ့်မည်မဟုတ်။

သို့သော် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေကြသူတို့၏ အကျိုးကျေးဇူးကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ခြင်းသည်လည်း လွယ်ကူသည့် ကိစ္စမဟုတ်ပါ။ ထိုတရားများကို စောင့်ထိန်းရာ၌ အချိန်အခါအားလျော်စွာ မိမိကိုယ်တွင်း ကိန်းအောင်းနေပြီး အကျိုးတရားမဖြစ်စေသည့် စိတ်မျိုးကို ရှင်းလင်းသုတ်သင်ရန် စိတ်ဓါတ်စစ်ဆေးရေးတို့ကို လုပ်ရပါသည်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မနာလိုမှု စသည့်စိတ်မျိုးကို တိုက်ဖျက်ရပါသည်။ လွယ်ကူသည့် ကိစ္စတော့မဟုတ်ပါ။ ခက်ခဲပါသည်။

အကြမ်းမဖက်မှု၏ သြဇာအာဏာ ပိုင်ဆိုင်မှုသည် မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ ဆင်နွှဲရသည့် စိတ်ဓါတ်စစ်ဆင်ရေးမှ ဆင်းသက်သည်။

စိတ်ဓါတ်စစ်ဆင်ရေးမှ ရရှိလာသည့် သြဇာအာဏာသည် ခန္ဓာကိုယ်၏လှုပ်ရှားမှုမှ ပေါ်ထွန်းလာခြင်း မရှိသဖြင့် ပြောင်စုံခြင်းသဘောကို ဆောင်ခြင်းမရှိဟု ထင်မြင်ရပါသည်။ သို့သော် ထိုသြဇာအာဏာသည် အလွန်ထက်မြက်လှ၏။ အကျိုးသက်ရောက်မှု နက်နဲသည်။

Martin Luther King ၏ အဆိုအရ “ခုခံအာခံခြင်းကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မဖော်ထုတ်သည့် ခုခံမှု မျိုးက တစ်ခါတရံ မည်သို့မှ အရာမရောက်နိုင်ပါ” ဟု အချို့သောသူများက အဓိပ္ပာယ်မှား ကောက်ကာ ပြောဆိုလေ့ရှိကြသော်လည်း ထိုသို့ပြောဆို ထင်မြင်ခြင်းသည် မှန်ကန်မှုမရှိနိုင်ပါ။ အကြမ်းမဖက်သော ထိုသူရဲကောင်းသည် ကိုယ်လက်အင်္ဂါကိုမသုံးဘဲ ခုခံအာခံခြင်းကို မပြု သော်လည်း သူ၏စိတ်ဓါတ်နှင့် ဦးကျောက်တို့က ပိုမိုလှုပ်ရှားမှုရှိကြောင်းကို သိရှိနားလည် ထားရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့အကြမ်းမဖက်ခြင်း၏ သြဇာအာဏာကို သံစွဲကြသည့် ထိုသူတို့ သည် ဝိရောဓိဖြစ်သူအား “အသင့်လုပ်ရပ်များ မှားနေပြီ၊ ရှက်စရာကောင်းနေပါလား” ဟု ပြောပေးလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ငြိမ်းချမ်းမှု “Peace” သည် စစ် “War” ပြုခြင်းမရှိသည့် အခြေအနေမျိုးသာမဟုတ်။ ပိုမိုနက်နဲမှုရှိသော အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင်နေသည်။ အကြမ်းမဖက်မှု “Nonviolence” သည် လက်နက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းတို့ထက် ပိုမို၍နက်နဲလှသော တိုက်ပွဲဖြင့် တိုက်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ထားသည်။

ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခုခု ဆိုက်ရောက်လာသည့်အခါမျိုး၌ အများအားဖြင့် လူတို့သည် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံအစိုးရတို့သည် ထိုဆိုက်ရောက်လာသော ခြိမ်းခြောက်မှုကို လက်နက် အားကိုးဖြင့် တုံ့ပြန်ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းမှု ရနိုင်သည်မှလွဲ၍ အခြားနည်းလမ်းမရှိဟု ယေဘုယျ ထင်မြင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် “Flight or fight” ကိုပင် ဦးစားပေးဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။ သို့ဆုံးဖြတ်ကြခြင်းမှ ယင်းလူများနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်တို့မှ “Nonviolence” ၏ သြဇာအာဏာ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို မသိနားမလည်၍သော်၎င်း၊ အကြမ်းမဖက် ခုခံမှုတစ်ရပ်တွင် ရွေးချယ်စရာလည်း အခြားမရှိလို့ဘဲ ဖြစ်သည်။ “Fight or flight” “တိုက်ရင်တိုက် (သို့မဟုတ်) ပြေး” ဤအယူအဆနှစ်ရပ်လုံးထဲမှာ “Nonviolence” ၏ သဘောထားအမြင်အရ အမှန်စင်စစ် ရွေးချယ်စရာ အခြားလုံးဝမရှိပါ။ အမှန်စင်စစ် ဤအခြေအနေနှစ်ရပ်လုံးသည် အကြမ်းဖက်မှု

“Violence” ၏ အခြေအနေမျိုးပင်ဖြစ်သည်။ သာမန်ရှုဒေါင့်နှင့်ကြည့်ရှုပါက “Fight or Flight” ဆိုသည့်အဖြစ်သည် တစ်ခုနှင့်တခု ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ်ကို မြင်နိုင်သည်။ သို့သော် လေးလေး နက်နက်နဲ နဲ စဉ်းစားကြည့်ရှုပါက အကြမ်းဖက်မှုကို လမ်းဖွင့်ပေးခြင်းနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို အကြမ်းဖက်မှုနှင့်တုံ့ပြန်ခြင်း အဖြစ်နှစ်ရပ်လုံးသည် အမှန်စင်စစ် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက်မှု၏ သဏ္ဍာန်နှစ်ခုဟု ပြောလျှင်မမှားနိုင်ပါ။ “Flight or fight” ဆိုသည့်အဖြစ် နှစ်ရပ်လုံးသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် အမျက်ဒေါသဖြစ်ခြင်းတို့မှ ပေါက်ဖွားလာခြင်းဖြစ်သည်။ ကြောက်စိတ်နှင့်အမျက်ဒေါသစိတ် ဤစိတ်နှစ်ရပ်လုံးသည် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ကောင်းသော အဖျက်စွမ်းအားမှ ဖြစ်ထွန်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ အဖျက်စွမ်းအားမှ ဖြစ်ထွန်း လာမည့်ရလဒ်အနက် မည်သည့်ရလဒ်က ကျနော်တို့အတွက် ကောင်းနိုင်သည် မကောင်းနိုင်ဘူးကို ကျွန်ုပ်တို့ရွေးချယ်ပြီး အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် “Fight or flight” ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ချင့်ချိန်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ သို့သော် ဒုတိယဖြစ်သည့် ဒေါသစိတ် လမ်းစဉ်ကိုရွေးချယ်ပြီး ထိုဒေါသစိတ်မှ ပေါ်ပေါက်လာသည့်စွမ်းအင်ကို စုဆောင်း၍ တမျိုး ပြောင်းပေးသုံးစွဲလာခြင်းဖြင့် တတိယစွမ်းအင်တမျိုး ဖြစ်ထွန်းလာရပါသည်။ ထိုစွမ်းအင်မှ “Nonviolence” စွမ်းအား၊ စိတ်ဓါတ်ခိုင်မာလာသည့် စွမ်းအား၊ (သို့မဟုတ်) “Satayargaha” “Soul Force” တို့ကို စ၍ ဖြစ်ထွန်းစေပါသည်။ ယင်းအခြေအနေတွင် ကျနော်တို့ ဆင်နွှဲနေကြ သည့် လှုပ်ရှားမှုတွင် ကြောက်စိတ် “Fear” နှင့် ဒေါသစိတ် “Anger” ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် လိုအပ်လာသည်။ ထိုစိတ်တို့ကို ထိန်းချုပ်ရမည်ဟုဆိုသော် ၎င်းစိတ်များကို ဖိစီးထားဘို့ ဆိုလို ခြင်းမဟုတ်။ ကြောက်စိတ်ကို ဖိစီးခြင်းသည် ဒေါသစိတ်ကို ဖိစီးရာရောက်သည်။ ထိုဒေါသစိတ်ကို ဖိစီးထားခြင်းဖြင့် မိမိတို့အကျိုးပျက်စီးရာ ဖြစ်နိုင်သည်။ ယင်းဒေါသစိတ်ကို စုပုံ၍ မိမိအတွင်း တာရှည်သိပ်ထားပါက ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်လာပြီး အန္တရာယ် ကြီးမားနိုင်သည်။ သို့သော် ထိုစွမ်းအားကိုပြောင်းလဲပြီး အပြုသဘောဆောင်သည့် အကောင်အထည်ဖော်မှု များကို ပြုလုပ်သွားမည်ဆိုပါက ကိုယ်တို့လှုပ်ရှားမှုအတွက် ကြီးမားသော အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ဂါန္ဒီက ဤသို့ဆိုထား၏။ “ကျွန်ုပ်၏ခံပြင်းသော အတွေ့အကြုံများမှ ကျွန်ုပ်ရရှိလာသည့် အမြင့်ဆုံးသင်ခန်းစာမှာ ဒေါသစိတ်ကို စုသိပ်ထားခြင်း အတတ်ပင် ဖြစ်သည်။ အပူချိန်ကို စုသိပ်ပြီး စွမ်းအင်အဖြစ် ပြောင်းပစ်နိုင်သည့်ပမာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဒေါသ စိတ်ကို ထိန်းထားပြီး စွမ်းအင်တရပ်ဖြစ်လာအောင် ပြောင်းပစ်နိုင်ပါက ထိုသြဇာစွမ်းအင်သည် ကမ္ဘာကြီးကိုတောင် လှုပ်ရှားပြောင်းပစ်နိုင်စွမ်းရှိနိုင်သည်။”

ကျွန်ုပ်တို့စိတ်ထဲ၌ ကိန်းအောင်းလျှက်ရှိ၍ အပျက်သဘောကို ဆောင်ထားသည့် စွမ်းအင်များကို ချဉ်းကပ်ခြင်းသည် မှန်မမှန် ငြင်းဆိုပြောဆိုမှုများသည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ (သို့)

အကျင့်သီလဆိုင်ရာ ပြောဆိုမှုပင်ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့သော် အဖျက်သဘောဆောင်သည့် ထိုစွမ်းအင်များကိုစု၍ တစ်မျိုးပြောင်းလဲကာ အလုပ်ဖြစ်အောင် သုံးစွဲသွားခြင်း (သို့) ကျင့်ကြံခြင်း တို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အကြမ်းမဖက်မှု လမ်းစဉ်ပေါ် ဦးတည်နေကြောင်း မှတ်ရပါမည်။

“Nelson Mandela” ကို “Robbens” ကျွန်းရှိ အကျဉ်းထောင်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားသည့် အခါ သူ့အား နှိမ်ချလိုသည့်စိတ်ဖြင့် အကျဉ်းစောင့်တပ်သားက တရားခံများရပ်ရသည့်နေရာမှ အကျဉ်းထောင်တံခါးဝသို့ သူ့ကိုပြေးဝင်ခိုင်းခဲ့သည်။ “Mandela” က အကျဉ်းစောင့်တပ်သား၏ အမိန့်ကိုမနာခံဘဲ နေလိုက်သည့်အခါ အစောင့်က “ဟေ့လူ - ခင်ဗျားကို ဒီမှာ သတ်ပစ် သော်လည်း ပြည်မမှာမည်သူမျှ သိနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး” ဆိုပြီး ငေါက်ငန်းလိုက်သည်။ နောက် မဆုတ်တတ်သော “Mandela” က သင့်ကို ငါဒီနိုင်ငံရဲ့ အမြင့်ဆုံးတရားရုံးသို့ ဆွဲခေါ်သွားမည်။ အဲဒီနေရာရောက်တော့ သင်၏ဘဝပျက်စီးခြင်းနှင့် ကောင်းကောင်းတွေ့ကြုံသွားလိမ့်မည်ဟု ရဲရဲ ပြန်ပြောခဲ့ပါသည်။ ထိုရဲစွမ်းသတ္တိနှင့် ပြန်ပြောလိုက်သည့်အခါ အစောင့်တပ်သားက ချက်ချင်း ပြန်ဆုတ်ခွာသွားခဲ့သည်။

ထိုသတ္တိမျိုးသည် နောက်မှာ သမ္မတ “Nelson Mandela” ၏ တချိန်ကရန်သူဖြစ်ခဲ့လူ “Deklerk” ၏ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ “F.W Deklerk” က “Nelson Mandela” အား ဖိတ်ခေါ်၍ လူသိရှင်ကြား “Let by gones be by gones” ပြောဆိုကာ တောင်းပန်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် “South Africa” တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသစ်တခု စတင်တည်ဆောက်သွားရန် သူတို့နှစ်ယောက်လက်တွဲကြ လေသည်။ နောက် ဥပမာတစ်ခုပေးရပါက “Alabama” ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး “George Wallace” ၏ ဥပမာကို ပေးရမည်။ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး “Wallace” က မမေရိကန်အစိုးရကို အာခံပြီး ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် လူမည်းကျောင်းသားများအား “Alabama” ပြည်နယ်ရှိ တက္ကသိုလ်ကျောင်းများ၌ ဝင်ခွင့်ကို ပိတ်ပင် ခဲ့ဘူးသည်။ နှစ်အတော်ကြာမြင့် လာသည့်အခါ “Wallace” ကိုယ်တိုင်က မိမိကျူးလွန်ခဲ့သည့် လူမည်းလူဖြူဇာတ်ခွဲ ဆက်ဆံမှုတို့အတွက် ဝန်ချတောင်းပန်သွားခဲ့သည်။

ထိုသို့သော စွမ်းအားများကို ကျွန်တော်တို့က တခါလောက် မိမိတို့ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း မွေးနိုင်ပြီဆိုပါက မိမိတို့တိုက်ပွဲကို ဆက်လက်တိုက်သွားရန် လွယ်ကူသွားနိုင်ပါလိမ့်မည်။ လွယ်ကူသွားသော်လည်း မိမိတို့၏ လှုပ်ရှားမှုကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် နဂိုလောက်တော့ ခက်ခဲလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။

ဤစာအုပ်ငယ်တွင် အကြမ်းမဖက်မှု၏ အဆင့်(၇)ဆင့်ကို ထဲသွင်းရေးသား ဖော်ပြပေး ထားသည်။ ယင်းအချက်(၇)ချက် သို့မဟုတ် အဆင့်(၇)ဆင့်သည် မိမိကိုယ်တွင်းရှိ အဖျက် သဘောဆောင်သည့် စွမ်းအင်များကို အပြုသဘောဆောင်သည့် စွမ်းအင်မျိုးဖြစ်လာအောင် မည်သို့မည်ပုံလုပ်၍ မိမိတို့၏လှုပ်ရှားမှုကို အောင်ပွဲခံယူမှုဆီသို့ သယ်ဆောင်သွားရန် နည်းပေးလမ်းပြ ပင်ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ထိန်းချုပ်ထားသည့်စွမ်းအင်ကို ငြိမ်းချမ်းမှု တည်ဆောက်သွားနိုင်ရန် လမ်းပြအဖြစ် သုံးစွဲသွားပါက အကျိုးထူးကို ရနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဤအချက်(၇)ချက် (သို့မဟုတ်) အဆင့်(၇)ဆင့်တို့မှ “Nonviolence” ၏ အခြေခံကျသည့် “Definition” “အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်” မျှသာဖြစ်ကြောင်း နှလုံးသွင်းထားစေလိုပါသည်။

အကြမ်းမဖက်မှုသည် အပြုသဘောဆောင်သည့် စွမ်းအားဖြစ်သည်။ ယင်းစွမ်းအင်ကို အမှန်တရားအတွက် မိမိကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း မိမိ၏စွန့်လွှတ်ပေးဆပ်မှုတို့ဖြင့် မွေးယူရပါသည်။

ပထမအဆင့် (အဆင့်တစ်)

“အကြမ်းမဖက်မှုမှ ဖြစ်ထွန်းသည့်စွမ်းပကားကို နိုးကြားပေးခြင်း”

အကြမ်းမဖက်မှုမှ နိုးကြားသည့်စိတ်ဓါတ်စွမ်းအား၏ ထူးချွန်သည့်ဥပမာတစ်ခုကို ၁၉၆၄ ခုနှစ် အမေရိကန် နိုင်ငံ “Alabama” ပြည်နယ် “Birmingham” မြို့၌ တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်။ အဖြစ်အပျက်မှာ အမေရိကန် နိုင်ငံတွင် “Civil Rights Struggle” (ပြည်သူ့အခွင့်အရေး) လှုပ်ရှားမှုမှဖြစ်သည်။ “Birmingham” မြို့၌ လူမည်းတစ်စုက ချီတက်ဆန္ဒပြရာတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ များက ဆန္ဒပြသူလူစုကို ရှေ့သို့မချီတက်နိုင်အောင် ပိုင်းထားကာ တားဆီးထားသည်။ ချီတက် နေသူများအား ရှေ့ကိုတလှမ်းမျှ တက်မလာနိုင်ရန် အမိန့်ပေး ခဲ့သည်။ ရုတ်တရက် ဖြစ်ပေါ် လာသည့် အခြေအနေကို ဆန္ဒပြအုပ်စုက ကြိုတင်၍ မည်သို့မျှ မစဉ်းစား မမျှော်လင့် ထားခဲ့ပါ။ ရုတ်ချည်းလက်ငင်း မည်သို့မည်ပုံ ရင်ဆိုင်ရမည်လည်းမသိအောင်ပင် ဖြစ်နေ ကြသည်။

အချိန်အနည်းငယ်ကြာလာသည့်အခါ ဆန္ဒပြအုပ်စုမှ ထိုနေရာ၌ပင် တိတ်ဆိတ်စွာ ထိုင်ကာ ၁၇ရားဝတ်ပြုကြခဲ့သည်။ ထိုသို့ဝတ်ပြုပြီးသည့်နောက် ၎င်းတို့မှာ စိတ်ဓါတ်ခိုင်မြဲမှု တစ်မျိုး ရရှိခဲ့ကြသည်ဟု ထိုအုပ်စုထဲမှာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ခဲ့ဘူးသူတယောက်က ယူ စာရေးသူအား ပြောပြဘူးသည်။ ဆန္ဒပြအုပ်စုမှ လူတစ်ယောက်သည် ရှေ့သို့ထွက်လာပြီး တစ်ဖြေးဖြေး တစ်လှမ်းချင်း တပ်ဖွဲ့များတန်းစီကာ ရပ်လျက်ရှိရာ အနီးအနားသို့ လျှောက်သွားခဲ့ပြီး “ဆရာတို့ လုပ်နေတာကို ဆရာတို့ ဘယ်လိုခံစားနေရပါသလဲဗျာ” ဟု မေးခဲ့သည်။ “ကျွန်ုပ်တို့က ကျနော်တို့၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည့် လွတ်လပ်မှုကိုရရှိဘို့ ဤနေရာသို့

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

ချီတက်လာခဲ့ကြပါသည်။ နောက်ကိုတော့ဖြင့် ဘယ်နည်းနဲ့မှ ပြန်သွားမှာမဟုတ်ပါဘူး” ဟူ၍ အေးဆေးခိုင်မာသည့်အသံဖြင့် ပြောခဲ့သည်။ သူ၏ခိုင်မာ တည်ကြည်သောမျက်နှာကို တပ်ဖွဲ့ဝင်က မရင်ဆိုင်ရဲအောင်ပင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ဝိုင်းထားသည့်ကြားမှ ထိုသူသည် ရဲရဲရွှေရွှေချီတက် လျှောက်သွားသည်။ ၎င်းနောက်က ဆန္ဒပြအုပ်စုကလည်း ရဲရွှေကဖြတ်၍ ရွှေသို့ချီတက်လျှောက်သွားကြလေသည်။ လူဖြူလူမည်းခွဲခြားရေးကို လိုလားသည့်ရဲတပ်ဖွဲ့များမှ တပ်ကြပ်ကြီးတဦးက ရေပိုက်ပိုက်ကို ဖွင့်ခိုင်းသော်လည်း ပိုက်ကိုင် ထားသည့် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ရေပိုက်ကိုမဖွင့်ဘဲ ငေး၍ကြည့်နေခဲ့ကြသည်။ ချီတက် ဆန္ဒပြ လူမည်းအုပ်စုသည် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ရွှေက ချီတက်လျှောက်သွားနိုင်ခဲ့သည်။

စည်းစနစ်ကျ၍ မှန်ကန်သည့်စိတ်ဓါတ်ရှိသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုကို ရပ်တန့်ပစ်လိုမရနိုင်ပါ။ ထိုအနှစ်သာရကို မဟာတ္တမာဂါန္တီက ဤသို့ရှင်းပြ ထားသည်။

“What satayagraha in these cases does is not to suppress reason but to free it from inertia and to establish its sovereignty over prejudice hatred and other baser passion in other words, if one may paradoxically put it, it does not enslave, it compels reason to be free.”

အားလုံးသော လူသားတို့သည် အတွင်းစိတ်တွင် အချင်းချင်းဆက်ဆံမှု ရှိနေကြ၏။ ထို တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ဆက်စပ်မှုရှိနေသောတရားကို နိုးကြားပေးရန် လိုအပ် ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ထဲမှရှိနေသည့် စိတ်ဓါတ်မျိုးကို ဒေါသစသည့် အာရုံစိတ်တို့က လွှမ်းမိုးတတ် သည်။ အာရုံစိတ်တို့က လွှမ်းမိုးလာသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့မှ တဦးနှင့်တဦး မတူခြားနား နေကြောင်း ထင်မြင်လာခဲ့ကြရပါသည်။ စောစောက ကျွန်တော် တင်ပြပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သော အတွင်းစိတ်အဆင့်တွင် အားလုံးအချင်းချင်း ဆက်စပ်မှုရှိနေကြောင်း တရားတို့ကို သဘော ပေါက်မြင်တွေ့လာပါက မေတ္တာစိတ်တို့မှ နိုးကြားလာရပါသည်။ ထိုသို့ မေတ္တာစိတ်များ နိုးကြားလာလျှင် ထိုတရားတို့မှ အကြမ်းမဖက်မှုတရား စ၍ပေါ်ထွန်းလာရသည်။ ထိုမေတ္တာ စိတ်သည် လူတိုင်းမှာ ပင်ကိုယ်စီ အလျောက်ရှိနေသည်။ ယင်းစီစိတ်ကို နိုးကြားပေးရန် (သို့မဟုတ်) မွေးထုတ်ပေးရန်သာ လိုအပ်ပါသည်။

မေတ္တာစိတ် နိုးကြားလာသည့်အခါ သာမန်အားဖြင့် ဖြစ်ထွန်းသည့် ဒေါသ၊ လောဘ၊ မောဟ စသည့်စိတ်မျိုးမှ သူ့အလိုအလျောက် ပျောက်ကွယ်သွားကြပါသည်။

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

ထိုသို့သောမေတ္တာစိတ်တို့ကို မိမိတို့ယုံကြည်ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာတရားတို့မှ တရား ထိုင်ခြင်း၊ ဆုတောင်းပထ္တနာပြုခြင်း၊ မေတ္တာသုတ်ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ ဝတ်ပြုခြင်းစသည့် ကိုယ်ကျင့် တရားတို့မှ ပွားမြင်ရပါသည်။ ထိုတရားများမှ စိတ်ဓါတ်ကြံ့ခိုင်လာပြီး အချိန်မှန်နေရာမှန် တို့တွင် ကြံ့ခိုင်ပြီးသော စိတ်ဓါတ်တွင် အကြမ်းမဖက်စွမ်းအင်အဖြစ် အကြမ်းမဖက်သူရဲကောင်း တို့၏ခန္ဓာကိုယ်၌ ရုတ်ချည်းပေါ်လာရပါသည်။

“You and me against the problem” အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသူတဦးက အမြင်ရင့်ကျက် လာသည်နှင့်အမျှ အခင်းဖြစ်ရာတစ်ခုခုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း အဖြေရှာရာတွင် ငါတို့ဘက်က လုံးဝအနိုင်ရပြီး ဝိရောဓိ ဖြစ်နေသောဘက်က လုံးဝအရှုံးပေးရမည် ဟူသည့်အမြင်က လုံးဝ ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ အခင်းဖြစ်ရာကို ဖြေရှင်းရာတွင် နှစ်ဖက်အကျိုးရှိနိုင်မည့် နည်းလမ်း ရှိနိုင်ပါသည်ဟု အမြင်မျိုးကိုဆောင်လျက် နည်းလမ်းကိုရှာဖွေပြီး ကိုယ်လည်းနိုင် သူလည်း မရှုံးဆိုသည့် အခြေအနေတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာစေပြီး ပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသွားတတ် ကြသည်။ မှတ်ရမည့် အရင်းခံအချက်တစ်ခုသည် ကျွန်ုပ်တို့က အငြင်းအခန်တစ်ခုကို နှစ်ဘက် စလုံး အဖြေရှာသည့်နည်းလမ်းဖြင့် ဖြေရှင်းသွားပါက ကျွန်ုပ်တို့မှာ ပြဿနာဖြေရှင်းမှု အတွေ့ အကြုံလည်းတိုးပွား၍ နှစ်ဘက်စလုံး ညီညွတ်မှုအခြေအနေလည်း ပိုမိုကောင်းလာပြီး သက်ဆိုင်ရာတို့အတွက် အကျိုးလည်းဖြစ်ထွန်းလာမည်ဖြစ်သည်။ အကြမ်းမဖက်မှုတရားကို ကိုင်တွယ် ကျင့်သုံးသူတဦးတယောက် (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့ဝင်များက ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသူ တဦးတယောက် (သို့မဟုတ်) ၎င်းနှင့်အပေါင်းပါတို့ကို လူပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမပြုရ။ အကြမ်းမဖက်မှုတရားတွင် လူပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆန့်ကျင်ခြင်းသည် မပါ။ ထိုအဖြစ်သည် အကြမ်း မဖက်မှုတရား၏ အဓိကဩဇာစွမ်းအားဖြစ်သည်။ သာမန်အားဖြင့် ပြဿနာ ဖြစ်ရာတစ်ခုမှာ “သင်နှင့်ငါ” ဟူ၍ လူများက ခွဲခြားမြင်ကြသည်။ သို့သော် အကြမ်းမဖက်မှုတရား၌ “သင်နှင့်ငါ” တို့သည် ပြဿနာကိုသာ ဆန့်ကျင်ကြသည်ဟူ၍ သဘောထားအမြင် ထားကြရပါမည်။

ထို့ကြောင့် အကြမ်းမဖက်သည့်တရားနည်းလမ်းကို ကိုင်တွယ်လှုပ်ရှားသူက ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသူ လူပုဂ္ဂိုလ်တဦးတယောက် (သို့မဟုတ်) လူအုပ်စုကို လူပုဂ္ဂိုလ် အနေဖြင့် ထိခိုက်နစ်နာအောင်လုပ်ခြင်း၊ ဂုဏ်သိက္ခာနိမ့်သွားအောင် မလုပ်တတ်ပါ။ ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်နေသူ၏ လုပ်ရပ်များကိုသာ ဆန့်ကျင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအမှန်တရားကို ခရစ်ယာန် ဘာသာတွင် “We hate the Sin but not the Sinner” ဟူ၍ သွန်သင်ထားသည်။ Prophet Mohammed ကလည်း တချိန်က ၎င်း၏တပည့်သာဝကများအား ဤသို့ဆုံးမသွန်သင်

ခဲ့ဘူးသည်။

“You must help all, not only a brother or sister but even an oppressor”

When asked how we can help an oppressor, he replied “By preventing him from his oppression”

သင်သည် သင်၏ညီအစ်ကိုမောင်နှမတင်မဟုတ် အားလုံးသောသူများကိုလည်း ကူညီပါ။ နှိပ်စက် ညှဉ်းပမ်းသူကိုလည်း ကူညီပါ။

နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်းသူကို ဘယ်လိုကူညီရမှာလဲ လို့မေးသောအခါ “၎င်းအား နှိပ်စက် ညှဉ်းပမ်းမှုမှ တားမြစ်ပစ်ပြီး ကူညီပါ” လို့ မူဟာမက်က ဖြေကြားခဲ့သည်။

The more you respect your opponent as a person the more forcefully you can oppose his or her wrong agenda.

သင့်၏ဆန့်ကျင်ဘက် (ဝိရောဓိ) ဖြစ်နေသူအား သင်ပို၍ပို၍ လေးစားသမှုပြုပါက သူ၏ လုပ်ရပ်အမှားများကို သင်ကပိုမိုသည့်အားမရှိဖြင့် ဆန့်ကျင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဤသို့သိရှိလက်ခံထားခြင်းသည် လူ့ဘဝတစ်ခုလုံးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အတွေ့အမြင် တရပ်ဖြစ်စေသည်။ ထိုအတွေ့အမြင်သည်ကား - ဘဝသည်ယှဉ်ပြိုင်မှုတစ်ခုမဟုတ်ပါ ဟူသော အမြင်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤအဆို၏ အနှစ်သာရကို စီးပွားရေးဆိုင်ရာစကားနှင့် ရှင်းပြရပါလျှင် ဤသို့ဆိုရမည်။ “ဤကမ္ဘာတွင် လူတိုင်း၏ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးနိုင်စွမ်းရှိနေသော် ငြားလည်း လူတိုင်းတစ်ယောက်၏လောဘကို ဖြည့်ပေးနိုင်စွမ်းမရှိ” ဟူ၍ တင်ပြပြောဆို ရပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကန့်ကွက်ခံနေကြသည့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသူ၏ လောဘကို ခွဲဖယ်၍ ၎င်း၏တရားမျှတမှုရှိ၍ ရသင့်ရထိုက်စရာများကို ရယူစေနိုင်ရန် ထောက်ခံအားပေး လာလျှင် သူ့အကြောင်းအရာများကို လွတ်လပ်မှုပေးလိုက်ခြင်းနှင့် တူပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့က ကျွန်ုပ်တို့ ရသင့်ရထိုက်သည့် တရားမျှတမှုရှိသော ရပိုင်ခွင့်များအတွက်သာ တိုက်တွန်း ရပါမည်။ အရေးကြီးသော အချက်တစ်ခုက “Satyagrahi” အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားသူ တယောက်က သက်ဆိုင်ရာ အခြားသူများထံမှ မိမိအလုပ်ဖြစ်နိုင်စေဖို့ ထိုသူများအား နားချ သဘောပေါက် ယုံကြည်လာအောင် လုပ်ယူရမည်။ မိမိလိုရာကို အတင်းအဓမ္မလုပ်ယူတာမျိုး မဖြစ်ရပါ။ အပြစ် “Sin” ကိုသာ ဆန့်ကျင်ခံရမည်။ ဤပြစ် ကျူးလွန်သူ “Sinner” ကို ဆန့်ကျင် ခုခံရန်မလိုဟု အယူအဆကို မဟာတ္ထမာဂါနီက တခါ ပါးနပ်လှစွာဖြင့် ဤသို့ ရှင်းလင်းတင်ပြ ပေးခဲ့ဖူးသည်။ အလွန်ခက်ခဲသော စမ်းသပ်မှုမျိုး၌ အကြမ်းမဖက်မှု တရားတို့ကို လိုက်နာ ကျင့်သုံး၍ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကိုပင်၊ အလွန်တရာ အင်အားကြီးမားသည့်ရန်သူတပ်ဖွဲ့၏

လက်ဝယ်သို့ ကျမသွားနိုင်အောင် ကာကွယ်လို့ရနိုင်ပါသည်။ သို့ဆိုခြင်းသည် အကြမ်းမဖက် မှုတရား၏ ဩဇာအာဏာ ကြီးမားမှုကို ဖော်ထုတ်တင်ပြလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ရပ်သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်က အဖြစ်ပျက်တရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်က အိန္ဒိယပြည်ကို အုပ်စိုးထားသည့် ဗြိတိသျှတို့သည် အိန္ဒိယပြည်ကြီးကို ဂျပန်တပ်တို့က ဝင်ရောက်စိုးစံခိုက် သိမ်းပိုက်သွားမှာကို စိုးရိမ်နေကြသည့်အချိန်ကာလဖြစ်သည်။

ယင်းအခင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဂါနီပြောခဲ့သည်မှာ “ငါတို့ကသာ လွတ်လပ်သည့် နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ခဲ့မည်ဆိုပါလျှင် ဂျပန်တပ်၏ဝင်ရောက်ကျူးကျော်မှုကို အကြမ်းမဖက်မှုနည်းလမ်း တို့ဖြင့် တားဆီးရနိုင်ပါသည်။ ဂျပန်တပ်များ အိန္ဒိယမြေပေါ် ခြေချသည့်အချိန်ကစ၍ ၎င်းတို့ အား မည်သည့်အကူအညီပေးခြင်းမျိုးကို လုံးဝရောင်ကြဉ်ကာ အကြမ်းမဖက်သည့် နည်းလမ်း ဖြင့် ခုခံသွားရမည်ဖြစ်သည်။ ခုခံသည့် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသူများက ဂျပန်တပ်မှ တပ်သား တယောက် ရေဆာလို့ရေတခွက်တော့ ပေးသောက်ရန် ငြင်းပယ်သွားရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုဂျပန်တပ်သားသည် သူ့လမ်းပျောက်၍ တဦးတစ်ယောက်တည်းဖြစ်ပြီး ရေဆာ လွန်းမှုတ်သိပ်၍ အကူအညီတောင်းလာနေပါက ၎င်းအား လူသားချင်းစာနာမှုဖြင့် ရေတိုက် ပေးရမည်။ အကြမ်းမဖက်တိုက်ပွဲဝင် သူရဲကောင်းတို့သည် မည်သူတဦးတယောက်ကိုမျှ မိမိတို့ရန်သူအဖြစ် မသတ်မှတ်ကြပါ။ သူသည် ရေဆာလောင်နေသည့် မည်သူ့ကိုမဆို ရေတိုက်ပေးရမှာဖြစ်သည်။ သို့သော် ဂျပန်တပ်ဖွဲ့ဝင်က မိမိအားအတံင်းအဓမ္မပြုပြီး ရေတောင်းလာပြီဆိုပါက ထိုသို့အခြေအနေမျိုးတွင် အကြမ်းမဖက် တိုက်ပွဲဝင်သူရဲကောင်းက မိမိအသက်ကိုပေးစွန့်ကာ ခုခံသွားရမှာဖြစ်သည်။

“အကြမ်းမဖက် အမျိုးသားကာကွယ်ရေး” ၏ ရဲရင့်သောအဖြစ်အပျက်တစ်ရပ်ကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ချက်ကိုစလိုဗားကီးယားနိုင်ငံ ပြည်သူပြည်သားများက ပြသသွားခဲ့ပါသည်။ ဆိုဗီယက်တပ်များက ချက်နိုင်ငံကို စစ်ချီလာခဲ့သည်။ ချက်ပြည်သူများ၏ အသစ်ပြန်လည် ပြုပြင်မှုများကိုနှိပ်ကွပ်ရန် စစ်အင်အားအလုံးအရင်းဖြင့် ဆိုဗီယက်တပ်များက ဝင်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ချက်ပြည်သူလူထုမှ ဆိုဗီယက်ရန်ကို အကြမ်းမဖက်သည့်နည်းနာဖြင့် ပြန်လှန်ပစ်ရန် ခိုင်မြဲတည်ကြည်သည့်စိတ်ဓါတ်ဖြင့် သံန္နိဋ္ဌိန်ချခဲ့ကြသည်။ ချက်ပြည်သူများက ဇွဲကောင်း ကောင်းနှင့် ဆိုဗီယက်တို့၏အမိန့်ကို နာမခံရန် အားခံခဲ့ကြသည်။ တဖက်မှာ ချက်ပြည်သူ တို့သည် ဆိုဗီယက်တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ညီရင်းအစ်ကိုပမာ ပြောဆိုဆက်ဆံခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ဆက်ဆံပြောဆိုခြင်းအားဖြင့် ဆိုဗီယက်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ မကောင်းသောစိတ် ခံစားမှုများကို ချုပ်တည်းစေပြီး ၎င်းတို့အပေါ် လူသားအချင်းချင်း စာနာမှုရှိသည့် စိတ်စေတနာပြသ၍

ကြီးစားလုပ်သွားခဲ့ကြသည်။ ချက်လူမျိုးများ၏ အကြမ်းမဖက် ထိုခုခံမှုကြောင့် ငါးသောင်း ကျော်ရှိသော ဆိုဗီယက်တပ်က ရှစ်လတာ အချိန်ကြာမြင့်လာသည်အထိ ချက်ကိုစလိုဗား ကီးယားနိုင်ငံနှင့် ပြည်သူတို့အား ချုပ်ကိုင်မရနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုတိုက်ပွဲတွင် ချက်ပြည်သူ တို့က “Separating person from program” တည်းဟူသော အကြမ်းမဖက် တိုက် ပွဲဝင် နည်းလမ်းကို လိမ်မာပါးနပ်စွာ ကျင့်သုံးသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်စကားတမျိုးဖြင့် ပြောရမည်ဆိုပါက “Separation of Sinner from Sin” အပြစ်ကျူးလွန်သူအား အပြစ်မှ ခွဲထုတ် ဖယ်ရှား၍ ဆက်ဆံသည်။ အကြမ်းမဖက်မှုနည်းလမ်းမှ ကောင်းကောင်း အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိနိုင် ကြောင်း ပြသသွားခဲ့သည်။ ယခုအချိန်တွင် ထိုနည်းဗျူဟာကို အကြမ်းမဖက်သည့် အမျိုးသား နည်းဗျူဟာ (သို့မဟုတ်) ပြည်သူလူထု အခြေခံကာကွယ်ရေးဗျူဟာ” ဟု ခေါ်ဝေါ် သမုတ် ကြပါသည်။

အဆိုပါနည်းဗျူဟာကို ၁၉၆၈ ခုနှစ်၌ ဖိလစ်ပိုင်တောင်လှန်ရေး၊ ၁၉၉၁ ခု မော်စကို စစ်အာဏာသိမ်းရန် ကြိုးစားမှု စသည့်အရေးအခင်းများတွင် သုံးစွဲခဲ့ကြရာ အောင်မြင်မှုများကို ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့သည်။ လူတို့က အခြားသူများအား လူသားအချင်းချင်းပါဟု မမြင်ဘဲ ရန်သူအဖြစ် ယူဆမြင်တတ်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင် ရက်စက်ကြမ်းတမ်းလာတတ်သည်။ ဘုရားတရားကို မယုံကြည်သူများပင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကွန်မြူနစ်ဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်လိုလူမျိုးဘဲဖြစ်ဖြစ် အခြားသူများကို ရန်သူလို မြင်လာသည့်အခါမျိုး၌ လူဂုဏ်သိက္ခာကို စော်ကားလာခြင်း ရက်စက်ကြမ်းကြုတ် လာခြင်းစသည့် အပြုအမူတို့ကို ကျူးလွန်လာကြသည်။ တဖက်သား လူသားအချင်းချင်းလို မြင်တွေ့လာသော စာနာထောက်ထားမှုရှိသော မေတ္တာစိတ်တို့ ပေါ်ပေါက်လာ၍ လူတဖက် သား၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို စော်ကားခြင်း၊ နိုင်ငံထက်စီးနင်းပြုခြင်း စသည့်အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်များမှ လျော့ပေးသွားတတ်သည်။ ဤသဘောတရားကို လက်တွဲကျင့်သုံးခြင်းသည် အကြမ်းမဖက် ခုခံမှုဖြစ်သည်။ အကြမ်းမဖက်သည့် ဤနည်းလမ်းဖြင့် သဘောတရားကိုကိုင်စွဲ၍ တိုက်ပွဲဝင် သည့်သူတို့အပေါ် တိုက်ခိုက်သူများ၏ အမြင်ပြောင်းလဲလာတတ်ပြီး အာခံနေသူများအပေါ် ပျော့ပျောင်းလာတတ်သည်။ အချို့ချို့သောအခြေအနေမျိုးတွင် လုံးဝလက်လျော့သွားတတ် ပါသည်။ အခြေအနေမှန်တွင် စည်းစနစ်ကျသောခုခံမှုများမှာ အင်အားကြီးမားပြီး ပြင်းထန် သည့်နှိပ်စက်မှုမျိုးမှ လွတ်ကင်းသွားနိုင်စေပါသည်။

လူသားအချင်းအချင်းကို စာနာထောက်ထားခြင်း၊ လူကိုလူလိုမြင်ခြင်း၊ လူတဖက်သား ၏ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိန်းသိမ်းခြင်းတို့မှ အကြမ်းမဖက်ခုခံမှုဖြစ်ထွန်းသည့် ဩဇာအာဏာ၏ အခြား သော့ချက်တစ်ခုလို့ မှတ်သားရမည်။ ဤသို့သော ခုခံမှုတို့သည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာခုခံမှုဟု

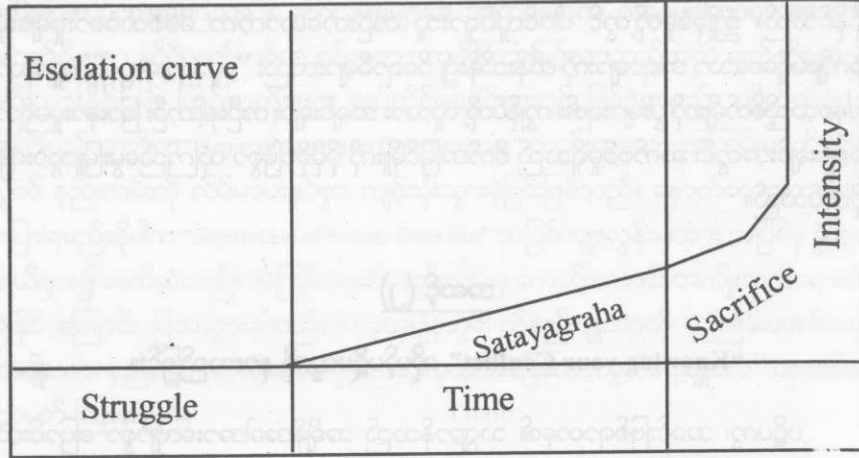
ဆိုနိုင်သည်။ ဤခုခံမှုတို့တွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားသူ တဦးတယောက်က မိမိစိတ်ခံစားမှုများမှ အကျိုးမရှိစေသော အရာများကို ထိန်းသိန်း၍ ဝိရောဓိများလည်း “လူသားတွေပါ” ဟူသော စာနာသည့်စိတ်မျိုးကို ပွားများရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ လူသား အချင်းချင်း တဦးနှင့်တဦး ခြားနားမှုမရှိဘဲ အချင်းချင်းအတွင်း ဆက်စပ်မှုရှိသည့် စိတ်အမြင်မျိုးကို ပိုမိုခိုင်မြဲစွာ ယုံကြည်မွေးမြူသွားရန် လိုအပ်သည်။

အဆင့် (၂)
“Knowing your Conflict” ကိုယ့်ပဋိပက္ခကို နားလည်ခြင်း။

ပဋိပက္ခ၊ အခင်းဖြစ်ရာတခု၏ သဏ္ဍာန်သည် အချိန်အခါအားလျော်စွာ ပြောင်းလဲ တတ်သည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ပဋိပက္ခကို အကြမ်းမဖက် တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းလိုသူများက ထိုသဘော သဘာဝကို နားလည်ထားရမည်။ ပြောင်းလဲလာသည့် အခြေအနေနှင့် အသွင်သဏ္ဍာန် ကိုလည်း လျော်ညီသင့်တင့်သည့်နည်းဗျူဟာများဖြင့် ပြောင်း၍ကိုင်တွယ်ရမည်။ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားသူတို့မှ ယေဘုယျအားဖြင့် လိုအပ်သည်ထက်ပိုသော အပြု အမူကို ပြုလုပ်တတ်ကြသည်။ တခါတခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆန့်ကျင်ဘက် ဝိရောဓိဖြစ်နေသူအား အဆိုးဆုံးဟုသတ်မှတ်ကာ လိုအပ်သည်ထက်ပိုသည့် တုံ့ပြန်မှုတို့ဖြင့် တုံ့ပြန်ကြပါသည်။ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတွင် အများအားဖြင့် ထိုအမှားမျိုးကို မှားလေ့ရှိတတ်ကြသည်။

ဥပမာအားဖြင့် အချိန်မတန်သေးသည့် အခြေအနေကာလတို့၌ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုတရပ်တွင် အကျိုးသက်ရောက်မှု သည်းထန်သည့် အစာငတ်ခံဆန္ဒပြမှုတို့ ပြုလုပ်ခြင်း တို့ဖြစ်သည်။ ဝိရောဓိအား ဆန္ဒပြကန့်ကွက်ခြင်း၊ စာရေးပြီးတောင်းဆိုမှုပြုလုပ်ခြင်း၊ စသည့် နည်းနာများကို မပြုလုပ်ဘဲနှင့် အလွန်တရာ ပြင်းထန်သည့် အကျိုးဆက်ဖြစ်နိုင်ငံတွယ်ရှိနိုင်သည့် အစာငတ်ခံဆန္ဒပြမှုမျိုးကို အဆင့်တက်၍ ပြုလုပ်ကြလေသည်။ တခါတခါမှာ လှုပ်ရှားမှုသည် လမ်းပေါ်ဆန္ဒပြမှုအဆင့်၌ပင် ကပ်ငြိ၍ နေလေ့ရှိတတ်သည်။ ပြည်သူလူထုက အပြင်ထွက်ပြီး ဆန္ဒပြရမည့်အချိန် လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်နေသည့် အချိန်ကာတို့တွင် ဆက်လက် ဆန္ဒပြနေရုံနှင့် အကျိုးဖြစ်နိုင်မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့်အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုတိုက်ပွဲတွင် တိုက်ပွဲလှုပ်ရှားမှု၏ တိုးတက်ဆုတ်ယုတ်မှု အခြေအနေကို ကောင်းမွန်စွာ သိရှိနားလည်ထားရန် လိုအပ်သည်။

အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုကို အောက်တွင်ရေးသားဖော်ပြထားသည့် “Graph” ပုံအတိုင်း တိုးချဲ့လှုပ်ရှားသွားရမှာဖြစ်သည်။

အကြမ်းမဖက် ပဋိပက္ခလှုပ်ရှားမှု၏ ပထမအဆင့်မှာလည်း တွန်းလှန်ခံမှု များစွာပါဝင်ပါသည်။ လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲနေသူများက မိမိတို့စိတ်ဆန္ဒ စိတ်ဇောလှုံ့ဆော်မှုများကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် များစွာကြိုးစားလုပ်ယူရပါသည်။ စိတ်ဇော (စိတ်လှုံ့ဆော်မှုများ) ကို ထိန်းသိမ်းသည့်ကိစ္စက မလွယ်ကူလှပါ။ ကျင့်ယူမှု ရနိုင်ပါသည်။ ထိုကျင့်စဉ်များကို သက်တမ်းတလျှောက်လုံး ကျင့်ကြံအားထုတ်သွားမှ အကျိုးထူးအကျိုးမြတ် များစွာရရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုတွင် အသစ်အသစ်သော အကြောင်းခြင်းရာများလည်း ပေါ်ပေါက်လာတတ်သည်။ လှုပ်ရှားသူများက ကြိုးစားအားထုတ်ပြီး အမျိုးမျိုး ထိန်းသိမ်း လှုပ်ရှားသွားသော်လည်း တခါတရံလှုပ်ရှားမှု၏ အခြေအနေမှာ ပိုမိုဆိုးရွားလာတတ်သည်။

ပထမအဆင့်လှုပ်ရှားမှုများနှင့် မပြေလည်သည့်အခါ ဒုတိယအဆင့်ဖြစ်သည့် “Satayagraha” (သစ္စာဂရဟ)ကို ဝင်ရန် ပြင်ဆင်ရပါသည်။ “Satayagraha” သည် တဖက်သားကိုသွေးဆောင် ဖြားယောင်းရာတွင် အသုံးချရသည့် ထူးခြားသော နည်းလမ်းမျိုးဖြစ်သည်။ “Satayagraha”၏ နောက်ဆုံးအဆင့်တွင် အစွန်ဆုံးသောပေးဆပ်မှု လိုအပ်လာသည်။ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု၏ နောက်ဆုံးအဆင့်တွင် လူအရေအတွက် (သို့မဟုတ်) လက်နက်အရေအတွက်က ပခါန ကျလိမ့်မည်မဟုတ်။ သာမန်အခင်းဖြစ်ရာဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံများအကြား ဖြစ်ပေါ်သည့် ပဋိပက္ခဖြစ်ဖြစ်၊ အကြမ်းမဖက်မှု၏ နောက်အဆင့်နှစ်ရပ်တို့သည် လှုပ်ရှားမှု ပိုမိုနက်နဲသည့်အဖြစ်မျိုးသို့ သက်ရောက်စေသည်။ ဘက်နှစ်ဘက်ရှိနေသော အခင်းဖြစ်ပွားရာ တစ်ခု၌ ဘက်တစ်ဘက်က အခြားဘက်တစ်ဘက်ကို လုံးဝနားမထောင်ခြင်း၊ ဂရုမစိုက်ခြင်း၊ ပြုလုပ်လာသည့်အခြေအနေမျိုးတွင် တောင်းဆိုချက်များ၊ သဘောထားအမြင်ထုတ်ပြန် ကြေငြာ

ခြင်းများ စသည့်လုပ်ရပ်အတွက် အချိန်လွန်လာခဲ့ပြီးဟု မှတ်ယူရမည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် ဘက်နှစ်ဘက်လုံးက အချင်းချင်းပြိုင်ဆိုင်လာသည့် အခြေအနေမျိုးဖြစ်သည်။ ယင်းအခြေအနေမျိုး၌ နှစ်ဘက်လုံးမှ သက်ဆိုင်သူများက လူသားအချင်းချင်း စာနာမှုစိတ် ကုန်ဆုံးနေပြီဟု မှတ်ယူရမှာဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုးကျရောက်လာသည့်အခါ ပိုမိုပြင်းထန်သော အရေးယူဆောင်ရွက်မှုကို ပြုလုပ်သွားရ၏။ ထိုသို့ပြင်းထန်သော ဆောင်ရွက်မှုမှာပင် အခြေခံဖြစ်၍ စိတ်စွမ်းအားကို နိုးကြားစေနိုင်သည်။

အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု၏ ပထမအဆင့်သည် “Conflict Resolution” ပဋိပက္ခဖြေရှင်းမှု အဆိုလွှာနှင့်စသသည်။ ပထမအဆင့်တွင် ပဋိပက္ခမှာ ပါဝင်နေကြသည့် သူများအချင်းချင်း လူသားချင်း စာနာမှုစိတ် ရှိကြသေးသည်။ တဖက်နှင့်တဖက် လူပုဂ္ဂိုလ်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို စော်ကားခြင်း၊ ရှုတ်ချခြင်း စသည်များမရှိကြသေးဘူး။ (အကျိုးအကြောင်းကို မဟုတ်မမှန် တင်ပြဆွေးနွေးသူများအား နှုတ်မှမပွင့်တပွင့် အပြစ်တင်ပြောဆိုခြင်းတော့ ရှိနိုင်သည်။)

သို့သော် အကျိုးအကြောင်းကို ဆီလျော်မှုမရှိစွာ ပြောဆိုခြင်းခန့်နေကြသည့်သူများလည်း “ငါတို့လို လူများ” ပင်ဖြစ်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုထားသော စိတ်ရှိနေကြသေးသည်။ ပထမအဆင့်၌ရှိသည့် အခင်းဖြစ်ရာတစ်ခုခုကို ဖြေရှင်းရာတွင် စည်းကမ်းသေဝပ်မှုရှိသည့် “Negotiation” ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည့်နည်းတို့ဖြင့် အပေးအယူလုပ်ကာ ဖြေရှင်းသွားရပါသည်။ သို့သော်အခင်းဖြစ်ရာတစ်ခုခုသည် အဆိုပါနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းလို့မရသည့်အခြေအနေမျိုး တဖက်နှင့်တဖက် ပြောဆိုဆွေးနွေးချက်များကို နားထောင်ခြင်း၊ လိုက်နာမှုမရှိခြင်း အခြေအနေမျိုးတွင် တောင်းဆိုလွှာပြုခြင်း၊ သဘောထားကြေငြာချက် ထုတ်ပြန်ခြင်း၊ အထက်အဖွဲ့အစည်းများသို့ စာရေးသားပို့ပေးခြင်း၊ စသည့်နည်းနာမျိုးက အလုပ်မဖြစ်နိုင်။ ယင်းအခြေအနေမျိုး ဆိုက်ရောက်လာပါက ပိုမိုခိုင်ခန့်၍ အစွမ်းထက်မှုရှိသော နည်းလမ်းမျိုးဖြင့် ကျင့်သုံးအားထုတ်သွားရမှာဖြစ်သည်။ တမျိုးဆိုပါလျှင် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှု ဒုတိယအဆင့်ကို ရှင်းလင်းပြသရာ၌ ဂါဇ်က ဤသို့ဆိုထား၏။ “လှုပ်ရှားမှုသည် အဆင့်(၂) အခြေခံ အကျဆုံးအချက်မှာ တိုက်ပွဲဝင်သူရဲကောင်းတို့သည် ကိုယ်လိုရာကို ရရှိနိုင်ရန် ပိုမိုကြိုးမားသည့် ပေးဆပ်မှုတို့ဖြင့် လဲလှယ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည့် ဝိရောဓိအား မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ဒုက္ခပေးခံ၍ သွေးဆောင်ဖြားယောင်း ယူရမှာဖြစ်သည်။ အကြောင်းတရားကိုသာ ရှေ့တန်းတင်ပြောဆို သဘောပေါက်လာအောင် လုပ်ရသည့်အခါ တဖက်သား၏နှလုံးသား စွပ်စွဲမှုရှိလာနိုင်မည့် နည်းမျိုးဖြင့်ကျင့်သုံးကာ လုပ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

မြင့်မြတ်သည့်အကျိုးအကြောင်းအတွက် စွန့်လွှတ်ခြင်း၊ ပေးဆပ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရာတွင် ပြင်ပ၏ တိုက်တွန်းခြင်းအလျောက် မိမိလွတ်လပ်သည့်စိတ်ဆန္ဒမပါဘဲ ပြုလုပ်ခြင်းတို့မှ မြင်သာ ထင်ရှား ခြားနားမှုရှိကြောင်းကို သိရှိထားရပါမည်။ မိမိကိုယ်တိုင်၏ လွတ်လပ်သည့်စိတ်ဆန္ဒဖြင့် ပြုလုပ်သည့်ပေးဆပ်မှုများသည် ကြီးမားသည့်အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိကြပါသည်။

ဒုတိယအဆင့်ထဲသို့ဝင်နေသည့် အကြမ်းမဖက်တိုက်ပွဲတခုကို ဆင်နွှဲနေကြပြီး အချိန်ကာလဝယ် ပြည်သူလူထုက စိတ်ဆင်းရဲမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှုတို့ကို ဒီဂရီအဆင့်တခုအထိ ခံစားနေရပြီးဖြစ်သော်လည်း လှုပ်ရှားမှုမှာ ဘယ်သို့ဘယ်မျှ ရွေ့ရှားမသွားဘဲ ရပ်တန့်နေသည့် အခြေအနေတွင်သာ ရှိနေသည်။ ထိုမျှစိတ်ဆင်းရဲကိုယ်ဆင်းရဲမှု ခံစားရနေခြင်းသည် ဖိစီးနှိပ်စက် နိုင်ထက်စီးနင်း ပြုနေသူများ၏ နှလုံးသားကို ထိရောက်မှုတစုံတရပ် မပြုလုပ်နိုင်ဘဲ နှိပ်စက်မှုသည် ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေဆဲပဲဆိုပါလျှင် အကြမ်းမဖက်တိုက်ပွဲဝင် သူရဲကောင်းမှ “Satayagraha” ၏ သြဇာအာဏာကို အစွမ်းဆုံးထုတ်ဖော် သုံးစွဲသွားရပါသည်။ တိုက်ပွဲဝင် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသူများက ခံစားနေရသည့် ဆင်းရဲဒဏ်ကို မကြောက်မရွံ့ မတွန့်မဆုတ် ဖြစ်နေပြီး အဖြစ်မျိုးကို တွေ့ရှိသိမြင်လာသည့်အခါ ဖိစီးနှိပ်စက်သူတို့၏စိတ်သည် ပြောင်းလာစ ပြုလုပ်လာတတ်ပါသည်။ “Martin Luther King” က ပြောထားသည့်စကားလည်းရှိသည်။ “Unearned suffering is redemptive” ကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်မှုမရှိဘဲ(သို့မဟုတ်) ချွေးနံစာ မဟုတ်သော ဆင်းရဲဒုက္ခခံစားမှုတို့သည် သူနှင့်ထိုက်တန်သော လျော်ကြေးတန်ဖိုးဘဲ ပြန်ရ ရှိသည်။ ထိုတန်ဖိုးမျိုးကို ရယူလိုသူများသည် ပြန်လည်တုံ့ပြန်မည်ဟူသော ခါးသီးသည့် စိတ်မျိုးကို မပွားမှသာ အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားရမှာဖြစ်သည်။

အကြမ်းမဖက်မှုတရားသည် သူ့ဖါသာသူ အလုပ်ကိုအဆင့်တခုအထိတော့ လုပ်စမြဲပါ။ သို့သော် လူ၏ဂုဏ်သိက္ခာ စော်ကားခံရသည့်အဆင့်တခုလည်း တစုံတရပ်အထိတော့ ရှိ၊ န တာချည်းပါဘဲ။ ပဋိပက္ခ အခင်းဖြစ်ရာတစ်ခုမှာ တခါတရံ မိမိ၏ ဝိရောဓိများ၏ လူမဆန်သော လုပ်ရပ်များမှ လွန်ကဲလာတတ်သည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် အကြမ်းမဖက်သည့် နည်းနာမှာ လိုအပ်ချက်ရှိနေကြောင်းထင်ရမည်။ ယင်းအခြေအနေမျိုးနှင့် ဆိုက်ရောက် လာသည့်အခါ အကြမ်းမဖက် သူရဲကောင်း “Satayagrahi” က အဆုံးစွန်သော ပေးဆပ်မှုမျိုးကို ပေးဆပ်ရပါသည်။

“Auschwitz” ရဲဘက်စခန်းတခုမှ အချုပ်သားတယောက် ထွက်ပြေးသွားသည်ကို အကြောင်း ပြု၍ ပိုလန်လူမျိုးအချုပ်သား (၁၀) ဦးတို့အား သက်ဆိုင်ရာရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့က မြေအောက်

“Cell” အခန်းတခုသို့ အစာရေစာငတ်ခံပြီး သတ်ပစ်ရန် ဖမ်းခေါ်သွားနေလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် အခြားအချုပ်သားတယောက်သည် ရှေ့သို့တိုးဝင်လာပြီး ကံဆိုးရာသူ ၎င်း (၁၀) ဦးမှ တစ်ဦးကိုယ်စား အသတ်ခံရန်မြေအောက်ခန်းသို့ လိုက်ပါလာရန် တောင်းဆိုလာခဲ့သည်။ ထိုသို့ရုတ်တရက် တောင်းဆိုချက်ကိုကြားရသောအခါ အားလုံးသောသူတို့သည် အံ့သြမိခဲ့ ကြသည်။ ယင်းသို့တောင်းဆိုချက် ပြုလာသူမှာ အခြားသူမဟုတ်။ ယနေ့ “Saint of auschwitz” အမည်ဖြင့်ကျော်ကြားနေသူ “Father Maximilian” ပင်ဖြစ်သည်။ ကြိုတင် မမျှော်လင့်ထားသည့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စွန့်စားမှုတို့သည် ရာနှင့်ချီ၍ အချုပ်သားများ၏ စိတ်ဓါတ်ကို ကြံ့ခိုင်လာစေပြီး ၎င်းတို့၏ မျှော်လင့်ဖွယ်ကင်းမဲ့ကာ စိတ်ပျက်နေရသည့် အခြေအနေမှ ကယ်တင်က အသက် ချမ်းသာခွင့်ရရှိလာသည်အထိ လုပ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတန်ဖိုးကို မိမိကိုယ်ပိုင် လွတ်လပ်သည့်စိတ်ဆန္ဒဖြင့် ပေးဆပ်သွားရန် အဆင် သင့်ပါဟု ဖော်ပြ ခြင်းမှ ကြံ့ခိုင်သည့်စိတ်ဓါတ်တို့၏ စွမ်းအင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ပေးဆပ် မှုမျိုးကို ပေးဆပ်သွားရန် မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်သန္နိဋ္ဌိန်ဖြင့် ဖော်ပြခြင်းသည် ဆိုးရွားနေသော အခြေ အနေတခုလုံးမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေး ပြေလည်မှုဖြစ်ပေါ်လာနိုင်စွမ်းရှိသည်။ ယင်းပြေ လည်မှုသည် အချိန်တိုးသည့်ကာလအတွက် ဖြစ်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပြီး ကာလရှည်အတွက် လည်း ပြောင်းလဲလာမှုတခုလည်း ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

တခါက ကျွန်တော်၏ နီးစပ်သောမိတ်ဆွေတဦးကို ဒေါသအဟုန်ကြီးနေသော လူဖြူ တယောက်က ထက်မြက်သည့်ခါးငယ်ဖြင့် ထိုးကာသတ်ပစ်ရန် ခြိမ်းခြောက်ခဲ့ဖူးသည်။ ဖြစ်ရာမှာ “ထိုင်သပိတ်” တခုကိုကျင်းပနေဆဲ တုံ့ပြန်မှုအဖြစ် ပေါ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာဖြစ်သည်။ လူဖြူမှ ကျနေ့မှမိတ်ဆွေ၏ ရင်ပတ်ကို ခါးထောက်၍ ခါးသီးသောအသံဖြင့် အော်ပြောလေ သည်။ “တစ်မိနစ်အတွင်း ဤနေရာမှထွက်သွား၊ မထွက်သွားရင် သေဘို့ပြင်လိုက်တော့” ဟု ပြောခဲ့သည်။ ကျနေ့မှမိတ်ဆွေမှ ဒေါသအဟုန်ဖြင့် တုန်လှုပ်နေသောထိုလူဖြူမျက်လုံးများကို စိုက်ကြည့်၍ “အကို ကောင်းတယ်လို့ ထင်တာကို လုပ်သွားပါ။ ကျနော်ကတော့ အကိုအပေါ် မေတ္တာပျက်မှာမဟုတ်ပါဘူး။” ဟု တည့်ငြိမ်သော အသံတို့ဖြင့် ပြန်ပြောလေသည်။ တစ်ခဏမျှ ကြာလာသည့်အထိ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘာလုပ်ရမှန်းမသိဖြစ်လာသည်။ သူ့လက်ထဲမှာ ကြပ်ကြပ်ကိုင်ထားသောခါးငယ်သည် သိမ့်သိမ့်တုန်လှုပ်လာခဲ့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လက်လျှော့၍ မျက်ရည်များဝိုင်းလာသည့်မျက်လုံးဖြင့် ထိုနေရာမှ ထွက်ခွာသွားလေ တော့သည်။ ယေဘုယျသတ်မှတ်ချက် တစ်ခုမှာ “The sonner we can respond to a conflict actively and nonviolently, the less we will have to suffer to resolve it. The more we are willing and able to suffer voluntarily, the less we have to suffer involuntarily.”

ကျွန်ုပ်တို့သည် အခင်းဖြစ်ပွားရာတစ်ခုကို စောသည်ထက်စောအောင် အချိန်ကာလ အတွင်း အကြမ်းမဖက်မှုတို့ဖြင့် တက်ကြွစွာ တုံ့ပြန်မှုပြုလုပ်နိုင်ပါက ထိုအခင်းအရာကို ဖြေရှင်း ရာတွင် ဒုက္ခဆင်းရဲမှု ခံစားရနည်းလိမ့်မည်။ မိမိကိုယ်ပိုင်၏ လွတ်လပ်သောစိတ်ဆန္ဒတို့ဖြင့် ဒုက္ခဆင်းရဲခံနိုင်ရည် ရှိနေပါလျှင် မိမိ မလိုလားအပ်သော အခြားသူများ ပေးအပ်လာသည့် စိတ်ဆင်းရဲမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ဒုက္ခမျိုးကို နည်းနည်းသာ ခံစားရမှာဖြစ်သည်။

**အဆင့်(၃)
ရှင်းလင်းပြတ်သားသည့် ပန်းတိုင်များကို ရွေးချယ်ခြင်း။**

အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုတွင် ပန်းတိုင်နှင့် နည်းဗျူဟာများ၏ခြားနားမှုကို သိမြင်ထားခြင်းမှာ အရေးကြီးပါသည်။ အကြမ်းမဖက်မှု စွမ်းအားဖြစ်သည့် သည်းခံမှုတရားကို ဖြစ်စေသည့် အခြေခံတရားနှင့် အခင်း ဖြစ်ရပ်ကို ချက်ချင်းလက်ငင်း မြင်တတ်ဖို့လိုအပ်သည်။ အကြမ်းမဖက် တိုက်ပွဲဝင်သူရဲကောင်းတစ်ဦးမှ အခြေခံသဘောတရားတို့အပေါ် မည်သို့မျှ နားလည်မှု ယူနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ သို့သော် ပဋိပက္ခပြေလည် ရေးအတွက် လက်ခံကျင့်သုံးသည့် နည်းနာမျိုးအပေါ် ပျော့ပျောင်းမှုမျိုးကို ပြသနိုင်ပါသည်။ ထိုသူရဲကောင်း များသည် “Nonviolence” ၏ အခြေခံပန်းတိုင်များဖြစ်ကြသော တရားမျှတမှုရှိခြင်းနှင့် လူ့ဂုဏ်သိက္ခာ စောင့်ထိန်းခြင်းတို့ကလွဲလို့ တခြားအချက်များအပေါ် နားလည်မှုယူနိုင်ပါသည်။ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုကို ဆင်နွှဲသည့်သူများမှ အခြေခံသဘောတရားများကို စွန့်လွှတ်လိမ့်မည်မဟုတ်။ သို့သော် ၎င်းတို့ သုံးစွဲနေသည့် နည်းနာများကိုတော့ဖြင့် ပြောင်းလဲပစ်ရန် ကန့်သတ်မှုထားလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ အချိန်အခါ အားလျော်စွာ နည်းနာများကို ပြောင်း၍သုံးစွဲကြရပါလိမ့်မည်။ အခြေခံသဘောတရားနှင့် နည်းဗျူဟာတို့၏ ဟန်ချက်ညီပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့မှာ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုကို စွမ်းအား ဖြည့်ပေးသည်။ မှန်ကန်သောပန်းတိုင်သို့ ဦးတည်သွားသည့်အပြင် အတွင်းအပြင် စွမ်းအင်၏ ဟန်ချက် ညီမှုကို အမြဲဆောင်ရွက်ပေးသည်။ မဟာတ္တမာဂါနီကာ နားလည်မှုယူရခြင်း အတတ်ပညာတွင် ဘယ်အထိ ကျွမ်းကျင်မှုရရှိ ထားသနည်းဆိုသည်ကို ပြောရပါလျှင်၊ ရံဖန်ရံခါ သူ့အပေါင်းအသင်းတို့အတွက် သူနားလည်မှုယူသည့်ကိစ္စမှာ အလွန်ထိတ်လန့်သဖွယ် ဖြစ်လာခဲ့ရပါသည်။ အပေါင်းအသင်းတို့မှ ဂါနီ၏ ထိုလုပ်ရပ်ကို ၎င်းတို့ဆည်းပူးထားသမျှများကို ဝိရောဓိများလက်ထဲသို့ ထည့်ပေးလိုက်ပါပြီဟု တီးတိုး ပြောဆိုလာခြင်းကို ခံခဲ့ကြရသည်။ သို့သော် ထိုလိုက်လျော့ပေးခြင်းအားလုံးတို့သည် ဂါနီ၏အဓိက ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်ပြည်သူတို့၏ လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို အားဖြည့်သွားရန် ဖြစ်သည်ကို

ထိုသူတို့က နားမလည်သဘောမပေါက်ကြလို့ဖြစ်သည်။ တာရှည်ထောင်ချခံရပြီး ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် ဂါနီသည် ထောင်မှထွက်လာသည့်အခါ သူ့လူများသည် သူ့ကိုခြားနားသွားခဲ့ပြီဟု သိမြင်လာသည်။ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားသည့် အုပ်စုတစ်ခုက အကြောင်းအရာတစ်ခုကို အခြေခံပြီး မဟာတ္တမာဂါနီ၏အမြင်ကို ဆန့်ကျင်နေသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ယင်းအုပ်စုမှာ ချုပ်ကိုင်မှု အာဏာလည်း ပိုများနေသည်။ ထိုချုပ်ကိုင်မှုအာဏာကို ၎င်းတို့မှ မှန်ကန်သည့် နည်းလမ်း ဖြင့်လည်း ရယူထားသည်။ ထိုအဖြစ်ကို သိမြင်သည့်ဂါနီမှ ၎င်းတို့အား ပိတ်ပင်ရာကို မလုပ်ခဲ့ပါ။ ယင်းအခြေအနေတွင် ဂါနီမှ “Satyagrahi” ၏ နောက်ဆုံးလက်နက်ကို ကိုင်ဆောင်လာခဲ့ပြီး ၎င်းတို့က တောင်းဆိုမှုပြုနေသည့် အချက်များကို တချက်ပြီးတချက် လိုက်လျော့ပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့လိုက်လျော့ပေးခြင်းမှ အားလုံးသော သူများအတွက် ဗဟိုပန်းတိုင်ဖြစ်သည့် အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးကို အတူတကွလုပ်ယူခြင်းမှ သွေဖည်မသွားနိုင်အောင် ဦးတည်ထား ခြင်းကြောင့် အခြားအချက်တို့ပေါ် ဂါနီကလိုက်လျော့ ပေးသွားခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သဘော ထားကဲ့လွဲမှုမှ အိန္ဒိယကွန်ဂရက်ပါတီဝင်တစ်ဦးက တစ်ပြိုင်တည်းနှင့် “Governing Council” အုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီဝင်တစ်ဦး အမှုထမ်းဖြစ်သင့်မဖြစ်သင့် ကိစ္စပင်ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စတွင် မဟာတ္တမာဂါနီ၏အမြင်မှာ ဖြစ်သင့်သည့်ဘက်က ဖြစ်သည်။ ကောင်စီဝင်ဖြစ်ခြင်းမဖြစ်ခြင်းမှ အထိမ်းအမှတ်သင်္ကေတတစ်ခုကို ဆောင်သည်ဖြစ်၍ ထိုအဖြစ်သည် ကျနော်တို့အတွက် ပခါနဲမကျပါ။ ထိုသည်က ဒုတိယအဆင့်ပြဿနာဖြစ်သည်ဟု ဂါနီကထင်မြင်သည်။ ထိုသို့ အချင်းချင်း ဝိဝါဒကွဲပြား နေသည့်အချိန်တွင် ဂါနီ၏အမြင်ကို ထိတ်လန့်နေသည့်အုပ်စုက “လုံးဝ ပျက်သုဉ်းသည့် အလျော့ပေးခြင်း (သို့မဟုတ်)လက်မြောက်ခြင်း” ဟု သမုတ်ခဲ့သည်။ ထိုအလျော့ပေးခြင်းကို မဟာတ္တမာဂါနီ၏ ကိုယ်ရေးအတွင်းရေးမျိုး ဖြစ်သူက ဆန့်ကျင်ဘက် အမြင် ရှိကြသူများအပေါ် အံ့ဖွယ်ရာကောင်းလှသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိခဲ့သည်ဟု သူတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ဂါနီက သူကိုယ်ကိုသူ မှေးမှိန်သွားရန် လုပ်တိုင်းမှာ ဆန့်ကျင်ဘက်အုပ်စုက ဂါနီမရှိမဖြစ် လိုအပ်ချက်ကို ပို၍ပို၍ လက်တွေ့သိမြင်လာခဲ့ကြသည်။ ဂါနီ၏ကိုယ်ကိုယ်ကို ခြိုးခြံသည့်အပြုအမူတို့သည် ကွန်ဂရက်ပါတီအတွင်းနှင့် ပြင်ပတွင် သူ့ဩဇာအာဏာကို မြှင့်တင် ပေးခဲ့ရာ ရောက်လာသည်။ ပါတီတွင် တရားဝင်ရရှိသည့်ရာထူး ဌာနန္တရတို့မှ ထိုဩဇာ အာဏာမျိုးကို ပေးစွမ်းနိုင်မှာမဟုတ်။ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသည့် သမိုင်းဆရာ “B.R.Nanda” သည် ထိုအနှစ်သာရကို ဤသို့ဖော်ထုတ်ရေးသား တင်ပြထားသည်။

“Satyagraha” အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုသည် တဦးတယောက်နှင့် သက်ဆိုင်သော အကြောင်းကိစ္စမျိုးအတွက် ပြဌာန်းထားသည့်တရားမဟုတ်သည်နှင့်အညီ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သူများကို ချေမှုန်းပစ်ဘို့ စိမ့်ထားခြင်းတရားလည်းမဟုတ်။ အကြမ်းမဖက်မှုတရားများကို

စီမံထားခြင်းမှာ လူတို့၌ ကိန်းအောင်းလျက် ရှိသော စိတ်ဓါတ်စွမ်းအင်ကို ဖော်ထုတ်သုံးစွဲကာ နောက်ဆုံးအခြေအနေသစ်တစ်ခုကို တည်ဆောက်သွားနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အခြေအနေ များတွင် “Non-Violence” တိုက်ပွဲဝင်တို့က တိုက်ပွဲအဆင့်ဆင့်တို့ကို ဆုံးရှုံးခံရသော်လည်း စစ်ပွဲကြီးကို အနိုင်ရအောင်ပွဲခံရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲသည် အရှိန်အဟုန်ကြီးနေသည့် အချိန်ကာလတွင် အံ့ဩဖွယ်ရာကောင်းသော အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အဖြစ်အပျက်မှာ ၁၉၃၀ ခုနှစ် မေလ(၂)ရက်နေ့တွင် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ဝင် လူတစ်စုမှ အိန္ဒိယနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း၌ တည်ရှိသော “Dharsana” ဆားချက်စက်ရုံကြီးအထဲကို အတင်းဝင်ကာ ဆားချက်လုပ်ငန်းပေါ်မှ အစိုးရတပ်တည်းပိုင်ဆိုင်မှုကို အန်တုသွားရန်ဖြစ်သည်။ စက်ရုံရှိဒေါင်များမှ သိုလှောင် ထားသော ဆားများကိုလည်း အဓမ္မသိမ်းပိုက်ယူရန် အစီအစဉ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန် ကာလတွင် ဂါန္ဒီကိုယ်တိုင်က အကျဉ်းထောင်တွင် ထောင်ချခံထား ရလျက်ရှိသည်။ တစ်စုပြီး တစ်စု လက်နက်ကိုင်ဆောင်ထားခြင်းမရှိသော လူအုပ်တို့မှ စက်ရုံတံခါးဝဆီသို့ ချီတက် လာခဲ့ကြသည်။ လူအုပ်စုတစ်စု ၂၅ ယောက်စီပါသည်။ စည်းကမ်းသေဝပ်မှုလည်းရှိသည်။ ချီတက်လာကြသည့်သူများအား အစောင့်ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ရက်စက်ကြမ်းတမ်းစွာ ရိုက်နှက် သည်။ သို့သော်ရိုက်နှက်ခံရသည့်ဘက်မှ တွန်းလှန်ခံ (သို့မဟုတ်) ပြန်ရိုက်နှက်ခြင်းမျိုးကို လုံးဝမကျူးလွန်ခဲ့ကြပါ။ ထိုဆင်းရဲသားအိန္ဒိယအမျိုးသားတို့သည် ဗြိတိသျှအစိုးရမှ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးနေသည့်လူထုအပေါ်မှာ မည်သို့မည်ပုံ ကျင့်ကြံနေကြောင်းကို ပုံဖော်သွားရန် ရည်မှန်း ခဲ့ကြသည်သာဖြစ်သည်။ “Webb Miller” အမည်ရှိသော သတင်းသမားတစ်ယောက်က ထိုအခင်းဖြစ်ရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမေရိကန် သတင်းဌာနများကို ဤသို့သတင်းပို့ခဲ့ဖူးပါသည်။

“ကျနော် နိုင်ငံပေါင်း(၂၀)ကျော်ရှိ သတင်းဌာနများသို့ သတင်းရေးပို့ပေးနေသည့် သက်တမ်းမှာ (၁၈) နှစ် ဖြစ်နေပါပြီ။ သို့သော် ဤကဲ့သို့သော ရုက္ခာယရမကောင်းသော ဖြစ်ရပ်မျိုးကို အခါမျှ မတွေ့ မကြုံ မမြင်ဖူးသေးပါ။

ထိုနေ့ကုန်ဆုံးသည်အထိ လူပေါင်း ၃၂၀ တို့အား ဆေးရုံတင်လိုက်ခဲ့ရပါသည်။ ၎င်းတို့သည် အစောင့်တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ လက်ချက်ဖြင့် အရိုက်ခံ၍ ကြီးမားသောဒဏ်ရာများကို အသီးသီးရရှိလေသည်။ ဒဏ်ရာရသူတို့အနက် (၂) ယောက်က ဒဏ်ရာပြင်းထန်၍ ဆေးရုံ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း သေဆုံးသွားရှာခဲ့ရသည်။ အိန္ဒိယပြည်သူတို့၏ အလားတူစွန့်စား ပေးဆပ်မှုတို့ကြောင့် တနေ့အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်သည့်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် ဂုဏ်ဝင်ကြား

စွာဖြင့် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် တည်ရှိလာခဲ့ရပေသည်။ များစွာသောနိုင်ငံရေး ဝေဖန်သုံးသပ် သူများက ဤသို့ ဝေဖန်သုံးသပ်ကြသည်။ တစ်ချက်လွှတ် အာဏာစက်သည် ပြည်သူများ၏ ဆန္ဒကိုဖိစီးနှိပ်ကွပ်ရန် ဝါးရင်းတုတ်များ၊ သံချောင်းများ၊ ကျည်ဆံများစသည့် လက်နက် တို့ကို ကိုင်တွယ်သုံးစွဲလာပြီဆိုပါက ထိုအာဏာစက်သည် မကြာမှီအချိန်ကာလအတွင်း မုချကျဆုံး သွားရပါသည်။

ဤဖြစ်ပျက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ် အကြောင်းအရာကို ဖော်ပြလိုပါသည်။ ဖြစ်ရပ်တွင် မိမိတို့၏လွတ်လပ်သော စိတ်ဆန္ဒတို့ဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခကိုခံသွားခဲ့သည့် ဥပမာ ဖြစ်သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်သည် ဆားအရေးအခင်းတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ကြသည့် အိန္ဒိယလူမျိုး သူဆင်းရဲတို့၏ စွန့်လွှတ်မှု၊ ပေးဆပ်မှုတို့က အချိန်တိုကာလအတွင်း အကျိုးကျေးဇူးတို့ကို မဆွတ်ခူးပေးနိုင်ခဲ့ဘူး။ ဆားချက်စက်ရုံကိုလည်း အပိုင်မစီးနိုင်ခဲ့ဘူး။ ထိုစဉ်က အစိုးရကောက်ခံ နေသည့် ဆားခွန်ကိုလည်း ရုပ်သိမ်းပေးနိုင်အောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ဘူး။ ထိုပြည်သူတို့ကဲ့သို့ လည်း အရှုံးပေးခဲ့ရသော်လည်း အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုများက ပိုမိုရင့်ကျက် စည်းစနစ် ကျလာ သည့်အချိန်တွင် ဗြိတိသျှတို့၏သဏ္ဍာန်အမှန်ကို ထုတ်ဖော်ပြသနိုင်ခဲ့သည်။ အိန္ဒိယပြည်သူ များ၏ လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို မှန်ကန်သည့်လမ်းမှန်ပေါ် ခိုင်ခန့်စွာ တည်ရှိလာအောင် ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ အနှစ်(၇၀)ကြာမြင့်လာသည့်ကာလတွင် နောက်ဆုံး လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင် သို့အောင်မြင်စွာ ဆိုက်ရောက်အောင် လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ယနေ့ အိန္ဒိယနှင့်ဗြိတိန်တို့က မိတ်ဆွေ နိုင်ငံအဖြစ် တည်လျက်ရှိနေသည့်ကြောင်းကိုလည်း အားပြုပေးခဲ့ပါသည်။

အကြမ်းမဖက်မှု “Nonviolence”၏ သမိုင်းတလျှောက် ရံဖန်ရံခါ စည်းစိမ်ကျကျ စီမံထားသည့် တိုက်ပွဲ(လှုပ်ရှားမှု)များက ထိုလှုပ်ရှားမှုမှ ရည်မှန်းထားသည့် ရည်မှန်းချက် များကို ဆွတ်ခူးရာတွင် အရေးနိမ့်ခဲ့ရပါသည်။ သို့သော် ထိုလှုပ်ရှားမှုများ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ကြိုတင်မမျှော်လင့်ထားသည့် နောက်တနေရာနှင့်နောက်တချိန်ချိန် ခံစားရပါသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် “Prague spring” အုံကြွမှုကို အနီးကပ်စောင့်မျှော်ကြည့်ရှုခဲ့သူ “Petra Kelly” က ဤသို့ ထုတ်ဖော်ရေးသား တင်ပြ ခဲ့ဘူးသည်။

“Even after Dubeck and his associates were arrested, the people remained steadfast in their resistance. Eventually, the Soviets were able to reassert their authority and delay the reforms of the “Prague spring” by twenty-one years. But the sufferings and sacrifices, the people of Crechoslovakia... Later did indeed succeeded in their “Velvet Revilution” These events demonstrate the power of “Nonviolent Social defense”

Debeck နှင့်သူ့အပေါင်းပါများကို ဆိုဗီယက်တို့က ဖမ်းဆီးသွားသော်လည်း ချက်ပြည်သူ များက နောက်မဆုတ် ဆက်လက်စွဲစွဲမြဲမြဲနှင့် ခုခံသွားခဲ့ကြပါသည်။ နောက်ဆုံးမှာ ဆိုဗီယက်

တို့က သူတို့၏ ဩဇာအာဏာ ပြန်လည်တည်ဆောက်ပြီး “Prague spring” ပြန်လည်ပြင်ဆင်မှု များကို ၂၁ နှစ်ကြာ ဆွဲထားနိုင်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် သမိုင်းဝင် ထိုလှုပ်ရှားမှုမှာ ချက်ပြည်သူ များ၏ ဆင်းရဲဒုက္ခခံမှုနှင့် စွန့်လွှတ်မှုတို့က အလဟဿ မဖြစ်သွားခဲ့ပါ။ “Velvet Revolution” ခေါ် ကတ္တီပါတော်လှန်ရေးကြားမှာ ချက်တို့သည် အနိုင်ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်သည် “Nonviolent” လူထုအန်တုမူစွမ်းအားကို ဖော်ထုတ်ပြသနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၅၀ ခုနှစ်များတွင် တရပ်ပြည်က ဝတ်မှုတ်ခြင်းဘေးကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ Fellowship of Reconciliation United States အဖွဲ့များက ထိုစဉ်က အမေရိကန်သမ္မတဖြစ်ခဲ့သူ Eisenhower ထံသို့ စာရေးပို့သည့် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုကို လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုလှုပ်ရှားမှုတွင် အမေရိကန်ပြည်သူ လူထု ၃၅,၀၀၀ ကပါဝင်ပြီး သမ္မတထံသို့ စာပို့ခဲ့ပါသည်။ စာထဲမှာ တရပ်ပြည်သို့ လုံလောက် သည့်စားနပ်ရိက္ခာပို့ပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ကြသည်။ စာထဲမှာ ခရစ်တော်၏ ဆုံးမသွန်သင်ခြင်း တစ်ခုကို ထုတ်ဖော်ရေးသားပို့ခဲ့ကြသည်။ ထိုဆုံးမသွန်သင်ခြင်းမှာ “ပိန်ကြိုနေသည့်ရန်သူကို အစာကျွေးပါ” ဟု၍ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က သမ္မတထံမှ မြင်သာထင်သာရှိသော တုံ့ပြန်မှု တစ်စုံတရာမရှိခဲ့ပါ။ သို့သော် ၂၅ နှစ်ကြာမှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် “Freedom of information Act” လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲကြခဲ့သူများက ၎င်းတို့၏ကြိုးစားမှုသည် ကိုးရီးယားစစ်ပွဲ ဖြစ်နေစဉ်က “တရပ်ပြည်မ” ကို ဗုံးကြဲရမည့်အစိုးရ၏အဆိုတရပ်ကို ကာဆီးနိုင်ခဲ့သည်။

အကြမ်းမဖက်သူများက ရေရှည်မှာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမည့် အမှန်တရားကို ယုံကြည် ကြ၏။ ထိုသို့ယုံကြည်ထားသော်လည်း ၎င်းတို့သည် ချစ်ခင်မှု မိတ်ဆွေဖြစ်မှုနှင့် ပြန်လည် ရင်ကြားစေမှု စသည့်တရားများကို ပို၍အလေးနက်ထားကြသည်။ အကြောင်းမှာ ဝိရောဓိ တဦးတယောက်က မိတ်ဆွေဖြစ်လာမည့်အရေးကို ပို၍လေးနက်မှုထားသည်။ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားသူတဦးသည် ဆန့်ကျင်ဘက်တဦးကို အင်အားသုံး၍ သူ၏စိတ်ဆန္ဒမပါသည့် အမှုကိစ္စမျိုးတွင် အဓမ္မပြုလုပ် အတင်းသွတ်သွင်းခြင်းမျိုးကို ရှောင်တတ်သည်။

“In practice, the Separation of goals and mere strategies works out to a propotion. The more we give up what’s inessential, the closer we move to essential”

လက်တွေ့ကျင့်သုံးရာတွင် ပန်းတိုင်နှင့် ထိုပန်းတိုင်သို့ချီတက်ရသည့် နည်းဗျူဟာကို ခွဲခြား၍ သိမြင်သုံးစွဲတတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ “မလိုအပ်သည့်အရာများကို များများအရှုံးပေးခံလေလေ အရေးပါလိုအပ်ချက်များကို ရရှိနိုင်ရန်ပို၍ပို၍ နီးစပ်လာလေလေ” ပင်ဖြစ်သည်။

“Winning”, getting personal Satisfaction and making the opponant feel bad are always inessential – at best”

မိမိကိုယ်တိုင်၏ကျေနပ်မှုအတွက် အောင်မြင်မှုရယူခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသူ အားစိတ်နာအောင် ပြုလုပ်ခြင်းတို့သည် မလိုအပ် အရေးမပါသောအရာဖြစ်ကြောင်း အမြဲ မှတ်ထားရမည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အလျောက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသူတို့၏ မဟုတ် မတရားပြုမှုတို့ကို နားလည်မှုမပေးဘူး။ သို့သော် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သူများအပေါ်မှာ လူသားချင်း စာနာမှုကို အမြဲထားရပါမည်။ “The more we accept the opponents’s humanity, the more firmly and effectively we can reject his or her agenda” ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသူ၏ လူသားဖြစ်မှုကိုအသိအမှတ်ပြုသည့် အဆင့်အလျောက် မိမိက၎င်း၏ မတရားသော အစီအစဉ်များကို ပိုမိုခိုင်မြဲစွာ ကန့်ကွက်နိုင်ပါသည်။

ယခု ကျနော်တို့က Goal ပန်းတိုင်နှင့် Strategy နည်းဗျူဟာများအကြား ခြားနားမှုကို တွေ့မြင်သိရှိနိုင်ပြီ။ တနည်းပြောမည်ဆိုပါလျှင် ကျနော်တို့သည် Person နှင့် Project အကြား ထားရမည့်ခွဲခြားမှုကို သိမြင်ရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ထို့အပြင် မှန်ကန်သည့်ပန်းတိုင်ကို ရွေးချယ်ရာတွင် အခြားသိသင့်သိထိုက်သည့် အချို့အချက်များကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ပေးအုံးမည်ဖြစ်သည်။

Nonviolent လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုသည် မရေမရာဖြစ်သော လှုပ်ရှားမှုမျိုး မဖြစ်စေရပါ။ ထို့အပြင် Nonviolent လှုပ်ရှားမှုတခုသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ကိုယ့်ကျိုးသက်သက် အတွက်လည်း မဖြစ်စေရပါ။ အချိုးအကျ မညီမျှ၍ မှားယွင်းနေသည့် နည်းနာမျိုးကို Nonviolent လှုပ်ရှားမှုတွင် အထူးသတိထား ရှောင်ရပါမည်။ Nonviolence လှုပ်ရှားမှုမှ ပြုလုပ်သည့် တောင်းဆိုချက်များမှာ အလုပ်ဖြစ်နိုင်သည့်တောင်းဆိုချက်မျိုးဖြစ်ပြီး စစ်မှန်သော တောင်းဆိုချက်မျိုးဖြစ်ရပါမည်။

အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုမှာ အကျိုးအမြတ်ဖြစ်လာသည်ကိုမြင်၍ ပန်းတိုင်အသစ် အသစ်များကို တိုးချဲ့စိုက်ထူ မလာသင့်ပါဘူး။ တချိန်တည်းထဲမှာ တချက်ချင်း တလှမ်းချင်း တက်လှမ်းရပါသည်။ တစ်ပြိုင်တည်းမှာ Nonviolence ၏ အခြေခံမူ များဖြစ်သည့် မှန်ကန်မှု၊ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာကိုစောင့်ထိန်းမှု၊ လွတ်လပ်မှု စသည့်တရားများကို မည်သို့အကြောင်းမျိုး ကြောင့်ပင်ဖြစ်ဖြစ် လက်မလွှတ် အမြဲလက်ကိုင်ထားရပါသည်။

အဆင့် (၄)

Using Right Means

“ရည်မှန်းချက်မှန်ကန်သည့် နည်းလမ်းများကို သုံးစွဲခြင်း”

ယနေ့ယခုအခါ အားလုံးနီးပါးသောလူများသည် မှန်ကန်သောရာလားအကျိုးကို မှားယွင်းနေသည့် နည်းလမ်းမျိုးဖြင့် လုပ်ယူမရနိုင်သည့်အခြေခံမူကို သိရှိနားလည် သဘောပေါက်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဤသဘောတရားကို နားလည်လက်ခံခြင်းသည် အကြမ်းမဖက်မှုပေါ် အခြေခံသည့် ကြိုးစားအားထုတ်မှုများက ဩဇာသက်ရောက်မှုရှိသည်ကို သက်သေပြနေသည်။ ထိုအဖြစ်သည် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုကို သာမန်လှုပ်ရှားမှုများမှ ခွဲခြားပေးသည်။ အကြမ်းမဖက်ခြင်းကို အခြေခံထားသည့် အားထုတ်ကြိုးစားမှုသည် ပြောင်းလဲမှုတစ်စုံတစ်ရပ် ပြုလုပ်သွားရန် ဘက်နှစ်ဘက်မှ အချင်းချင်း အဆင့်ဆင့် ပိုမိုသိရှိလာရန် ကြိုးစားအားထုတ်မှုဖြစ်သည်။ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုတွင် မိမိတို့သုံးစွဲသည့်နည်းလမ်းသည်သာလျှင် ၎င်းလှုပ်ရှားမှု၏ နောက်ဆုံးအကျိုးအမြစ်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးသည်။ အချို့အချို့သောလူများက လှုပ်ရှားမှုတစ်ရပ် (သို့မဟုတ်) တော်လှန်ရေးတစ်ခုကိုဆင့်ခွဲရာတွင် ဘက်စုံနည်းလမ်းများသုံး၍ အောင်မြင်မှုကို မည်သည့်နည်းလမ်းနှင့်မဆို ရအောင်ယူရမည်ဟူသော အမြင်ရှိကြပါသည်။ သို့သော် မဟာတ္ထမာဂါနီ၏ အဆိုအရ “တော်လှန်ရေးတစ်ရပ် (သို့မဟုတ်) အခြားလှုပ်ရှားမှု တစ်ခုတွင် မိမိတို့ကိုင်တွယ်သုံးစွဲကြသည့် နည်းလမ်းများသာလျှင် နောက်ဆုံးအဖြစ်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့်အရာဖြစ်သည်” ဟုဆို၏။ အကြမ်းမဖက် တော်လှန်ရေးတစ်ခုက အကြမ်းဖက်မှုများကို မပေါ်ပေါက်စေမည့် လွတ်လပ်ရေးကိုသာ ပေးစွမ်းနိုင်သည်။

သို့ဆိုပါလျှင် အကြမ်းမဖက်သည့် တော်လှန်ရေးတစ်ခုတွင် သုံးစွဲရမည့် မှန်ကန်သော နည်းဗျူဟာတို့မှာ အဘယ်တို့ဖြစ်နိုင်ပါမည်နည်း။ အမှန်စင်စစ် အကြမ်းမဖက်မှု၏ အခြေခံ သဘောသဘာဝမှာ သူ့တဖက်သားအား ထိခိုက်နာကြဉ်းမှုဖြစ်စေသည့် အပြောအဆို အပြု အမူများကို လုံ့လရှောင်ကြဉ်ရန်ဖြစ်သည်။ သူ့တဖက်သား၏ တရားဝင်ဖြစ်သည့် အကျိုး ကျေးဇူးကို မထိခိုက်စေသည့် အပြုအမူတို့ကို ကျင့်ကြံသွားခြင်းတို့လည်း အကြမ်းမဖက်မှု၏ အခြေခံသဘောတရား တို့တွင်ပါဝင်သည်။ သို့သော် ဤအပြောအဆို အပြုအကျင့်တို့မှာ အကြမ်းမဖက်မှု၏ အနှုတ်လက္ခဏာပြသည့် ပုံပန်းသဏ္ဍာန်များဖြစ်သည်။ သမိုင်းဖြစ်ရာများကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဤကိစ္စနှင့် စဉ်းစားသုံးသပ် သွားရန်အများကြီး ရှိပါ သေးသည်။

လူမှုနယ်ပယ်မှာ ပြောင်းလဲမှုတစ်ခုတရပ် ပြုလိုသည့်လှုပ်ရှားမှုများတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် အမှားအယွင်း(၂)မျိုးကို လှုပ်ရှားသူများက ပြုလုပ်တတ်ပါသည်။ အမှားတစ်ခုမှာ လှုပ်ရှားမှု တစ်ခုခုတွင် လှုပ်ရှားပါဝင်သူများက လိုအပ်သည့်ထက်ပို၍ ရုပ်ပြု၊ ရုပ်ပုံသက်သေဖြစ်သော အပြုအမူ နည်းနာတို့ကိုသာ အားသွန်ခွန်စိုက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဥပမာ- လှည့်လည် လမ်းလျှောက်ခြင်း၊ ဆန္ဒပြခြင်း၊ နံရံကပ်အမှတ်အသားများကပ်ခြင်း၊ ပလက်ကဒ်များ ကိုင် ဆောင်ခြင်း၊ ကြွေးကြော်သံများအော်ဟစ်ခြင်း၊ စသည့်အပြုအမူများ ပြုလုပ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ အခြားအမှားအယွင်း တစ်ခုမှာ ဆန့်ကျင်ဘက် (ဝိရောဓိ) တို့ထံမှ အဆင့်ချော့၍ မှန်ကန်သည့် တုံ့ပြန်မှုများ ရရှိနိုင်ရန် အားသန်သည့် အပြုအမူကို မလုပ်ဘဲနှင့် အများအားဖြင့် ၎င်းတို့ထံမှ မှားယွင်းသည့် တုံ့ပြန်မှုတို့ကို ဖိတ်ခေါ်သည့် အပြုအမူမျိုး ပြုလုပ်ကျင့်ကြံခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

“Martin Luther King” က ဤသို့ဆိုထား၏။ “ကျွန်ုပ်တို့သည် မကောင်းမှုပြုကျင့်သည်ကို မပူးပေါင်းရုံတင် တာဝန်မကျေဘူး။ ကောင်းသည့်အပြုအမူတို့ကိုလည်း ပူးပေါင်းပေးသွားသည့် စိတ်ဆန္ဒရှိမှ တာဝန်ကျေလိမ့်မည်။” အသိအမြင် မကြွယ်ဝသော လှုပ်ရှားမှုအများအပြားတို့မှ “ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြမှု” နည်းနိဿယတို့၌ ကပ်ငြိနေလိုခြင်းမှ ခေတ်စားလျက်နေကြသည်။ ထို့အဖြစ်သည် (ဝိရောဓိ) ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသူများနှင့် ဆက်ဆံမှုကို ဆိုးဝါးလာစေသည် သာမက ၎င်းတို့၏ခံမှုကို ပြင်းထန်လာစေပါသည်။ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတွင် ရဲစွမ်းသိတ္တိသည် တဖက်နှင့်တဖက် ယုံကြည်မှုကို တလှမ်းတိုး၍ တည်ဆောက်ရန် အားပြုပေးသည်။ အသိဉာဏ် ကြွယ်ဝမှုသည် သာလွန်ကောင်းမွန်သည့် စိတ်စွမ်းစည်းမှုတစ်ရပ် (ထုံးတမ်းစဉ်လာ) တစ်ခုကို တည်ဆောက်သွားနိုင်အောင် တက်ကြွမှုနှင့် စိတ်စွမ်းအင်များကို ဖြည့်စွက်အားပြုပေးသည်။

“Nonviolence” သည် သက်ရှင်ထကြွသော စွမ်းအားတစ်ခုဖြစ်ကြောင်းကို ခိုင်မြဲစွာ ယုံကြည်လက်ကိုင်ထားပြီးနောက် ခိုင်ခန့်သောတက်ကြွမှုရှိသည့် စဉ်းစားချင့်ချိန်မှုတို့သည် အသင့်တော်ဆုံးနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုအရှိဆုံးအရာ ဖြစ်ကြောင်းကို အသိအမှတ်ပြု သွားသည်။ များပြားသော လှုပ်ရှားမှုတို့မှာ ပေါ်ပေါက်ခါစတွင် အလံကိုင်ချီတက်ခြင်းကို အခွင့်အရေးတရပ်ပြသခြင်း၊ လမ်းပေါ်တွင် တန်းစီလှည့်လည်ချီတက်ခြင်းတို့ကို တက်ကြွစွာ ပြုလုပ်ကြသည်။ တဖက်တွင် အာဏာပိုင်အစိုးရတို့က ၎င်းလှုပ်ရှားမှုကို ဖြိုခွဲရန် အခွင့် အလမ်းတစ်ခုခု ပေါ်လာမည့်အချိန်ကာလကို စောင့်မျှော်ကာ အကြောင်းပေါ်လာသည်နှင့် အတူ အင်အားသုံးကာ ဖြိုခွဲပစ်ကြသည်။ ခေတ်သစ် အချိန်ကာလတွင် ရက်ရက်စက်စက် ဖြိုခွဲခံခဲ့ရသည့် ထိုဆန္ဒပြမှုမျိုးမှာ—

“Tianmen Square” မှာ ရက်ရက်စက်စက် ဖြန့်ခွဲခဲ့ရသည့် ဆန္ဒပြမှုသည် တရုတ်ပြည်ပီကင်း (Benjing) မြို့ရှိ ထို “Tianmen Square” ၌ တရုတ်ကျောင်းသား၊ အလုပ်သမားနှင့် မြောက်များစွာသော တရုတ်ပြည်သူပြည်သားတို့သည် မိမိတို့၏ ဆန္ဒကိုဖော်ထုတ်ရန် အဆိုပါ Square တွင် စုစည်းလာခဲ့သည်။ သို့သော် သူတို့မှာ ဆန္ဒဖော်ပြမှုအလွန်တွင် လုပ်ရမည့်အစီအစဉ် ဘာတခုမှ ထင်ထင်ရှားရှားမရှိခဲ့ကြပါ။ သိလည်းမသိရှိကြပါ။ ထိုကြောင့်တဖြည်းဖြည်းနှင့် ကွင်းပြင်ကြီးသည် အစိုးရအမိန့်အဏာကို ဆန့်ကျင်သမှုပြုသည့် ပြဿနာခင်းကျင်းသည့် နေရာ တခုအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာခဲ့ပါသည်။ ထိုနေ့ကဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည့်အကျိုးဆက်ကို လူတိုင်း အသိပင်ဖြစ်သည်။

ထိုအဖြစ်အပျက်ကို စဉ်းစားတွေးကြည့်ပါက အကယ်၍ကွင်းပြင်ကြီးမှ တက်ကြွစွာ ဆန္ဒဖော်ပြခဲ့ပြီး ကျောင်းသားများ၊ အလုပ်သမားများနှင့် အခြားအားပေးထောက်ခံမှုပေးရန် စုစည်းလာခဲ့ကြသည့် ပြည်သူများဘို့ လူစုခွဲပြီး မိမိတို့ကျောင်းများ၊ အလုပ်ဌာနများ၊ ကျေးရွာများသို့ အေးအေးဆေးဆေး ပြန်သွားခဲ့ပြီး လူထုစည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုခိုင်ခံ့၍ ရရှိနိုင်ရန်ဖြစ်သည့် ခြေလှမ်းမျိုးဖြင့် လှမ်းတက်မည်ဆိုလျှင် တရုတ်ပြည်ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုနှင့် ကွင်းပြင်ကြီးတွင် အသက်ဆုံးရှုံးခံခဲ့ရသည့် သူရသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံ၍ အလွန်တရာနုမြောစရာ ကောင်းသည့် သူရဲကောင်းများသည် ယနေ့အထိ အသက်ရှင်နေရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို သိနိုင်သည်။ ဒီမိုကရေစီ၏သင်္ကေတ (Symbol) ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်သော ထို “Tianmen Square” ရင်ပြင်ကြီးနှင့် ဆန္ဒပြသူများ၏ တွယ်တာမှုတို့က လှုပ်ရှားမှုအတွက် အခွင့်အလမ်းသစ် ရှာဖွေ စည်းရုံးယူရမည့်အချိန်ကို အလဟဿ ဖြန့်တီးပစ်ရသလို ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။

ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံသော ထိုသူရဲကောင်းရဲဘော်တို့က အသက်ပေးစွန့်စားပြီး တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည့် စည်းရုံးရေးသည်လည်း ပျက်သုဉ်းပြီး လူထုလှုပ်ရှားမှုတရပ်အဖြစ် ပေါ်ထွန်းမလာနိုင်ခဲ့ပါ။

၁၉၃၀ ခုနှစ်တွင် ဂိန္ဒိမာသမိုင်းဝင် “Salt March” ဆားချိုတက်ပွဲကို ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ထိုချိုတက် ပွဲ၌ ရုပ်ပုံပေါ် “Symbolic Expression” ဖော်ထုတ်မှုကို စံတင်နိုင်လောက်အောင် ထိန်းချုပ်ပြသခဲ့ ပါသည်။ မိုင် ၂၀၀ ရှည်လျှားသည့်ခရီးစဉ်ကို လက်တစ်ဆုပ်စားဆားကိုကိုင်ဆောင်ပြီး ရုပ်ပြု၍ ချိုတက်ပွဲကို ဆင်နွှဲခဲ့ရာမှာ ထိုစဉ်က ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ တရားမျှတမှု လုံးဝမရှိသည့် “Salt Law” ဆားချက်ဥပဒေကို ဆန့်ကျင်ဖြိုဖျက်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည့် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှု၏ အောင်မြင်သော ဥပမာတစ်ခုကို တည်ခင်းပြသနိုင်ခဲ့သည်။ လက်တစ်ဆုပ်စား ဆားကို

ကိုင်ဆောင်၍ ခရီးရှည် ချီတက်ခြင်းသည် သဏ္ဍာန်အားဖြင့် အလွန်ရှိုး၍ လွယ်ကူသည့် လုပ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ဆားချက် လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည့် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုဖြင့် မတရား သောဥပဒေကြီးတရပ်ကို ပြောင်းပစ်နိုင်ရန် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပင်လယ်ကမ်းစပ်သို့ ချီတက်လာ ခဲ့ပြီး ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဆားချက်အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့သည့်လုပ်ရပ်ကို မေ့ပစ်လို့မဖြစ်နိုင်။ အပြုသဘောဆောင်သည့် အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူကာ သင်ခန်းစာယူရမည့် ဥပမာဖြစ်သည်။

အမှန်စင်စစ် အပြုသဘောဆောင်သည့် ထိုဆားချက်လှုပ်ရှားမှုသည် ဥပဒေအမြင်ဖြင့် တရားမဝင်သည်ဖြစ်၍ ဥပဒေကိုချိုးဖောက်ရာ ရောက်သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်က တောင်အာဖရိက နိုင်ငံတွင် အလားတူ ချီတက်ပွဲကြီးတခုကို ဂိန္ဒိကပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သမိုင်းဝင် ထိုချီတက် ကန့်ကွက်ပွဲ၌ ဂိန္ဒိက လူဦးရေသုံးထောင်ရှိသည့် သပိတ်မှောက်သတ္တုတွင်းလုပ်သားများနှင့် ၎င်းတို့၏မိသားစု ဝင်များတို့ကို သူ “Ashram” ရိပ်သာသို့ခိုကိုးနိုင်အောင် ခေါ်ဆောင်သွားခြင်း လည်းဖြစ်ပါသည်။ ဂိန္ဒိ၏ထိုရိပ်သာမှာ တရားပွားမြတ်ရာ နေရာလည်းဖြစ်သည်။ အမှန် အတိုင်းပြောရမည်ဆိုပါက ဂိန္ဒိနှင့်သတ္တုတွင်းလုပ်သားများ၏ ယင်းလုပ်ရပ်သည် ဥပဒေကို ဆန့်ကျင်သည့် လုပ်ရပ်တရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဂိန္ဒိရိပ်သာတည်ရှိသော ထို Transvaal နယ်သို့ လူမည်းများ၏ဝင်ခွင့်ကို လူဖြူဥပဒေအရ တားမြစ်ထားသည့် အချိန်ကာလကဖြစ်သည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အဆိုပါကန့်ကွက် ဆန္ဒပြချီတက်မှုပွဲ နှစ်ရပ်စလုံးသည် ရုပ်ပုံဖော်သည့် ဆန္ဒပြမှုသက်သေမျှ မဟုတ်ပါ။ “Symbols can enhance or grow out of concrete action, but they should never take the place of Concrete action.”

သင်္ကေတသဏ္ဍာန်ဖော်ပေးသည့် အပြုအမူတို့က ခိုင်ခန့်သည့်လှုပ်ရှားမှုတို့ကို အားပြု ပေးရာဖြစ်သည်။ သို့သော် ရုပ်ပုံဖော်သည့် အရာတို့သည် ခိုင်မာသည့်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှုတရပ် မဖြစ်နိုင်ပါ။

ယေဘုယျအားဖြင့် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှုတရပ်မှ အပြုသဘော ဆောင်သည့် လုပ်ရပ်ဖြစ်ခြင်းဖြစ်၊ သို့မဟုတ် အတားအဆီး အဟန့်အတားဖြစ်စေသော လုပ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ နောက်တမျိုးပြောရမည်ဆိုလျှင် ကောင်းသည့်အရာ အကောင်းနှင့် ပူးပေါင်းခြင်း ပြုလျှင်ပြု သာမဟုတ်လျှင် မကောင်းဆိုးဝါးမှုတို့ကို ပူးပေါင်းခြင်းကို ရှောင်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာနှင့်ပြု၍ဆိုပါက Montgomery Bus boycott လှုပ်ရှားမှုကို လုပ်ဆောင် ရာတွင် ဘာ(စ်)ကားကုမ္ပဏီ၏ လုပ်ငန်းမှ ရပ်စဲသွားပစ်တို့ ရည်ရွယ်ခဲ့သည်မဟုတ်၊ ကုမ္ပဏီ၏

မတရားအကျိုးရှာမှုကိုသာ တားဆီးပစ်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည့် လှုပ်ရှားမှုဖြစ်သည်။ Martin Luther King ၏ အဆိုအရ အပြုသဘောဆောင်သည့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှုတို့က သာလွန်အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိ၍ ထိုအပြုအမူတို့မှာ ဟန်ဆောင်သည့်အပြုအမူတို့က နည်းကြပါ၏။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုတို့ကို လက်တွေ့ လုပ်ကြရမှာဖြစ်သည်။ လိုအပ်လာသည့်အခြေအနေမျိုးမှသာ ကဖျက်ယဖျက် အတားအဆီး ဖြစ်စေသည့်လုပ်ရပ်များကို လုပ်ရမှာဖြစ်သည်။ အင်အားတောင့်တင်းပြီး ခိုင်မာ နေသည့်လှုပ်ရှားမှုများက အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် ဂုဏ်လက္ခဏာကိုဆောင်၏။ ထိုဂုဏ် ရည်မျိုးကို စောင့်ထိန်းသည့် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သွားသည့် လှုပ်ရှားမှုသည်သာ နောက်ဆုံးတွင် ရန်အပေါင်းအားလုံးတို့ကို ကျော်ဖြတ်နိုင်ပြီး အောင်ပွဲကိုပန်းဆင့်ရပါသည်။

“Satyagrahi” (သစ္စာကိုလက်ကိုင်ပြု၍ အကြမ်းမဖက်မှုကို ကျင့်ကြံအားထုတ်သွားသည့် လူသူ) တဦးသည် ဦးစွာပထမ အခြင်းဖြစ်ရာတစ်ခုကို ဖြေရှင်းရာတွင် “Dialogue” အချင်းချင်း ပြောဆိုဆွေးနွေး အဖြေရှာခြင်း၊ ပညာပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ တည်ထောင်ခြင်း၊ ပေါင်းကူး တံထားများဖြစ်နိုင်မည့် နည်းလမ်းအသွယ်သွယ်တို့ကို ဖော်ထုတ်၍ ပြေလည်မှုတို့ကို ရှာကြံရန် ကြိုးစားအားထုတ်ကြသည်။ အာဏာပိုင်တို့မှ ဟန့်တား၊ တားဆီးထားသည့် လူတကာတို့၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွက်ပေးနိုင်သည့် လုပ်ရပ်မျိုးကို လုပ်ပေးသည်။ လိုအပ်လာပြီ ဆိုလျှင် အာဏာပိုင်တို့၏ မဟုတ်မတရားသော အတားအဆီး အဟန့်အတားများကို ကန့်ကွက်အာခံကာ ခုခံရမည်။ ထိုသို့ ခုခံရာတွင် အာဏာပိုင်တို့၏ ကန့်သတ်ချက်များကို ဂရုစိုက်ဘဲ မကြောက်မရွံ့စွာ ချိုးဖောက်သည့် လုပ်ရပ်မျိုးကိုလည်း ရဲရဲလုပ်သွားရမည်။ ၁၉၁၅ ခုနှစ် ဂိန္ဒီမှာ “Transvaal” နယ်ထဲသို့ အတင်းဝင်ရောက် ချီတက်သွားသည့် လုပ်ရပ် (သို့မဟုတ်) ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဆားချက်စက်ရုံသို့ အတင်းဝင်ရောက်ခြင်း လုပ်ရပ်များက မဟာတ္တမာဂိန္ဒီ ထားခဲ့သည့် သာဓကများဖြစ်သည်။ အခြားသာဓက တခုမှာ (၁၉၆၈-၆၉) ခုနှစ်များက ဆိုဗီယက်ကျူးကျော်တပ်များကို အာခံခဲ့သည့် ချက်လူမျိုးများက တင်ဆက်ထားသည့် ဥဒါဟရုဏ်လည်း ရှိပါသေးသည်။

မဟာတ္တမာဂိန္ဒီမှ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည့် ဆားချက်ခြင်း၊ ဗိုင်းငင်ခြင်း စသည့် ဥပမာများကို အတုယူ၍ ပိုလန်လူမျိုးများက “Martial Law” ကိုအားခံရာတွင် ကိုယ်ပိုင်ကျောင်းများ၊ ဆေးပေးခန်းများ၊ သတင်းစာ ဂျာနယ်ထုတ်ပြန်ခြင်းစသည့် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ဖော်ထုတ်ခဲ့သည့် ခဲ့သည်။

ဥပမာများက “Non-violence” အကြမ်းမဖက် ခုခံမှုများသမိုင်းတွင် အကောင်းဆုံး သာဓကများအဖြစ် ယူရမှာဖြစ်သည်။

ဒုတိယအကောင်းဆုံး ဥပမာများထဲမှာ အာဏာရှင် “Marcos” အုပ်ချုပ်မှုမှ လွတ်မြောက် ရန် ဖိလစ်ပိုင်ပြည်သူပြည်သားများ ခုခံဆင်နွှဲခဲ့သည့် အကြမ်းမဖက်တိုက်ပွဲ၊ ၁၉၉၁ ခုနှစ် ရုရှား နိုင်ငံတွင် စစ်အာဏာသိမ်းမှုတရပ် မဖြစ်နိုင်အောင် အကြမ်းမဖက် ရုရှားပြည်သူတို့မှ ၎င်းတို့၏ ပါလီမန် အဆောက်အဦအား ဝိုင်းရံထားပေးခြင်း၊ တခါ (၁၉၆၈-၆၉) ခုနှစ်များတွင် ချက် လူမျိုးများ ဆိုဗီယက်တပ်များကို အာခံခြင်းစသည့် ဥဒါဟရုဏ်များ ပါဝင်နိုင်ပါသည်။

ရုပ်ပုံဖော်သည့် အကြမ်းမဖက်လုပ်ရပ်များသည် အများပြည်သူ၏ ထောက်ခံမှုနှင့် စည်းလုံး ညီညွတ်မှု တို့ကို ရယူနိုင်သည်။ သို့သော် အာခံသူများက ရှေ့ဆက်ပြီး အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်ကို ဆွတ်ခူးပေးနိုင်ခဲ့၍ အပြုသဘောဆောင် လုပ်ရပ်များဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် မပေးနိုင်ပါက အဓိပ္ပါယ်ရှိနိုင်မည်မဟုတ်။ ဖိစီးနှိပ်စက် နိုင်ထက်စီးနင်းပြုသည့် အုပ်ချုပ်မှုသည် ပိုစတာ၊ ပလေကဒ်များကို ဂရုစိုက်နေမှာမဟုတ်။ ချီတက်ဆန္ဒပြပွဲများ၊ လူထုစုဝေးလာပြီး အရေးဆိုမှု များကို ဖြိုခွဲပစ်ရန်ပင် စောင့်ဆိုင်းနေမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝါဒသဘောတရားကို သွတ်သွင်း ပေးစွမ်းနိုင်သည့် လက်တွေ့လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်သည့် အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း၊ ဆေးပေးခန်းများ၊ အခမဲ့သင်ပေးသည့်စာသင်ကျောင်း၊ အလွတ်ကျောင်းများ၊ ကိုယ်ပိုင် သတင်းဂျာနယ်၊ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခြင်းကို ဖျက်ပစ်တားမြစ်သွားရန် အာဏာပိုင်တို့အတွက် လွယ်ကူလိမ့်မည်မဟုတ်။

မဟာတ္တမာဂိန္ဒီက အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကို စခဲ့သည့်နှစ်များတွင် ဗြိတိသျှ အစိုးရတို့က အထက်စီးရရှိသလို သူတို့ကိုသူတို့ထင်၍ ဂိန္ဒီ၏လှုပ်ရှားမှုများကို ဂရုစိုက်စရာ မလိုဟု ထင်ခဲ့ကြသည်။ ဂိန္ဒီကိုနားထောင်ခြင်းသည် အချိန်ဖြုန်းရကျသည်ဟု ထင်မြင် ခဲ့ကြသည်။ သူကန့်ကွက်ပြောဆိုသမျှ အချည်းအနှီးဖြစ်ပြီး ဘာအရာမှရောက်မှာမဟုတ်ဘူး လို့ဘဲ ထင်မြင်ခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းအခြေအနေကို သိရှိနားလည်သော မဟာတ္တမာဂိန္ဒီနှင့် သူ့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက မိမိတို့အာရုံကို အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ရပ်များသို့လှည့်ပြီး ကျေးရွာပြည်သူလူထုတို့၏ တိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်း လုပ်ရပ်များဖြစ်သည့် လှုပ်ရှား ရပ်များ၊ လူမျိုးစုအချင်းချင်း ညီညွတ်မှုဖြစ်နိုင်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများ၊ ပညာသစ်များပေးနိုင်သည့် အခမဲ့ကျောင်းများ၊ အကြောင်းမဲ့ ပစ္စည်းပစ္စယများ မဖြူးတီးခြင်းကို ပညာပေးလုပ်ငန်းများနှင့် ခြိုးခြံသုံးစွဲမှုနည်းပညာပေးခြင်းစသော

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းများကို စတင်လုပ်ကိုင် လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်လာကြသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များက ကိုလိုနီအာဏာကို တဖြေးဖြေးတိုက်စားလာပြီး “Sataygrahi” များအား ပိုပြီးယုံကြည်ခိုင်မာမှု ဖြစ်လာစေခဲ့သည်။ အချင်းချင်းစည်းလုံးညီညွတ်မှု တို့ကလည်း ပိုကောင်းလာစေခဲ့ပါသည်။ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးသည့် လူများအကြား ခင်မင်မှုကို တိုးပွားစေလာခဲ့လေသည်။ တကယ် အကြပ်အတည်းဖြစ်လာသည့် အချိန်ကာလတွင် ထိုသူတို့၏ဆောင်ရွက်မှုများက ပို၍တရားနည်းလမ်းကျနေသည့် သဘော သဘာဝကို ဆောင်လာခဲ့သည်။ ထိုအပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းများမှ ယုံကြည်အားကိုး လောက်စရာ ဖြစ်လာခဲ့ရပါသည်။

“Constructive Program” အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင်ပင်ဖြစ်ဖြစ်၊ “Obstructive Program” အဟန့်အတားပြုစေသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ပင်ဖြစ်ဖြစ်၊ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လှုပ်ရှား ကြသော အကြမ်းမဖက်မှုကို စောင့်ထိန်းလှုပ်ရှားသူတို့သည် အချိန်အခါကို အချိုးကျ ချင့်ချိန်ကာ လုပ်သွားရန် အရေးကြီးပါသည်။ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုတစ်ခုလုံးပေါ် တက်ချင်တက်ရပြီး ရွှေ့လျားနောက်ဆုတ်ရန် လိုအပ်လာပြီဆိုရင် နောက်ဆုတ်ပေးရပါသည်။ အချိန်အခါ အခြေ အနေနှင့် ကိုက်ညီဆီလျော်သည့်အတိုင်း လုပ်ရပါသည်။

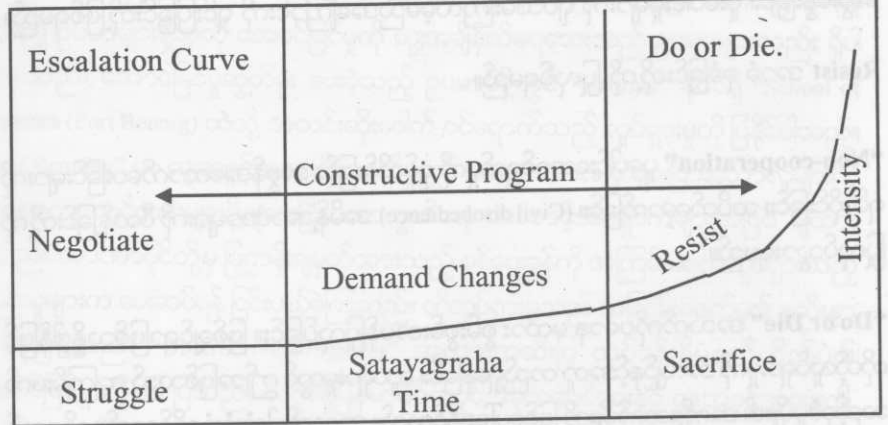
ဥပမာသဘောနှင့်ပြောရပါမည်ဆိုပါက “ပဋိပက္ခတိုင်းသည် ရွှေ့လျားသည့်သဘော သဘာဝကို ဆောင်သည့်အချက်ကို အားလုံးအသိပင်ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့ လက်မခံ အသိအမှတ်မပြုကြသည့်အချက်မှာ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှု၏ အခြေအနေသည် လည်း ရွှေ့လျားလျှင် ရွှေ့လျားရသည့် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

“Martin Luther King” က မိမိဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သူများကို ပြောဖူးပါသည်။ သင်တို့၏ဖိနှိပ်၊ နှိပ်စက်မှုဘေးများကို ကျွန်ုပ်တို့ ခံနိုင်ရည်သတ္တိ တိုးမြှင့်ပွားများကာ ရင်ဆိုင်သွားကြပါမည်။ စွန့်လွှတ်သည့်ခံမှုတို့၏အဆင့်နှင့် စော်ကားနှိပ်စက်သည့်အဆင့်တို့သည် အချင်းချင်း ဖက်ပြိုင် ဖြစ်ရပါမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စိတ်ဓါတ်စွမ်းအင်များသည် ခြိမ်းခြောက်မှုအင်အားများကို ဖက်ပြိုင် နိုင်စွမ်း ရှိရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ခြိမ်းခြောက်မှုအင်အား တိုးမြှင့်လာသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် သီးခံနိုင်ရည်စွမ်းအားကိုလည်း လိုက်ဖက်၍တိုးမြှင့်ပွားများသွားနိုင်ရပါမည်။ ပဋိပက္ခတစ်ခု၏ အစပိုင်းတွင် တော်ရုံတန်ရုံအဆင့်ရှိသော အားထုတ်ကြိုးစားမှုများသာ လိုအပ်ပါသည်။ သို့သော်နောက်ပိုင်းအဆင့်များ၌ ပိုမိုကြီးမားသည့် အားထုတ်ကြိုးစားမှုများ လိုအပ်လာရ

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

ပါသည်။ လိုအပ်လျှင်လိုအပ်သလို ကျွန်ုပ်တို့၏ သည်းခံနိုင်ရည် အရည်အချင်းကိုလည်း တိုးမြှင့်၍ မွေးမြူသွားရပါမည်။

အောက်တွင် ရေးသားဖော်ပြထားသည့် ရွှေ့လျားပုံတွင် ဖော်ပြပေးထားသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုးစားအားထုတ်မှု အဆင့်တို့ကိုလည်း လိုက်၍ မြှင့်တင်သွားရမှာဖြစ်သည်။

အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များကို ကန့်ကွက်ခုခံသည့် သပိတ်ကာလ အလျှောက် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်အကောင်အထည်ဖော်သွားရမှာဖြစ်သည်။ “Non-cooperation” သပိတ်မှောက် ပူးပေါင်းခြင်းမရှိသည့် လှုပ်ရှားကာလအတွင်း၌လည်း အပြု သဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များကို လုပ်ကိုင်သွားရမှာဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ထိုလုပ်ငန်းစီမံချက်များက ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သူများနှင့် ပါတ်သက်ခြင်းမရှိပါ။ အပြု သဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များက လှုပ်ရှားသူတို့၏စိတ်ဓါတ်ရေးရာများကို တက်ကြွ မှုရှိစေသည့်အရာဖြစ်သည်။

ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှုရှိသည့် သပိတ်ကာလတို့၌လည်း အပြုသဘောဆောင် လုပ်ငန်းအစီ အစဉ်များကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင် အကောင်အထည်ဖော်နေရပါမည်။ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင် သပိတ် ကာလအတွင်းလည်း သပိတ်မှောက်သူများ၏ အဓိကအာရုံစိုက်မှုမှာ ထို့အပြုသဘောဆောင် လုပ်ငန်းစီမံချက်တို့ပင် ဖြစ်ရပါမည်။

(The tactics we use depend on over place on the escalation curve)

“တောင်းဆိုချက်များကို လိုက်လျော့မှုမရှိပါက ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသူများအား ပူးပေါင်းမှု ရုပ်သိမ်းပေးရမည့် အကြောင်းအရာများကို ရှင်းပြခြင်း”

Demand changes

စာများ၊ ဆောင်းပါးများ ရေးသားခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိအရာခံများနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပူးပေါင်းမှုများကို ရုပ်သိမ်းကြလိမ့်မည်အကြောင်းကို ရှင်းပြခြင်းတို့ဖြစ်ရမည်။

Resist အာခံ ခုခံခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည်။

“Non-cooperation” ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ အခွန်အကောက်ပေးခြင်းများကို ရပ်ဆိုင်းခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း (Civil disobedience) အမိန့်အာဏာများကို ဖိဆန့်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်သွားရမည်။

“Do or Die” အသက်ကိုပစ္စာန မထား စွမ်းစွမ်းတမန်ပြုလုပ်ခြင်း။ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်သန့်၌ ဖြင့် ကိုယ့်လှုပ်ရှားမှုကို အလျဉ်းအတူ တည်ရှိနေခြင်း၊ လှုပ်ရှားမှုတွင် ဤအဖြစ်သည် အကြမ်းဖက် သည့်ခုခံမှုမျိုး၏ အကျိုးဆက်မျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ အသက်ပါဆုံးရှုံးခံရနိုင်သည်။ သို့သော် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသည့် သူရဲကောင်းတို့သည် မိမိတို့အရေးကိစ္စတွင် အရှုံးပေးရမည့်အစား မိမိတို့အသက်ပါစတေး၍ ခံသွားရန်လိုလားကြသည်။ ဤအဖြစ်မျိုးကို ရံဖန်ရံခါ ကြုံရပါသည်။ အမြဲတော့မဟုတ်ပါ။ ကိုယ့်အသက်ကို ပေးဆပ်ဖို့အသင့်ဖြစ်နေခြင်းသည် ဆန့်ကျင်ဘက်၏ စိတ်ဓါတ်နှင့် စဉ်းစားမှုတို့ကို အံ့ဩသင့်လောက်သည့် အပြောင်းအလဲဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။

“Constructive Programs” အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက် အစီအစဉ်ဖြင့် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှု အတော်များများတို့ အောင်ပွဲဆင့်ခဲ့ကြသည့် ဥပမာအများအပြား ရှိကြပါသည်။

“Preventing wrongs from happening” အမှားများမမှားအောင် တားမြစ်သည့် လှုပ်ရှားမှု သဏ္ဍာန်က “Defensive approach” ကာကွယ်ခုခံချဉ်းကပ်မှုဟု ဆိုရပါသည်။ ပြဿနာ အရေး ကိစ္စတို့ကို ဤနည်းနှင့် ချဉ်းကပ်ခြင်းတို့ကလည်း အရေးပါသည်။ “Short term strategy” ရက်တိုဗျူဟာ စစ်ဆင်ရေးအတွက် အထူးအသုံးတည့်သည့် နည်းနာဖြစ်သည်။ ဤနည်းနာကို သုံး၍ လှုပ်ရှားမှုအချို့ကို “Vengeance” ကလဲ့စားချေခြင်း၊ “Resentment” နာကျင်ခြင်း၊ မခံချိမခံသာဖြစ်ခြင်းတို့တွင် အောင်မြင်မှုကို ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့သည့် သာဓကများရှိကြပါသည်။

“Non-Cooperation” ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း မလုပ်ခြင်းအခြား “Obstructive Program” တားဆီးအဟန့်အတားပြုသည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များတို့သည် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုများတွင် အထူးအရေးပါသော နည်းနာများဖြစ်ကြပါသည်။ အာဏာပိုင်များ၏ မဟုတ်မမှန်၍ မကောင်း ဆိုးဝါးသော လုပ်ငန်းစီမံချက်များကို တားမြစ်ရန် အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုများတွင် “Non-Cooperation” နှင့် “Obstructive Program” များကို နည်းနာအဖြစ် သုံးစွဲပြီး အောင်မြင်မှုမယူ ခဲ့သည့် ဥပမာများရှိသလို အောင်မြင်မှုကို ယူအချိန်ထိမရသေးသည့် ဥပမာများလည်း ရှိပါ သေးသည်။ အောင်မြင်မှုဆွတ်ခူး ပေးခဲ့သည့် ဥပမာတို့တွင် “Georgia” နိုင်ငံရှိ “School of America (Fort Benning) ထဲသို့ အတင်းထိုးဖောက် ဝင်ရောက်သည့် လှုပ်ရှားမှုကို ပြနိုင်ပါသည်။ “Fort Benning” မှာ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွင် Latin America မှ များပြားသောလူများကို စံနစ်တကျ သင်တန်းများပို့ချပေးပြီး၊ ကာကွယ်ရေး အစောင့်အရှောက်များအဖြစ် ချထား ခဲ့သည်။ အာဏာပိုင်တို့မှ ပြဋ္ဌာန်းချမှတ်ထားသည့် စစ်ရေးခွန်ကို အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသည့် ပြည်သူများက ပေးဆပ်ရန် ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုလှုပ်ရှားမှုသည် အကြမ်းမဖက်မှု၏ နည်းနာ တစ်ခုဖြစ်သည်။ “Obstructive Programs” အတားအဆီးပြု လုပ်ငန်းစီမံချက်တိုက်ပွဲ၏ အောင်မြင်မှု ကိုဖော်ပြသည်။ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးတို့ တည်ဆောက်သွားရန် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသည့် နည်းလမ်းများကိုကိုင်တွယ်၍ တိုက်ပွဲ ဝင်နေဆဲဖြစ်သည့် နိုဘယ်လ်ဆုရှင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို စံထားရမည်ကိုလည်း ဥပမာ တစ်ခုအနေဖြင့် ပြနိုင်ပါသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က လူ့အခွင့်အရေးကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ချိုးဖောက်နေကြသည့် မြန်မာ့စစ်အစိုးရ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်ကို ရဲရင့်ငြင်းပယ်ထားသည်။ သို့သော်သူမအား အမျိုးမျိုးသောနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲ မခံချိမခံသာဖြစ်သည့် နာကျင်မှုမျိုးကို ပြုလုပ်ပေးသည့် စစ်အာဏာရှင်များကို လူပုဂ္ဂိုလ် အနေဖြင့် ကလဲ့စားချေသွားရန် လုံးဝစိတ်ကူးခြင်းမရှိပါ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ယင်း သတ္တိကို မည်သည့်စကားလုံးမျိုးနှင့် ရေးသားဖော်ပြရမည်နည်း။ သူမသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တဦးဖြစ်သည်။ ယင်းသတ္တိမျိုးကို မွေးမြူရရှိထားခြင်းသည် သူကိုယ်ကွယ်သည့် ဘာသာတရား အခြေခံမှရရှိထားကြောင်း ပြောဆိုနိုင်ပါသည်။

ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည့် မြန်မာစစ်အုပ်စုက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် မြန်မာပြည်သူ တို့အပေါ် မည်သို့မည်ပုံ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်နေသည်ကို မကြာသေးသည့်ကာလက ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုကို ရက်ရက်စက်စက် ပစ်သတ် သတ်ဖြတ်ကာ သုတ်သင်ပစ်သည့် လုပ်ရပ်သည် ကမ္ဘာသိကိစ္စတရပ် ဖြစ်နေပါသည်။

မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးများက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကို လွတ်ပေးရန် တောင်းဆိုဆန္ဒပြနေပုံ

“Reconciliation” ပြန်လည်ရင်ကြားစေရေး စီမံချက်များမှ နာကြည်းမှုဒဏ်ရာများကို ပြန်လည်ဖြည့်စွက်ပေးပြီး နောက်ထပ်အကြမ်းဖက်မှုများ မပေါ်နိုင်အောင် ပြုစွမ်းရှိသည့် အကြမ်းဖက်လှုပ်ရှားမှု၏ လုပ်ငန်းစီမံချက်တစ်ခုဖြစ်သည့် ရင်ကြားစေရေး လုပ်ငန်းစီမံချက်တို့က တရားမျှတမှုကို ပေါ်ထွန်းစေသည်။ ရွံရှာမနာလိုမှုတို့ကိုလည်း လျော့ပါးကွယ်ပျောက်စေရန် အသုံးတဲသည့် အလျော်ကန်ဆုံး နည်းနာဖြစ်သည်။

ကလဲ့စားမချေလိုသည့် စိတ်မျိုးကို လူတိုင်းမွေးမြူ ပျိုးထောင်နိုင်မည်ဆိုပါက ပိုမိုအေးချမ်း၊ တရားမျှတသော လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် လူ့ကမ္ဘာဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ သို့သော် အေးချမ်းသာယာသည့်လူ့ဘောင်တစ်ခုကို တည်ဆောက်သွားနိုင်ရန် မေတ္တာကမ္ဘာကို အခြေခံသွားရမှာ ဖြစ်ပါသည်။ (VORP)

CLINGING TO TRUTH

မှန်ကန်မှု(အမှန်)ကို ကိုင်စွဲတွယ်မြဲထားခြင်း

တောင်အဖရိကနိုင်ငံတွင် လူဖြူလူမည်းခွဲခြားဆက်ဆံရေးကို ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားနေစဉ် မဟာတ္တမာဂါနီက ကိုယ်ပိုင်လက်တွေ့ အတွေ့အကြုံအရ Truth အမှန်တရား၏ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုအမှန်တရားတို့ကို မည်သည့်ကာလရှည် လှုပ်ရှားမှုမျိုးတို့တွင်မဆို သုံးစွဲရပါသည်။ ပထမမူမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေးနွေးရေးသား ဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်သော (Law of suffering) ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်းဟူသည့် မူဖြစ်ပါသည်။ လှုပ်ရှားမှုများဆင်နွှဲရာတွင် ရံဖန်ရံခါ ဆန့်ကျင်ဘက်မှ ပြောဆိုမှုများ မေတ္တာရပ်ခံမှုများကို လုံးဝနားထောင် လိုက်လျောခြင်း မပြုဘဲ ဥပမေက္ခာကြီးစွာ ပြုလာတတ်သည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် အကြမ်းမဖက်တိုက်ပွဲဝင် လှုပ်ရှားမှု ရှိနိုင်မည့်နည်းလမ်းကို ရှာရပါသည်။ အဏာပိုင်အုပ်ချုပ်မှုတို့၏ တရားမမျှတသည့်လုပ်ရပ်များကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ခံနေရသည့် အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခဆင်းရဲတို့အနက် အချို့ဒုက္ခဆင်းရဲတို့ကို မိမိတို့ လွတ်လပ်သည့် စိတ်စေတနာဖြင့် ခံစားပေးရပါမည်။ ဤဒုတိယမူကို (Law of progression) အဆင့်ဆင့်ပြန်ပွားယူသည့် မူဟုခေါ်သည်။ ထိုအနှစ်သာရကို ဂါနီက အောက်ပါအတိုင်း ရှင်းလင်း ပြောပြထားသည်။

“ဂင်္ဂါမြစ်သည် လက်တက်မြစ်ငယ် မြစ်သွယ်တို့ကို ရှာဖွေရန် သူ၏ ပင်မရေစီးကြောင်းကို ပြောင်းပစ်ပေးသည်မဟုတ်။ ထိုအလား Satayagrahi (အကြမ်းမဖက် တိုက်ပွဲဝင်သူရဲကောင်း) တယောက်သည် သူ့၏ပင်မမြစ်သည် အကြမ်းမဖက်မှုလမ်းကြောင်းကို စွန့်ပစ်မှာမဟုတ်။ သူကိုင်တွယ်စွဲမြဲထားသည့် လမ်းကြောင်းသည် အလွန်ထက်မြက်သည့် အစွမ်းရှိသော ဓါးနှင့် ဝှံ့၏။ ဂင်္ဂါမြစ်သည် သူ့အလျင်နှင့်သူ ရှေ့သို့စီးဆင်းသွားနေပြီး အနယ်နယ်မှမြစ်ချောင်းတို့သည် ဂင်္ဂါမြစ်ကြီးထဲသို့ လာရောက်ပေါင်းရသည့်ပမာ Satayagrahi အကြမ်းမဖက်တိုက်ပွဲဝင် သူရဲကောင်းသည်လည်း ဂင်္ဂါမြစ်နှင့်တူရပါမည်။

အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုတိုက်ပွဲတစ်ခုမှာ ပါဝင်လှုပ်ရှားတိုက်ပွဲဝင်ကြသည့် သူများ၏ အရေအတွက် များသည်နည်းသည်မှာ အရေးမကြီးပါ။ တိုက်ပွဲဝင်သူတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရား သန့်စင်မှု၊ ကြံ့ကြံ့ခံ ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်လိုမှု၊ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိမှု၊ စိတ်ခိုင်ခန့်မှုတို့က ပို၍ အရေးကြီးပါသည်။ ဤဂုဏ်သတ္တိများနှင့် ပြည့်စုံနေသော SatayaGrahi တစ်ဦးသည် တယောက်ထဲကလည်း လုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုအတွက် အချက်အချာကျနိုင်ပါသည်။

အခါတပါး၌ ဂါဇ်ဒီ အိန္ဒိယ တပြည်လုံးကိုယ်စား “Satayagraha” တိုက်ပွဲဝင်သွားရန် “Vinoba Bhave” မိန့်ဝါ ဘာဝေ သူတော်စင်ကြီး တဦးတည်းအား တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ လူအများစု ပါဝင်ဆင်နွှဲမည့် လှုပ်ရှားမှုမျိုးက ထိုအချိန်ကာလတွင် အံဝင်ဂွင်ကျ သင့်တော်လိမ့်မည့် အခြေ အနေမျိုးမရှိဟု ယုံကြည်မြင်တွေ့၍ မဟာတ္ထမာဂါဇ်ဒီက တဦးတည်းသော သူအား Satayagriha တိုက်ပွဲဝင်သွားရန် သူတော်စင် မိန့်ဝါ အား တာဝန်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထူးခြားထင်ရှားပြီး အထင်ကရဖြစ်သော အကြမ်းမဖက် ထိုသူရဲကောင်းသည် အများ အပြားသောလူများအား သူပြုလုပ်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်မျိုးထဲမှာ မိမိကိုယ်ပိုင် စိတ်ဆန္ဒဖြင့် လိုက်လံ လက်တွဲပါလာနိုင်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ မိမိသဘော ဆန္ဒအလျောက် ပါဝင်လာသူများသည် သူ့လုပ်ရပ်အတွက် သူ့တာဝန်အလိုလို ခံသွားကြလိမ့်မည်။ (အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် သူသည် အခြားသူများ၏ တိုက်တွန်းခြင်းကြောင့် လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါလာသည်မဟုတ်) အမှန်ကဲ့သို့ပင် တွယ်ကပ်ထားခြင်းသည်သာ အရေးကြီးပါသည်။ ထိုအမှန်သည် စိတ်ဓါတ်မှန်ခြင်း၏ အမှန်ဖြစ်၍ သူတပါးအား ထိခိုက်စော်ကားမှု မပြုလိုသော စိတ်ထားမျိုးသာ ဖြစ်ရပါမည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အောင်ပွဲရလာပြီလို့ မြင်တွေ့၍ (Issue) အကြောင်းအရာ အသစ်သစ်တို့ကို တွဲကိုင်လာလိုသည့် စိတ်ဆန္ဒများကို တပါတည်းထိန်းသိမ်း ခုခံသွားရမှာလည်းဖြစ်သည်။

အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတွင် အရေအတွက်သည် ပထမအရေးကြီးသည့် အရာမဟုတ်။ ငွေကြေးနှင့် အာဏာရယူ ခြင်းလည်း ဒုတိယ တတိယအရေးကြီးသည့် အဆင့်များမှာ ရှိကြသည်။ Martin Luther King တခါက ယခုလိုရှင်းပြ ပြောခဲ့ဖူးပါသည်။ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုတွင် ကျနော်ပါဝင်တိုက်ပွဲဝင်သည့်အခါ ကျနော်ရဲ့ အမျက်ဒေါသတို့သည် ပေါက်ကွဲရာ တစ်ခုတစ်ခုကို မဖြစ်စေလိုပါ။ ကျနော်၏ ဒေါသအမျက်တို့ကို ထိန်းချုပ်ထားပြီး အပြုသဘော ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်တစ်ခုကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ထိုဒေါသစွမ်းအင်တို့ကို အသွင်ကူးပြောင်းစေပြီး သုံးစွဲသွားသည်။ Non-violence တိုက်ပွဲတစ်ခုမှာ အရေအတွက်သည် အရေးကြီးဆုံးအရာ မဟုတ်ပါဟုဆိုသော်လည်း အရေအတွက်များရမှ ပေါ်ထွန်းလာသည့် စွမ်းအားတို့သည် အခြားအခြားအသွင်ရှိ စွမ်းအင်ကို ရံဖန်ရံခါဆောင်သွားတတ်သည်။ သူတဦးတစ်ယောက်၏ ခန္ဓာကိုယ်တွင် ဒေါသအမျက် အဟုန်သည် အလွန်များပြားစွာ ရှိနေသည်။ ထိုတဦးတစ်ယောက်တည်း စိတ်ထဲမှပေါက်ပွားလာသည့် ဒေါသမိန့်အဟုန်ကို ချုပ်တည်း၍ အသွင်ပြောင်းပြီး စနစ်တကျ သုံးစွဲတတ်ပါက အလွန်တရာ ကြီးမားပြီး ခိုင်မာနေသည့် ဧကရာဇ်ဘုရင်တို့၏ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာ Empire တခုကို တုန်လှုပ်သွားအောင်

စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့အသွင်ပြောင်း ဒေါသအရှိန်အဟုန်သည် သန္တိဌာန် အစစ်အမှန်ကို ဖြစ်စေပြီး တိုက်ပွဲတရပ်ကိုစပေးရန် လုံလောက်သည်။ Rosa Park အမည်တွင်သည့် လူမည်း အမျိုးသမီးတဦးမှ “Montgomery” ဘတ်(စ်)ကား (Boy cott)ကို စတင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုလှုပ်ရှား မှုသည် နောက်ပိုင်းကာလတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ သမိုင်းဝင် “Civil Rights Movement” အဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းရှိ ဒေါသ၊ လောဘ၊ ကြောက်စိတ်တို့ကို လက်တွေ့ထိန်းချုပ်၍ အသွင်ကူးပြောင်းယူကာ အရေးကိစ္စတစ်ခု၌ သုံးစွဲ ပြုလိုက်ပါက ထောင်သောင်းချီသောလူတို့သည် သူ့နောက်ကိုလိုက်လံ၍ အင်အားဖြည့်သွား တတ်သည်။ တခြားတဘက်မှာ ထိုလူတဦးတည်း၏ စွမ်းအင်အဟုန်သည် ထောင်သောင်းနှင့် မက လူတို့၏မဟုတ်မမှန်သော စီမံချက်များအား ဇောက်ထိုးကျ ဆင်းသွားနိုင်အောင် ပြုလုပ် နိုင်ပါသည်။

“On the duty of civil rights” ဆောင်းပါးတစ်ခုမှ “Henry David Thoreau” က ရေးသား ထားသည်မှာ
I know well, that if one hundred, if ten men (or women) whom I could name – If ten honest (persons) only –ay, if one HONEST person....Ceasing to hold Slaves, were actually with draw from this copartnership, and it would be the abolition of slavery in America. For it matters not how small the beginning may seen to be. What is once well done is done forever.

အကယ်၍ သမာဓိဂုဏ်ရှိသော လူတရာ (သို့မဟုတ်) ဆယ်ယောက်၊ ထိုဆယ်ယောက် ထဲက (Honest) သန့်ရှင်းဖြူစင် ရိုးသားသော လူတယောက်တည်းက ကျေးကျွန်ပြုခြင်းကို ငြင်းပယ်ရပ်စဲပြီး ထိုကျွန်ပြုစနစ်ကို ကန့်ကွက်သည့်အနေဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ ထောင်သွင်း အကျဉ်း ချထား ပြပေးပါက ထိုလူ၏စံပြအပြုအမူတို့ကြောင့် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ကျေးကျွန်စနစ်ကြီးကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။ အစမှာ ထိုသူ့လုပ်ရပ် (လှုပ်ရှားမှု)သည် သေးငယ်သည့် စွန့်စားမှုဟု ထင်မြင်ကောင်း ထင်မြင်နိုင်သည်။ သို့သော် အစကောင်းပါလျှင် အနှောင်းလည်းကောင်း၍ အမြဲတမ်းအတွက် တည်ရှိသွားတတ်သည်။ အထက်တွင်ရေးသား ဖော်ပြထားသည့် လူဂုဏ်ရည်ကို ဂါဇ်ဒီက Consistency ဟူသော အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားနှင့် သုံးစွဲကာ ပြောပြ ထားသည်။ Thoreau က ထိုဂုဏ်ရည်ကို “Honesty” ဟုခေါ်ကာ ဂါဇ်ဒီကတဖန် ယင်းဂုဏ်ရည်ကို “Purity” သန့်စင် ဖြူစင်သည့်စိတ်ဓါတ်ဟူ၍လည်း ပြောဆိုထားသည်။

Souls without number spent them selves in the past, are spending themselves in the present and will spend themselves in future in the service of country and Humanity, and that in the fitness of things and no one knows who is pure. But Satayagrahis may rest

assured that even if there is only one among them who is pure as crystal, his sacrifice suffices to achieve the end in view.

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

အတိတ်ကာလကတည်းက မရေမတွက်နိုင်သည့်လူတို့သည် မိမိတိုင်းနိုင်ငံနှင့် လူမျိုးတို့အတွက် အသက်ပေါင်းမြောက်များစွာ စတေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည် ပစ္စုပ္ပန် အချိန်ကာလတွင်လည်း မြောက်များစွာသော အသက်ပေါင်းတို့မှာ သေကြေ စတေးပေးနေရသည်။ အနာဂတ်အချိန်ကာလတို့၌ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအတွက် အသက်ပေါင်းများစွာ စတေးခံရမှာလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့သေကြေပေးခြင်းမှာလည်း သူတို့ဆောင်ရွက်နေကြသည့် အလုပ်ကိစ္စအတွက် အံ့ဝင်ဝင်ကျ နေခြင်းသည်လည်း ဖြစ်နေသည်။ သို့သော် ထိုသို့စတေးခြင်းမှာ ဘယ်သူက သန့်စင်သနည်းဟု မည်သူမှ သိကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ သို့သော် Satayagrahi အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုကို အမှန်တကယ်စွဲကိုင်ပြီး ကျောက်သလင်းပမာ သန့်စင် စိတ်ဓါတ်ဖြူစင်သည့် သူတိုင်းတစ်ယောက်ရှိခဲ့ပါလျှင် သူ့အသက်ပေး စွန့်လွှတ်ခြင်းသည် ရည်မှန်းထားသည့် ပန်းတိုင်ကို ရအောင်ယူရာတွင် လုံလောက်သည်ဟု ယုံကြည်ထားသောသူဖြစ်ပါသည်။

မဟာတ္တမာဂိန္နီဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် "Shanti Sainik" "Peace army" ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ပုံစံဖြင့် Columbia နိုင်ငံတွင် "Peace Brigades International" ကို စေတနာ့ဝန်ထမ်းတစ်ချို့က စည်းရုံးဖွဲ့စည်းထားခဲ့သည်။ တချိန်က ထိုအဖွဲ့အစည်းတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လူတစ်ယောက်တည်းပင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ထိုကျန်ရစ်နေသော အဖွဲ့ဝင်သည် လုံ့လမလျော့ ဆက်လက်၍ ငြိမ်းချမ်းမှုတည်ဆောက်ရန် လုံးပမ်းသွားခဲ့သည်။ သူ့အလုပ်လုပ်ခဲ့သည့်နေရာတို့တွင် ငြိမ်းချမ်းမှုကို တည်ဆောက် သွားနိုင်ခဲ့ကြောင်း ဥပမာရှိပါသေးသည်။

တပြိုင်တည်းမှာ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတွင် မရိုးသားမှု အနည်းငယ်မျှပါလာခြင်း၊ အကြမ်းဖက်မှုများ၊ ရောနှောလာခြင်းတို့က မိမိတို့ရပ်တည်မှုကို အားပျော့သွားစေတတ်သည်။ မဟာတ္တမာဂိန္နီက ၁၉၂၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် သူ၏နောက်လိုက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ နားမလည်အောင် ဖြစ်သွားခဲ့သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ချခဲ့သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်မှ သူ၏ "Non-cooperation" လှုပ်ရှားမှုကို ထိုနေရာတွင် ရပ်သိမ်းသွားသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ဂိန္နီ၏ ထိုလုပ်ရပ်သည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များအကြား နားမလည်မှုကြီးအကျယ် ပေါ်ပေါက်စေခဲ့သည်။ ထိုသို့လုပ်ရခြင်း အကြောင်းရင်းမှာ "Chauri Chura" ခေါ် အိန္ဒိယ မြို့ငယ်တစ်ခုမှာ အုံကြွနေသည့်လူအုပ်စုတစ်စုသည် ဗြိတိသျှလူမျိုး ပုလိပ်အရာရှိတစ်ယောက်ကို ဝိုင်း၍ရိုက်နှက် သတ်ပစ်သည့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုမှ အရင်းခံဖြစ်သည်။ ထိုအခြေအနေကို သုံးသပ်၍ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု ဆင်နွှဲရာတွင် လူစုလူဝေး

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

သိပ်မများမှ ပိုကောင်းသည်ဟု သုံးသပ်မိခြင်းပင် ဖြစ်နိုင်သည်။ လူများလာသည့်အခါ ချုပ်ထွေးမှုများလည်း များလာစရာ အကြောင်းရှိနိုင်သည်။ ထိုအကြောင်း အဖြစ်အပျက်တို့ ကြိုတင်တွေ့မြင်သုံးသပ်ကာ ထိုလှုပ်ရှားမှုဖြစ်ရပ်ကို နားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအဖြစ်အပျက် မဖြစ်ခင်နှစ်အတော်များကြာခဲ့ပြီဖြစ်သော အခြားအလားတူ ဖြစ်ပျက်မှုတရပ်ကို မဟာတ္တမာဂိန္နီက တောင်အဖရိကနိုင်ငံတွင် ကြုံခဲ့ဖူးပါသည်။ လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားဆက်ဆံခွဲခြား ခံရသည့်ကိစ္စကို ကန့်ကွက်သည့်အရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဂိန္နီက တောင်အဖရိကနိုင်ငံတွင် ထောင်သွင်းအကျဉ်းချခံခဲ့ရဖူးသည်။ ဂိန္နီက အကျဉ်းချခံကာလအတွင်း "Satayagrahi" အကြမ်းမဖက် တိုက်ပွဲဝင်သူအတော်များများတို့က တဖြေးဖြေးလှုပ်ရှားမှုကို စွန့်လွှတ်ထွက်ခွာသွားခဲ့ကြလေသည်။ နောက်ဆုံးလူလေးဆယ်မျှသာ ကျန်ရစ်ခဲ့လျက်ရှိကြောင်းကို ဂိန္နီမှ ကြားသိသည့်အခါ ၎င်းလေးဆယ်တို့မှ အမှန်တကယ် စစ်မှန်သော "Satayagrahi" ဖြစ်ကြောင်းကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ ကြောင်းကြစိုးရိမ်မှုကင်းစွာ ခိုင်မြဲသည့်စိတ်ဓါတ်ဖြင့် ယင်းလေးဆယ်သော အကြမ်းမဖက် သူရဲကောင်းတို့သည် ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်သွားပါက တနေ့သူတို့၏ အရေအတွက်မှာ လေးသောင်းဖြစ်လာမှာပါဟု ဂိန္နီက ပြောခဲ့ဖူးပါသည်။ အနှစ်အနည်းငယ်ကြာလာသည့်အခါ ဂိန္နီမျှော်မှန်းခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုလှုပ်ရှားမှုအင်အား ကြီးထွားလာခဲ့ရပါသည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း၏ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ FOR! Fellowship of Reconciliation" အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ပါစ်တာ Andre Trocme က Nazi ဂျာမန်တို့၏ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှုကို အပြင်းအထန် ကန့်ကွက်သည့် လှုပ်ရှားမှုတရပ်ကို ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။ ပါစ်တာ Andre Trocme က သူ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို ဤသို့ ပြောဆိုမှာကြားခဲ့သည်။ ငါသည် အဖမ်းခံသွားရသည်ဘဲဖြစ်စေ နှိပ်စက်ခံရသည်ဘဲဖြစ်စေ မည်သည့်အခြေအနေမျိုးတွင် မဆို ငါဟာ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုလိမ့်မည်မဟုတ်ဟူ၍ သစ္စာပြုခဲ့သည်။ နောက်အချိန်တစ်ခုတွင် ၎င်းပါစ်တာနှင့် သူ့ညီတို့က Nazi လက်ထက် အဖမ်းခံထိလာသည်။ ၎င်းတို့နှင့်အတူ လှုပ်ရှားမှုဝင် အခြားလူ ၂၀ ကျော်တို့လည်း အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့မှာ ကွန်မြူနစ်များဖြစ်ကြပါသည်။ အာဏာပိုင်တို့မှ ၎င်းတို့ကို ကွန်မြူနစ်မဟုတ်ကြောင်း ကျမ်းကျိမ်လွှာတစ်စောင်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကာ ကတိပြုပေးလျှင် လွှတ်ပေးမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ အခြားသူများက ထိုကျမ်းကျိမ်လွှာကို လိုလိုလားလား အဆင်သင့် သဘောတူလက်ခံလိုက်ကြသည်။ ပါစ်တာ Andre Trocme နှင့်ညီအစ်ကိုတို့က အမှန်မှာ ကွန်မြူနစ်မဟုတ်ပါသော်လည်း မရိုးသားမှု သက်သက် သဘောကိုဖော်ပြနေသည့် ထိုလူများနှင့်အတူလိုက်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး သစ္စာကတိပြုခြင်းကို ငြင်းပယ်ကြခဲ့သည်။

ထူးထူးဆန်းဆန်း ပါဏိတပညာအစကိုနှစ်ယောက်က လွတ်လာခဲ့ကြပြီး ကျန်သူများအား လုံးက Nazi လက်ချက်ဖြင့် အသတ်ခံသွားကြရလေသည်။

အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှု၏ အစိတ်အပိုင်း အခြားတစ်ခုမှာ Self reliance ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ အမျိုးသားများက ၎င်းကို “Swadesi” ဟုအမည်ပေးကြသည်။ အနက် မှာတော့ ကိုယ့်အရင်းအမြစ်ကို အားကိုးထားခြင်းဟု ဆိုလိုပါသည်။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ခါမှ “Third party” မှ “Observers, Trainers” (လေ့လာသုံးသပ်သူ) (သင်တန်းပေးကြသူ)များက ကိုယ့်လှုပ်ရှားမှု၏ တိုးတက်ကြီးထွားမှုများကို အခြားသူများ၏ထောက်ပံ့ကူညီမှုတို့ဖြင့် လုပ်သွားပါက များစွာအသုံး တည့်နိုင်သည်။ သို့သော် အခြားသူများပေါ်မှာ မှီတင်းနေသည့် အဖြစ်မျိုးသည် ကောင်းသည့်အဖြစ်မဟုတ်။ အန္တရယ်ပြုနိုင်ပါကြောင်းကိုလည်း သတိထားရ ပါမည်။ သို့သော် ကျနော်တို့မှ ကျနော်တို့၏ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှု၏ အခြေခံမှုကို စွဲမြဲစွာ ကိုင်တွယ်ထားရမှာ ဖြစ်သည်။ အခြေခံမှုအပေါ်မှာ နားလည်မှုတစ်ခုတရပ် ယူလိုတော့မဖြစ် နိုင်ပါ။ လှုပ်ရှားမှုတွင် အရေးကြီးသည့် အချို့လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို ပြောင်းပစ်လိုတော့ ရနိုင်ပါသည်။ ကျနော်တို့သည် ကျနော်တို့မှာရှိနေသည့် သြဇာအာဏာ စွမ်းအင်ကို ဆန့်ကျင် သမှု မပြုမလာမခြင်း ထိုးစွမ်းအားသည် တစတစ တိုးမြှင့်ကြီးပွားလာရမှာဘဲ ဖြစ်ပါသည်။ ဂါန့်၏ဆောင်ပုဒ်မှာ “Full effort is full victory” ကြိုးစားအားထုတ်မှုအပြည့်သည် ပြည့်စုံသော အောင်မြင်မှု ဖြစ်သည်။

အဆင့် (၆)

Coping with Success

- (၁) အောင်မြင်မှုကို ဆွတ်ခူးယူခြင်း၊
- (၂) အောင်မြင်မှုကို လက်ပူးလက်ကြပ် ဆုတ်ကိုင်ယူခြင်း။
- (၃) အထမြောက်အောင်မြင်ခြင်းကို ပန်ဆင်ခြင်း။

အထမြောက်အောင်မြင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသူတစ်ဦး၏ အမြင်သည် သာမန်လူတစ်ယောက်၏ ရှုဒေါင့်အမြင်နှင့် ခြားနားသည်။ သို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကျနော်တို့ခေတ်သစ်ကမ္ဘာတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ယဉ်ကျေးမှု အကြောင်းခံ ဖြစ်ရသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ယူအချိန်ကာလတွင် ကျွန်ုပ်တို့မှ အကြမ်းမဖက်ခြင်း၏ နက်နဲမှုရှိသည့် ကာလရှည်အကျိုးသက်ရောက်မှုတို့ကို သတိမထားလိုဘဲ ဖြစ်ရသည်။

ခေတ်သစ် ယဉ်ကျေးမှုအောက်မှာ ကျနော်တို့သည် ပြန်လည်ရင်ကြားစေရေး မိတ်သင်္ဂဟ ဖြစ်ရေးစသည့် တရားများ၏တန်ဖိုးကို လျစ်လျူပြုထားခြင်းတို့ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

ရင်ကြားစေရေး မိတ်သင်္ဂဟသဘောထား မွေးမြူရေးတို့မှ အမှန်စင်စစ် ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် လုံခြုံမှု တို့ကို တိုးပွားပြီး တာရှည်ခိုင်ခန့်စေသည်။ ဤသဘောတရားအမှန်တွေကို ကျွန်ုပ်တို့က လက်ခံကျင့်သုံးလာလျှင် (Non-Violence) ၏ နည်းလမ်းများသည် ထိုသဘောတရားကို တိုးတက်ကြီးပွားစေသည်။ ယင်းသဘောထားများ တရားမျှတမှု တည်ဆောက်သွားရန် များစွာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနိုင်ကြောင်း လက်ခံသွားကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတရားတို့မှ လူသား အချင်းချင်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာ စောင့်ထိန်းတိုးမြှင့်ပေးရာတွင် အမြဲအသုံးတည့်ကြသည်။ လူအချင်း ချင်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းပေးခြင်းတို့သည် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးတို့ကို အာမခံပေးနိုင်သည့် အရာပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ်များတွင် ချက်ပြည်သူများက ၎င်းတို့နိုင်ငံကို ကျူးကျော်ဝင်လာခဲ့သည့် ဆိုဗီယက်တပ်များကို လက်နက်ကိုင်ကာ ခုခံခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) ကျူးကျော်လာခဲ့ကြသူများ၏ တပ်စခန်းများကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ခြင်းစသည့် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များကို မလုပ်ခဲ့သည့် အတွက် ထိုမျှအင်အားကြီးမားသည့် ရန်လိုမှုကို ရှစ်လကျော် ကိုးလအထိ တားမြစ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကို ပြင်ပက မည်သူမျှ အာရုံစိုက်ခြင်း ဂရုပြုခြင်းမလုပ်ခဲ့ပါ။ ချက်လူမျိုးများ၏ ထိုစွန့်စားမှု အတွေ့အကြုံမှ သင်ခန်းစာမယူခဲ့ကြပါ။ ထိုဖြစ်ရပ်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်နေသော အဖြစ်အပျက်တစ်ခုမှာ ထောင်နှင့်သောင်းနှင့်ချီ၍ လူမျိုးစုဖြစ်သည့် (Albanian) လူမျိုးများက (Kosovo) ပြည်နယ်အနွဲ့ ငြိမ်းချမ်းစွာ ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြမှုများကို ခင်းကျင်းခဲ့ကြရာ ယင်းဆန္ဒပြမှု တွေက ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ၏ အာရုံစူးစိုက်လာမှုကို မခံစားခဲ့ရဘူး။ (Albanian) လူမျိုးစုများ၏ အံ့ဩဘွယ်ရာ ကောင်းသော ထိုစည်းရုံးမှုသည် ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် အင်မတန် ဖိလားကန့်လန့် လုပ်သည့် Serb အစိုးရတောင်မှ အချို့ကိစ္စများတွင် လျော့ပေးရန် လုပ်လာခဲ့ပါသည်။ သို့သော် Kosovo Liberation Army (KLA)က ထိုအခြင်းဖြစ်ရာတွင် ဝင်လာသည်နှင့်တပြိုင်တည်း သတင်းမီဒီယာတို့က ပြည်ထောင်စုမှခွဲထွက်ရန် စစ်ပွဲသတင်းကို အကြီးအကျယ် သတင်း ရေးသားဖော်ပြ လာခဲ့ကြလေသည်။

အောင်မြင်ခြင်းကို Non-violence က မည်သို့မြင်သည်ကို မသိနားမလည်သော ကျွန်ုပ်တို့ သည် အကြမ်းမဖက်သော လုပ်ရပ်တစ်ခုမှ မဖြစ်မနေ ဖြစ်ထွန်းရသည့်ရလဒ်သည် မိမိပြုလုပ်ခဲ့သည့်လုပ်ရပ်နှင့် မည်သို့မည်ပုံ ဆက်စပ်နေကြောင်းကိုလည်း မသိကြပေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် သမိုင်းမှသင်ခန်းစာကို မယူကြဘဲ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အတွေ့အကြုံဖြင့် ရသည့်

သင်ခန်းစာကိုလည်း မေ့လျော့ထားကြသည်။ အချို့ချို့သောသူများသည် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုခု၌ “Non-violence” နည်းလမ်းများကို တပတ်ဆယ်ရက်မျှ ကျင့်သုံးကာ မိမိလိုအပ်သည့်ရလဒ်များကို မရရှိသဖြင့် စိတ်ပျက်ကာ အကြမ်းဖက် လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်ကို ပြန်လိုက်သွားကြတတ်သည်။ ထိုလမ်းစဉ်နှင့် ဖြေရှင်းရာတွင် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာသွားလိမ့်မည်ကိုလည်း နားမလည်။ မယုံကြည်ပါဘူး။

“Non-violence” မှ တစ်ခါတစ်ခါ ချက်ချင်းလက်ငင်း ရည်မှန်းထားသည့်ရလဒ်ကို ရယူနိုင်သည်။ “violence” မှ ရယူသည့် ချက်ချင်းလက်ငင်း ရရှိသည့်ရလဒ်အောင်မြင်မှုမျိုး ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့သော် “Non-violence” ကယူပေးသည့် အနိုင်မျိုးကို “violence” အကြမ်းဖက်မှုတို့က ဘယ်အခါကမျှ မယူပေးနိုင်ပါ။

အကြမ်းဖက်မှုမရှိသည့် တိုက်ပွဲမျိုးက တိုက်ပွဲဆင်နွှဲရာတွင် ပါဝင်ကြသည့် အားလုံးအတွက် သာလွန်ကောင်းသော အခြေအနေမျိုးကို ဖန်တီးပေးသည်။ “Non-violence” နည်းများကနောက်ဆုံး၌ အမြဲပင် “Non-violence” ရလဒ်မျိုးကို ပေါ်ပေါက်ဖြစ်ထွန်းစေသည်။

“Non-violence” အထမြောက် အောင်မြင်မှုရရှိသည်ကို တိုက်ပွဲများတို့၌ ရှုံးသွားသူသည်မရှိ။ ယင်းအချက်မှန်ကို အမြဲသဘောပေါက်ထားကြရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကိုယ့်အနိုင်ရရှိသည့်ပေါ်မှာ ပီတိဖြစ်ပြီး တိတ်တဆိတ်ကျိတ်၍ နှစ်ထောင်းအားရ ဖြစ်နေခြင်းတို့သည် ရံဖန်ရံခါ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုဖြင့် ကိုယ်ရရှိထားသည့်အကျိုးတို့ကို အရှုံးခံပျောက်ကွယ်သွားစေသည်။

Montgomery Bus Boycott လှုပ်ရှားမှုတွင် နှစ်ဘက်ပြန်လည်ရင်ကြားစေရေး လုပ်လာသည့်အခါ Martin Luther King က စိတ်ဝင်စားဘွယ်ရာကောင်းသော အချက်တရပ်ကို သုံးသပ်တွေ့ရှိခဲ့သည်။ လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားထားသည့် ထိုအရေး၌ လူဖြူဘက်မှ တရားရုံးတွင် ရှေ့နေလိုက်ပေးသူက ထိုစိတ်ဝင်စားစရာဖြစ်သည့် အချက်ကို ဖွင့်ဟပြောခဲ့ဖူးသည်။ ငါတို့သည် အကယ်၍ယင်းပြဿနာမှ အလျော့ပေးသွားပြီး ၎င်းတို့၏ တောင်းဆိုချက်ကို လက်ခံပေးလိုက်လျှင် လူမည်းတို့က လူဖြူတို့ကိုနိုင်သွားပြီးဟု လျှောက်ပြီးကြားနေမှာ စိုးလိုဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ကြားဝါခြင်းဟာ ခံရအတော်ခက်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖြစ်ကို သိသွားသော King သည် သူ့လူများအား လျှောက်ပြီး ကြာမေးနေဘို့ တားမြစ်လိုက်သည်။ “Non-violence” လှုပ်ရှားမှုတရပ်တွင် တဖက်သား၏စိတ်ဓါတ်ကို အပြစ်ကျူးအောင် ဆွဲဆောင်ခြင်းကို ရှောင်ရပါသည်။

အခင်းဖြစ်ရပ်တစ်ခုခု အနိုင်ရသူများ၏ စိတ်နေစိတ်ထားမှ အလွန်ရှေးကျပြီး ခေတ်ဟောင်းကတည်းက ဆောင်ထားသည့် အမြင်ရှိပါသေးသည်။ ထိုအမြင်သည် လူ့ဘဝမှ (ego) အတ္တဘဝင်တို့၏ နှိုးဆော်ခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ရသည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ရုပ်ပုံအရ အနိုင်ရယူသည့် ကိစ္စမျိုးတွင် နိုင်သူတို့မှ အများအားဖြင့် ထိုအမြင်ကိုဆောင်ထားသည်။ သို့သော် “Non-violent” အကြမ်းမဖက်မှုကို နှစ်မျိုးသောသူတို့သည် လူ့ဘဝကို အတူတကွ ရှင်သန်နေထိုင်တိုးတက်ကြီးထွားသွားစေသည့်စေတနာမျိုးကို ပွားများပြီး တဦးအပေါ်တဦး ချစ်ခင်မေတ္တာစိတ်တို့ကို ပွားများမှရသည့် အယူအဆအမြင်မျိုးတို့ကို ဆောင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယအယူအဆ ယုံကြည်မှုမျိုးက ယနေ့လူ့ကမ္ဘာကို ဩဇာလွှမ်းမိုးသွားနိုင်သည်ဟု စွဲမြဲယုံကြည်မှာဖြစ်သည်။

လူ့လောကမှ ထိုအယူအဆသည် တဖြေးဖြေးနှင့် အောင်မြင်မှာဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုအယူအဆအမြင်သည် ဧကန်မချ အောင်နိုင်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း အနိမ့်အမြင့် အတိုးအဆုတ် အများအပြားတို့ကိုလည်း ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပါလျှင် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတိုက်ပွဲဝင် သူရဲကောင်းတို့သည် အထမြောက်အောင်မြင်မှုတရပ်ကို မိမိတို့အောင်ပွဲအဖြစ် တဖက်သားကြားဝါ ပြောဆိုနေဘို့မလိုပါ။

“Danlio Dolci” ဒန်လီယိုဒိုလစ် အမည်ရှိ ဗီသူကာဆရာကြီးသည် မိမိနေထိုင်ရာဖြစ်သော Milan (မီလန်)မြို့မှာ လခကောင်းနေသည့် မိမိဗီသူကာဆရာအလုပ်ကိုစွန့်၍ Sicily (ဆီစီလီ)ကျွန်းရှိ ဆင်းရဲသားပြည်သူနှင့်အတူ အလုပ်လုပ်ရန် ရောက်ရှိလာသည်။ လုပ်ငန်းစီမံချက်မှာ (Jatto) ဇာတိမြို့နားမှာ ရေကာတာတည်ဆောက်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ Sicilian လူဆိုးဂိုဏ်တစ်ခုမှ ရေကာတာတည်ဆောက်ခြင်းကို ဆန့်ကျင်လျက်ရှိနေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား လူဆိုးဂိုဏ်ကြီး၏ ခြိမ်းခြောက်မှုအောက်တွင် ဒိုလီစီသည် သီးခံသည့်စိတ်ထား၊ သူတပါးအား အကြမ်းမဖက် ဖျောင်းဖျသည့်နည်းလမ်း၊ မလျော့သည့်လုံ့လတို့ဖြင့် ထိုရေကာတာကို အထမြောက်အောင် တည်ဆောက်သွားနိုင်ခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းပြီးစီးလာသည့်အခါ လူဆိုးဂိုဏ်အုပ်သည် ဒိုလီစီထံ ရောက်လာ၍ ရန်ငြိုးလိုသည့်အသံဖြင့် ဤသို့ပြောဆိုခဲ့သည်။ “ကောင်းပြီး-ဒိုလီစီ၊ နင် နိုင်သွားပြီမဟုတ်လား။ ဒီကရှေ့ ဒီရေအားလုံး မင်းတို့ရန်ငြိပြီပေါ့” ဒိုလီစီမှ ဂိုဏ်အုပ်ကြီး သိက္ခာမညိုနှမ်းစေသည့် အသံတို့ဖြင့် ပြန်ပြောလေသည်။ “ကျွန်တော် နိုင်တာမဟုတ်ပါဘူးဗျ။ ကျနော်တို့အားလုံးနိုင်တာပါ။ ဒီရေကို အားလုံးညီတူညီမျှခံစားရရှိပါလိမ့်မည်ဆရာ” ဆရာတို့မိသားစုလည်း အကျိုးတူခံစားရမှာပါ။

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

နောက်ဆုံးသုံးသပ်မှုအနေဖြင့် ပြောရပါမည်ဆိုလျှင် “Non-violence” (အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားသူတို့) က စိတ်ဆိုးအောင် ဆွပေးခံရသည့် မည်သည့်အခြေအနေမျိုးတွင် မိမိစိတ်ကို ထိန်းထားကာ အကြမ်းဖက်ခြင်းကို မပြုလုပ်သွားနိုင်ခြင်းသည်သာ မိမိ၏ အနိုင်(အောင်မြင်မှု) ဟုသတ်မှတ်သည်။ အဘယ်သူကိုမျှ ခွဲခြားဖယ်ထားခြင်းမပြုသော “Non-violence” မှ အခြား သူများကလည်း အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသူများအား ခွဲခြားဖယ်ထားလို့မဖြစ်နိုင်။ မိမိကိုယ်မိမိ နိုင်သည့်အနိုင်မျိုးဖြစ်သည်။ Martin Luther King က သူ့လူများကို သူပြောခဲ့ဖူးသည်မှာ “မိမိကိုမိမိ ခါးသီးသောစိတ် ခံစားမှုမှ လွတ်ငြိမ်းလိုသော ကျနော်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ African American လူမျိုး၏ လက်ရှိမျိုးဆက်မှ အခွင့်အလမ်းနှင့် တာဝန်ရှိကြောင်း သိထားရပါမည်။” ကျွန်ုပ်တို့လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် အမေရိကန်လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးကို ထူးထူးခြားခြား ပုံသဏ္ဍာန် တမျိုး ပြောင်းသွားအောင်လုပ်ဘို့ ကျွန်ုပ်တို့မှာ တာဝန်ရှိကြောင်းကိုလည်း သိရှိနားလည် ထားရမည်ဖြစ်သည်။

ပလက်စ်တိုင်း Hebron မြို့ရှိ Chirstan Peace maker အဖွဲ့မှ စေတနာဝန်ထမ်းတစ်ဦးက လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုတွင် ရင်ကြားစေ့ရေးအလုပ်ကို အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရာ၌ အလားတူ ပညာပေးစကား ပြောခဲ့သည်။

We were a small group of ordinary people doing some rather extraordinary things in a hurting part of the world, we had to stretch ourselves and our capabilities to do these things, that's the only way we grow.

ကျွန်ုပ်တို့သည် ထူးချွန်သောအလုပ်ကို လုပ်ဆောင်နေကြသည့် သာမန်လူများဖြစ်ကြ ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့သည်လည်း အဖွဲ့ဝယ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့လုပ်ငန်းကွင်းမှာ အလွန် တရာ အနာတရ ဖြစ်စေသည့် ကမ္ဘာမြေ၏အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုအတွင်း တည်ရှိနေသည်။ ကျနော်တို့၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ကို တိုးချဲ့ပြန့်ပွားသွားရမှာဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်တို့၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည့် အခြားနည်းလမ်းမရှိပါ။” ဟု ပြောဆို ခဲ့သည်။

မဟာတ္တမာဂန္ဓိမှာ သူ့အမှားကိုသူ အများရှေ့မှောက်တွင် ဝန်ခံရာတွင် အခြားတစ် ယောက်မရှိသလောက် စံတင်ထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူ့အမှားကို အများရှေ့ ချမှတ်၍ ဝန်ခံခဲ့သည့်အခါတွင် တစ်နေရာ၌ သူ့အစ်မ အပါအဝင်ဖြစ်သော နောက်လိုက် နောက်သားတစ်စုက ဂန္ဓိမှ သူ့အမှားကို ယျှအတိုင်းဝန်ခံခြင်းဖြင့် သူ့ရပ်တည်မှုကို သူ ဖျက်စီး သွားပြီးဟု ထင်မြင်ပြောဆို လာခဲ့ကြသည်။ ဂန္ဓိက ထိုလူများနှင့် သူ့အစ်မကို

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

“စိုးရိမ်နေစရာမလိုဘူး၊ ကိုယ့်အမှားကို အများရှေ့မှောက်တွင် ဝန်ခံခြင်းသည် ကိုယ့်၏ အနိုင်ပင်ဖြစ်သည်” ဟု၍ ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။

အနှစ်သုံးဆယ်ကြာခဲ့ပြီဖြစ်သည့် “Civil Rights March” ပြည်သူ့လူထုအခွင့်အရေး ချီတက်ပွဲကို အမေရိကန်နိုင်ငံ စလေ့မမြို့မှ မွန်တဂိုမြို့အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် ချီတက်ပွဲတစ်ခုတွင် တချိန်ကလူဖြူလူမည်းခွဲခြားမှုကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထောက်ခံအားပေးခဲ့သူ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ် ရေးမှူး “George Wallace” တက်ရောက်ခဲ့သည်။

“George Wallace” က ထိုပွဲကို တက်လာအားပေးခြင်းသည် သူ့နှစ်လုံးသား လုံးလုံး ပြောင်းလဲသွားပြီကို ပြသခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တချိန်ကသူဆန့်ကျင်ခဲ့သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်တချို့ တို့လည်း ထိုချီတက်ပွဲအခမ်းအနားတွင် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ “George Wallace” က Non-Violence ၏ အောင်ပွဲကို သက်သေခံပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆိုနိုင်ပါသည်။ ချီတက်ပွဲမှာ George Wallace ၏ ပါဝင်မှုကို အများက ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ သို့သော် သူ့အား “ခွင့်မလွှတ် နိုင်ဘူး” “ကမ္ဘာကြေသည်အထိ ခွင့်မလွှတ်နိုင်ဘူး” ဟု၍ အော်နေကြသောသူများ အချို့လည်း ပါဝင်နေပါသည်။

“ထိုဖြစ်ရပ်မျိုးမှ ကျနုပ်တို့က ဘယ်လိုသင်ခန်းစာမျိုး ယူနိုင်ကြမှာလဲ။ ဘယ်သူက အတော်ဆုံး Nonviolent လို့ သတ်မှတ်ရမှာလဲ။ အမှန်ဆုံးအဖြေမှ တချိန်က မနာလိုခြင်း၊ ဝန်တွာခြင်း၊ ရွံရှာခြင်း စသည့်တို့နှင့် တွယ်ကပ်နေသော သူတစ်ယောက်သည် မနာလိုခြင်း၊ ရွံရှာခြင်းစသည့် စိတ်ထားမျိုးမှ ဒုစရိုက်ကို ဖြစ်ထွန်းစေသည်ဟု စိတ်၏ယင်းအနေအထားမျိုးက အကြမ်းဖက်မှုအမျိုးအမျိုးတို့ကို ပေါ်ပေါက်စေသည်ဟု နောင်တရသည့် သင်ခန်းစာမျိုး ရယူက ပြောင်းလဲလာသောသူကို အတော်ဆုံး Nonviolent အဖြစ် မှတ်ယူရမည်။ အကြမ်းမဖက်မှုကို စိတ်ဝင်အားဖြင့် နှစ်ခြိုက်ပြီးသော်လည်း ခွင့်လွှတ်ခြင်းကို မသိတတ်သောသူတို့သည် အထက်ကဖော်ပြသည့် Nonviolent သူနှင့် တဆင့်နိမ့်ကျနေသည်ဟု မှတ်ရပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ယနေ့အစွန်ဆုံးသော အကြမ်းဖက်မှုရှိနေသည့် လူ့ကမ္ဘာတွင် နေရလျက် ရှိသည်။ သတင်းဂျာနယ်နှင့် မီဒီယာစသည့် အင်အားတို့မှ Nonviolence ၏ သဘောတရားနှင့် ၎င်းအား လက်တွေ့ကျင့်သုံးသည့် အတတ်ပညာကို နားလည်သဘောပေါက်ပြီး လက်တွေ့ ကျင့်သုံးရာကို အမျိုးမျိုးနှောက်ယှက် အဟန့်အတား အခက်ခဲမှုတို့ကို ဖန်တီးပေးလျက် ရှိကြပါသည်။ သို့ပေငြားလည်း Nonviolence လှုပ်ရှားမှုများ ထင်သာမြင်သာ အရှုံးပြနေသည့် နေရာတို့မှာ အကြမ်းမဖက်သည့် သူများအတွက် အောင်မြင်မှုကလည်း ရှိနိုင်ပါသေးသည်။

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

ထိုအကြမ်းမဖက် သူရဲကောင်းတို့သည် စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခမျိုးစုံကို ခံနိုင်ရည် သတ္တိရှိသည်နှင့် အချို့ကျ အထမြောက်အောင်မြင်မှုကို ရသွားနိုင်ရန် အကြောင်းရှိသည်။ ထို့အကြမ်းမဖက် သူရဲကောင်းသည် လှုပ်ရှားမှုအတွင်း အသက်ပါ သေသွားနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထိုသူ၏အသက်ပေးစွန့်စားမှုတို့က အသေလှပြီး သိက္ခာဆောင်သော အသေမျိုး ဖြစ်ပါမည်။

အဆင့် (၇)

Building Peace (ငြိမ်းချမ်းမှုတည်ဆောက်ခြင်း)

“Nonviolent Action implants, by anticipation within the very process of change itself, the values to which it will ultimately lead. Hence it does not sow peace by means of war. It does not attempt to build up by tearing down” (Adlfo Prez Esquivel) 1980 Nobel peace prizewinner.

အကြမ်းမဖက်မှုသည် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုတွင် ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှုအဆင့်ဆင့်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲလာမှု၏ နောက်ဆုံးတန်းဖိုး ဦးတည်ရာဖက်သို့ ဆွဲငင်သွားသည်။

ထို့ကြောင့် Nonviolence ငြိမ်းချမ်းရေးအစေ့ကို စစ်ရေးနည်းနာနှင့် စိုက်ပျိုးမယူ၊ အကြမ်းမဖက်မှုသည် အဖျက်လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် တည်ဆောက်ခြင်းတို့ကို မပြုလုပ်။ (၁၉၈၀ ခုနှစ် ငြိမ်းချမ်းရေး နိုဗယ်ဆုရှင် (Adlfo Prez Esquivel) ပြောခဲ့သည်။

Latin American Human Rights အဖွဲ့တစ်ခုကို ဦးဆောင်ရာတွင် (Adlfo Prez Esquivel) မှ သူနေထိုင်ရာ Argentina နိုင်ငံတွင် မတော်မတန်သည့် ဆဲရဲတိုင်းထွာကြမ်းတမ်းစွာ ကိုင်တွယ်မှု အများအပြားတို့ကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ဘဝရှင်သန်မှုအောက်တွင် သူသည် အကြမ်းမဖက်မှုသိပ္ပံ၏ ထူးခြားသည့် အဖြစ်အပျက်များကို တွေ့ကြုံသိရှိ နားလည် သဘောပေါက်ခဲ့ရပါသည်။ အကြမ်းမဖက်သည့်နည်းလမ်းတို့ဖြင့် ဖြေရှင်းသွားသည့် ပဋိပက္ခ တစ်ခုသည် အမြဲတန်းအတွက် ရှင်းသွားသည်။ ကြမ်းတမ်းသည့်နည်းလမ်းတို့ဖြင့် ဖြေရှင်းသည့် ဆိုင်ပြိုင်မှုတစ်ခုသည် နောက်အခင်း ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို မွေးထုတ်ပေးသည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်အပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်သွားရန် ဂျပန်နိုင်ငံအပေါ် တာဝန်စည်းကြပ်ခဲ့သည့် ပြဌာန်းချက် စာချုပ်တော်အမိန့်စာကိုကြည့်ပါက ကောင်းစွာသဘောပေါက် နားလည်လာနိုင်ပါသည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံပေါ် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် လှည့်စားတင်ပေးလိုက်သည့် တာဝန်သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာကြီးကိုပို၍ ထိတ်လန့်ဘွယ်ရာကောင်းသော တစ်ရူးထိုး အဖျက်အဆီးဖြစ်စေနိုင်သည်။

အကြမ်းမဖက်မှု ၏ အခြေခံအဆင့်များ

အခြေအနေသို့ ပို့လိုက်ပါသည်။ မနာလိုခြင်း ရှုရှာခြင်း စသည့်အပျက်တရားများကို ပွားစေပြီး လူသားတို့၏ အနာဂါတိကို အမျိုးမျိုးပျက်ဆီးဘွယ်ရာ အခြေအနေသို့ တင်ပို့ခံခဲ့ရပါသည်။ ဤရလဒ်များသည် ကိုယ်လိုချင်သည့် နောက်ဆုံးရလဒ်နှင့် ထိုရလဒ်ကိုရရှိရန် သုံးစွဲခဲ့သည့် နည်းလမ်းအရာတို့မှ လုံးလုံးဆန့်ကျင်သည်ကို ဖော်ပြသက်သေခံနေပေသည်။ တဖက်တွင် Nonviolent ပဋိပက္ခဖြေရှင်းမှုနည်းလမ်း (အဆိုလွှာ) တို့က အထက်တွင် ဖော်ပြပြီးပြီသော နည်းလမ်းများဖြင့် အဖြေရှာခြင်းကို လုံးဝရှောင်ကြဉ်ပါသည်။

Nonviolent နည်းလမ်းတို့ဖြင့် ပဋိပက္ခတစ်ခုကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် အရေးကြီးသည့် အချက် အလက်တို့ကို နိုဗယ်ဆုရှင် Esquivel က ထောက်ခံညွှန်ပြသည်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

Peace Education ငြိမ်းချမ်းရေးပညာပေး လုပ်ငန်းစီမံချက်

ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်နိုင်ရန် ပညာပေးစီမံချက်များမှ ယူတိုးတက်ခေတ်စားလာနေ ပါပြီ။ သို့သော် ယင်းလုပ်ငန်းစီမံချက်များကို အဆောတလျှင် ပိုမိုမြန်သည့်ထက်မြန်အောင် တိုးတက်လုပ်ယူရန် လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။ အထူးအရေးကြီးသည်မှာ အများပူးပေါင်းဆောင်ရွက် မှုတို့ဖြင့် သင်တန်းပေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ပေးရပါမည်။ ကျနော်တို့လူငယ်များအား အချင်းချင်း ချစ်ခင်မှုတရားကိုရှေ့ထား၍ ဂါဗ္ဗီက စစ်ပွဲတို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အကြမ်းမဖက်မှုများကို မည်သို့မည်ပုံ ရှောင်ကြဉ်နိုင်သည့်နည်းပညာနှင့် သဘောတရားတို့ကို များများနားလည် သဘောပေါက်နိုင်ရန် ပညာပေးစီမံချက်များကို များများလုပ်ပေးရန် လိုအပ်ပေသည်။ ဂါဗ္ဗီ၏ စကားအရ “arts of love” ပွားများလာအောင် နည်းပေးလမ်းပြ ပြုလုပ်ပေးရပါမည်။ လူမှုအသိုက်အဝန်းမှ ထိုနည်းပညာများ ပြန့်ပွားသွားစေရန် အထူးလိုအပ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ကလေးသူငယ်များအား ဗဟိုချက်ဖြစ်သည့် “Maria Montessori” ပညာပေးစံနစ်သည် မဟာတ္တမာဂါဗ္ဗီ၏ ဆုံးမချက်များနှင့်အညီ တသားတည်းကျနေသော ပညာပေးလှုပ်ရှားမှုတစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

“If we want peace, we have to begin with children” “ကျွန်ုပ်တို့သည် အကယ်၍ ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုလားတောင့်တသည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့မှ ကလေးသူငယ်များနှင့် စရပါမည်” ဟု ဂါဗ္ဗီကပြောခဲ့ဘူးပါသည်။

Burno Hussar မှ Carthusian ဘုန်းတော်ကြီးများက “Oasis of Peace” ဟု ခေါ်နိုင်သည့် ကျောင်းတကျောင်း၌ အာဂျမ်ခလေးသူငယ်များနှင့်အတူ ဂျူးလူမျိုးခလေးများက တယောက်နှင့်တယောက် ချစ်ခင်လေးစားမှုရှိ၍ အတူတူငြိမ်းချမ်းစွာ မည်သို့နေထိုင်ရမည် ပညာများကို သင်ကြားဆည်းပူးကြသည်။ ထိုစီမံချက်များက စံပြလုပ်ငန်းစီမံချက်တစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

စနေနေ့မှာ အစ္စရေး (Isrealis) လူမျိုးတစ်စုက “Tel Aviv” မြို့တွင်နေထိုင်သူ Mr-Jabber နှင့်မိသားစုကို လာရောက်တွေ့ရှိသည်။ Jabber နှင့်မိသားစုနေအိမ်က (Isrealis) အစ္စရေးတို့ လက်ချက်ဖြင့် (၃) ကြိမ်တိတိ ဖျက်စီးခံခဲ့ရပြီး ယူ သူ့မိသားစုထံ ရောက်လာကြသော (Isrealis) အစ္စရေးတို့က သူတို့လူများကိုယ်စား တောင်းပန်ရန် လာခဲ့ကြခြင်းနှင့် Jabber တို့မိသားစု အိမ်ကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ပေးရန် အကူအညီလာပေးခြင်းဖြစ်သည်။

Plaestinians ပါလက်စတိုင်လူမျိုးနှင့် Isrealies အစ္စရေးတို့အချင်းချင်း လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်း၊ တယောက်နှင့်တယောက်ဖက်၍ နှုတ်ဆက်နေသည်တို့မြင်ကွင်းကို မြင်၍ “This is peace and it is possible” ကျနော့်ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင်သက်သေပါ” ဟူ၍ Christan peace Maker, Tean-Hebron မှ အဖွဲ့သားတယောက်က ၁၉၉၀ ခုနှစ်မတ်လတုန်းက ပြောပြလိုက်သည်။

Reconciliation and healing-

စစ်ပွဲများကြောင့် ဖျက်စီးခံလိုက်ရသည့် နယ်မြေတို့၌ ပြန်လည်ရပ်ကြားစေရေးနှင့် ဒါဏ်ရာဒါဏ်ချက်များ ကျေအေးစေရန် လုပ်ငန်းစီမံချက်အမျိုးမျိုးတို့ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ ပြုလုပ်လျက် ရှိကြပါသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးပညာပေးစီမံချက်မှ ထိုလုပ်ငန်းစီမံမှု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်နေပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်း စီမံချက်များကို Eastern Slavonia Croatia, Vukova စသည့်နေရာတို့၌ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ထူးခြားသည့်ရလဒ်များကို တွေ့ရှိရခဲ့ပါသည်။ “Croat နှင့် Serb ကျောင်းသားများက အချိန်အနည်းငယ်အတွင်း အချင်းချင်းရင်းနှီးလာ၍ နှစ်ဖက်စလုံးမှ တူညီမှုအတော်များများ ရှိကြောင်း သိရှိလာကြပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရများနှင့် သတင်းမီဒီယာတို့မှ ဖြန့်ချိပြန့်ပွားပေးကြသည့်သတင်းများနှင့် ပကတိအခြေအနေမှ အတော်ကွာခြား ခြားနားနေကြောင်း၊ ထိုကျောင်းသားကျောင်းသူများက လက်တွေ့ တွေ့မြင်ခံစား ရလိုက်ပါသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်မှစ၍ ရံဖန်ရံခါ ၎င်းခလေးတို့မိဘများမှ ၎င်းတို့အားပြောပြနေတာနှင့် ခြားနားနေကြောင်းကိုလည်း အသိအမှတ် ပြုလာခဲ့ကြသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရာတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်မှာ ခနာက်တစ်ခုအရေးကြီးသည့် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ Non-violence ဖြင့် ဖြေရှင်းအဖြေရှာသွားသည့် ဆိုင်ပြိုင်မှုတစ်ခုအပြီးမှာ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသည့် အဖွဲ့များက မိမိတို့တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည့် အပြုသဘောလုပ်ငန်းစီမံမှုကို ပြန်လည်ကြည့်ရှု ဂရုစိုက်သွားရန် လိုအပ်ပေသည်။ အကြမ်းဖက်မှု၏ လည်နေသော စက်ဝိုင်းကိုချိုးဖျက်ရန် ထိုလုပ်ငန်း စီမံချက်မျိုးကို ပြုလုပ်အသုံးချမည်။ ဆိုင်ပြိုင်မှုအပြီးတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးအသီးအပွင့် မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် သီးပွင့်လာရန် ထိုလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို ပိုမိုစနစ်ကျအောင် အကောင်အထည်ဖော်သွားရမှာဖြစ်မည်။ သမိုင်းမှတ်တမ်းမှတ်ရာအရ ထိုလုပ်ငန်းစီမံမှုများကို ဆိုင်ပြိုင်မှုပြီးသွားသည့် ကာလအချိန်တွင် လူများက မေ့ထားသွားကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ Non-violence မှ အတုပကင်းမဲ့၍ အစွမ်းထက်သည့် လက်နက်နှစ်ရပ်ရှိပါသည်။ ပထမတစ်ခုမှာ မကောင်းဆိုးဝါးဖြစ်နေသည့် အခြေအနေတစ်ခုကို ပြည်သူလူထု၏ အကြမ်းမဖက်သည့်စွမ်းအားဖြင့် တွန်းလှန်ခြင်းဖြစ်ပြီး ဒုတိယတစ်ခုမှာ တရားမျှတမှုရှိနိုင်အောင် အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များကို တည်ဆောက်အကောင်အထည်ဖော်ပေးခြင်းတို့ပင် ဖြစ်ကြပါသည်။ သို့သော် အများအားဖြင့် လူတို့သည် ပထမလက်နက်ကို အသုံးပြုလေ့ပြုထရှိကြသည်။

မဟာတ္ထမာဂါနီကိုစံထား၍ ကျနော်တို့သင်ခန်းစာယူသင့်သည်။ မဟာတ္ထမာဂါနီမှာ ကာလရှည်လျားစွာ တည်တံ့ခိုင်မြဲခဲ့သည့် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုများကို တောင်အဖရိကနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့တွင် ဆင်နွှဲခဲ့ပါသည်။ ဂါနီ၏ ထိုလှုပ်ရှားမှုများက အနာဂါတ်တွင် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသူများအတွက် စံနမူနာ ယူစရာဖြစ်သည်။ ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် အကြမ်းမဖက်ထိုလှုပ်ရှားမှုကို အောင်မြင်စွာဆင်နွှဲနေစဉ် တစ်ပြိုင်တည်းမှာ သူသည် မိမိအပြုသဘောဆောင်လုပ်ငန်းစီမံချက်တို့ဖြင့် ငြိမ်းချမ်းသည့်လူ့ဘောင်သစ်တစ်ခုကို တည်ဆောက်သွားရန် အားသွန်ခွန်စိုက် လှုပ်ရှားသွားခဲ့သည်။ ပဋိပက္ခတစ်ခုကို ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှုပြုရန် အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်သွားရမည့် ဥပမာများကို မဟာတ္ထမာဂါနီကိုယ်တွေ့လုပ်ကိုင် ဖော်ပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။

မဟာတ္ထမာဂါနီက ထိုလုပ်ငန်းစီမံချက်များကို လူမှုလှုပ်ရှားမှုစတင်ခဲ့သည့်အချိန်ကာလကတည်းကပင် တောင်အဖရိကနိုင်ငံတွင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သွားခဲ့သည်။ ကိုယ့်ဘဝအဆင့်အတန်းမြှင့်တင်ရေးနှင့် တိုးတက်မှုကို ကိုယ့်အားကိုးကိုးမှုဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်သွားရမည်။ မြင်သာထင်ရှားသည့် ဥပမာမျိုးဖြင့် မဟာတ္ထမာဂါနီက ဘဝတလျှောက်လုံးအားထုတ်ကြိုးစားခဲ့သွားသည်။ “ကျနော်၏နိုင်ငံရေးအစစ်အမှန်မှ အပြုသဘောဆောင်သည့်

လုပ်ငန်းစီမံမှုများသာဖြစ်ကြောင်းကို သူ့အနီးစပ်ဆုံး မိတ်ဆွေတဦးအား ပြောပြခဲ့ဖူးသည်။ ခုခံအာခံသည့်လှုပ်ရှားမှုနှင့် တပြိုင်တည်းမှာ အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံမှုတခုကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အကျိုးကျေးဇူးများစွာ ရှိကြပါသည်။ အထမြောက်အောင်မြင်သော အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှု တခုသည် အခြေအနေအချိန်အခါနှင့် ဟပ်စပ်သည့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းတခုခုကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း (သို့မဟုတ်) လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားခြင်းတို့က လိုအပ်သည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသည့် လူထုများအကြား ဆက်ဆံရေးကောင်းခြင်းနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိခြင်းတို့ကို တည်ဆောက်သွားရပါသည်။ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုများမှ သူတို့ဆန့်ကျင်သမှုပြုလုပ်နေသည့်သူများ (သို့မဟုတ်) အုပ်ချုပ်သည့်လူတန်းစားများနှင့်စာလျှင် ငွေအားလူအား ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဆက်သွယ်မှု အခြားကိရိယာများ အားနည်းကြသည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသူများဖြစ်ကြသော ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆန့်ကျင်သူများထံမှ နောက်ထပ်ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ရစေမည့် နှိုးဆွပေးသည့် အပြုအမူကိုရှောင်လွှဲ၍ ကျနော်တို့လိုအပ်ချက်နှင့် တောင်းဆိုချက်များကို အဘယ်နည်းနှင့်တင် ရပါမည်နည်း? ဟု စဉ်းစားစရာဖြစ်သည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည့်အုပ်စု (သို့မဟုတ်) လူများအား အဘယ်ကဲ့သို့ မိမိဩဇာလွှမ်းမိုးမှုဘောင်အတွင်း ဆွဲဆောင်ရပါမည်နည်း?။ ထိုဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသူများက ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်ကိုယ်ချင်းစာစိတ်လည်းကင်းမဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ တောင်းဆိုချက်များကို လှည့်စားဉာဏ်ဆင်ထားသောအရာ သက်သေဖြစ်ပြီး ယုံကြည်ဘွယ်ရာမရှိသည်ဟု ထင်မြင်နေသောသူများလည်း ဖြစ်နေကြသည်။ သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ထိမ်းချုပ်လို့ရနိုင်မည့် နယ်ပယ်များတို့၌ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အဘယ်အရာများကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားရပါမည်နည်း?။ ဖိစီးနှိပ်စက်မှုတို့ကို ကျင့်ကြံပြုလုပ်သူများက နှိပ်စက်ခံအုပ်စုအပေါ် အမြဲတန်းမဟုတ်မမှန်သော စွပ်စွဲမှုများဖြင့် စွပ်စွဲကြလေ့ရှိကြသည်။ နှိပ်စက်ခံလူအုပ်စုမှ မိမိတို့ဘဝရှင်သန်ရေးအတွက် ၎င်းတို့အပေါ်မှီဝဲနေရကြောင်း ထင်မြင်ယူဆကြပါသည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖိစီးနှိပ်စက်ကြသည့်သူများအား ၎င်းတို့၏အယူအဆ ထင်မြင်ချက်မှာ မှားနေကြောင်းကို ၎င်းတို့ယုံကြည်စိတ်ချသွားအောင် ပြုလုပ်ရပါမည်။ ယင်းအခြေအနေများတွင် မိမိကိုမိမိ ထိမ်းချုပ်၍ မိမိတို့၏အခြေခံ လိုအပ်ချက်များကို မိမိတို့ဘာသာ တည်ဆောက်ယူရမည်။ မိမိတို့ဘက်မှာ ပါဝင်သည့်လူများ၏ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို မိမိတို့ဘာသာမိမိ ဖြေရှင်းပေးသွားနိုင်သည့် အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို ချမှတ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်သွားပေးရပါမည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရာတွင် ရရှိလာသည့်

ဦးထင်လူအောင်လူအောင်... မှန်ကန်သောအရာအသိရှိနိုင်ရန်... ဦးထင်လူအောင်လူအောင်...

အောင်မြင်မှုတို့အပေါ် ကြားဝါခြင်း၊ တဖက်ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နေပြီး နှိပ်စက်မှုကို ကျူးလွန်နေကြသည့်အုပ်စုအပေါ် မေတ္တာမပျက် လေးစားမှုမပျက် ဆက်ဆံမြဲ ဆက်ဆံသွားရပါမည်။

လိုရင်းကိုအကျဉ်းချုပ်တင်ပြပြောဆိုရပါလျှင် အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကိုချမှတ်၍ လူမှုအဖွဲ့အစည်းကို ပြန်လည်ပြုပြင်တည်ဆောက်ကာ ယင်းလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ အခြေခံကျသော လိုအပ်ချက်များကို ဖူလုံသွားအောင် ကြိုးစားအားထုတ်သွားရပါမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်တခုမှ တော်လှန်ရေးသဘောဆောင်သည့် လှုပ်ရှားမှုတခုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မိမိတို့ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို ဆွတ်ခူးရာတွင် မည်သို့မျှ အကျိုးသက်ရောက်မှု နည်းလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု မဟာတ္တမာဂါနီက ကျွန်ုပ်တို့အား သင်ကြားပြောဆိုပေးထားခဲ့ပါသည်။ Violence အကြမ်းဖက်မှုသည် အဖျက်သဘောကို ဆောင်သည်။ အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်တို့သည် အဆင့်တစ်ခုအထိ အကြမ်းဖက်ရာတွင် အသားကျနေသည့် အဖွဲ့အစည်း၊ တည်ဆောက်မှုတို့ အားအရှိန်အဟုန်နည်းပါးစေ၍ ချိုးဖျက်သွားနိုင်သည်။ အမှန်စင်စစ် စံပြုလူ့ကမ္ဘာတစ်ခုမှာ တော်လှန်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက် သက်သေတို့ဖြင့်သာ ပြီးစီးအောင်မြင်စွာ လုပ်သွားနိုင်ပါသည်။ Satyagraha အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှု ဆင်နွှဲသွားရန်တောင် လိုအပ်တော့မည် မဟုတ်တော့ပါ။

အီတလီလူမျိုးဖြစ်သူ Damilo-Dolci (ဒါမီလိုဒိုလစီ) က စီစလီလူမျိုး တောင်သူလယ်သမားအကျိုးအတွက် ဆင်နွှဲလှုပ်ရှားခဲ့သည့် ပထမဦးဆုံးသော အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုကို တန်ပြန်တော်လှန်မှု တရပ်အနေနှင့် စခဲ့ပါသည်။ စီစလီ ရွာသားများက ၎င်းတို့အတွက် အကျိုးဖြစ်စေမည့်ကားလမ်းတခုကို မိမိတို့ဘာသာ စေတနာဝန်ထမ်းအဖြစ် ဖောက်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ တကယ်တော့ ထိုလမ်းကို အာဏာပိုင်တို့က ဖောက်လုပ်ရန် အချိန်ဆွဲကာ တားမြစ်ထားသည်။ တမျိုးပြောရမည်ဆိုပါက ဥပါယ်တမျိုးဖြင့် လမ်းဖောက်ခြင်းကို ဟန့်တားထားသည်။ စေတနာ့ဝန်ထမ်းဖြင့် လမ်းဖောက်သွားရန် လုပ်ကိုင်နေသည့် တောင်သူလယ်သမားအုပ်စုကို အာဏာပိုင်ပုလိပ်တို့က ချက်ချင်းလာရောက်၍ ပိတ်ခိုင်းသည်။ အင်ဂျင်နီယာဖြစ်သူ Dolci နှင့် အခြားအလုပ်သမား ခေါင်းဆောင်များကိုဖမ်းဆီး၍ အချုပ်ထဲထည့်ကာ ချုပ်နှောင်ထားလေသည်။ သို့သော်လည်း လမ်းဖောက်သည့်လုပ်ငန်းမှာ သူ့အချိန်နှင့်သူ ပြီးစီးခဲ့ပါသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်မှ စီစလီနိုင်ငံသား တောင်သူလယ်သမားများက မိမိတို့တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု

အတွက် ကိုယ့်အားကိုးကိုး ကိုယ့်အားကိုးကိုး ဆိုသည့်အားမရှိတော့ပြန် အရေးကြီးကြောင်းကို နားလည်သဘောပေါက် လာကြလေသည်။ ကိုယ်တို့ လူမှုဖွဲ့အစည်း၏ တိုးတက်ရာတိုးတက် ကြောင်းကို လက်တွဲထားရမည့် သင်ခန်းစာကိုလည်း ဆည်းပူးခဲ့ပါသည်။

အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုကို အထမြောက်အောင်မြင်ပြီးစီးခဲ့ပြီး အချိန်ကာလသည် အတွေ့အကြုံ မရှိသေးသည့် လှုပ်ရှားသူအတွက် အလွန်အန္တရာယ်ကြီးသည့် အချိန်ကာလ ဖြစ်သည်။

ပြိုင်ဆိုင်မှု(လှုပ်ရှားမှု) တစ်ခုအောင်မြင်စွာ ပြီးစီးသွားခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တတ်သည့် စိတ်ကြွမ်းမြောက်မှုတွင် မူးယစ်ကာ လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ဝင်တို့က ဆက်လက်တာဝန်ယူမှုကို ရံဖန်ရံခါ မေ့လျော့ သွားတတ်ကြသည်။ ၎င်းတို့ရရှိလာသည့် အောင်မြင်မှုကိုဘဲ ကျေနပ်မိပြီး ဆက်လက်ထိန်းသိမ်း သွားရမည့်အရာကို မေ့ထားခဲ့ကြသည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် လှုပ်ရှား အဖွဲ့ဝင်ဦးရေများကလည်း တဖြည်းဖြည်းနည်းပါးလာတတ်သည်။ တခါတရံ လှုပ်ရှားမှုကလည်း ပျောက်ကွယ်သွားသည့် အဆင့်အထိ ကြုံနိုင်ပါသည်။ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားတစ်ခုအပြီးမှာ ၎င်းအဖွဲ့ဝင် လှုပ်ရှားသူတစ်ဦး၏ စစ်မှန်သောတာဝန်က စပါသည်။ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသူ တစ်ဦးက ဘဝတလျှောက်လုံး ထိုတာဝန်ဝတ္တရားများကို စောင့်ထိန်းသွားရပါသည်။ အများ အားဖြင့် ဖိစီးနှိပ်စက်ခြင်းကို ပြုလုပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းတို့မှာ ကာလရှည်စိမ့်ကိန်းများ ရှိကြ သည်။ သို့သော်အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုသည် လူမှုအဖွဲ့အစည်းမှ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အကျပ်အတည်းတစ်ခုကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် ပေါ်ပေါက်လာတတ်သည်။ ယနေ့ ကမ္ဘာကို အကြမ်းဖက်သည့် ယဉ်ကျေးမှုက လွှမ်းမိုးထားသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျနော်တို့သည် ဘက်စုံ နယ်ပယ်မှ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတို့ဖြင့် အကျပ်အတည်းများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်း သွားရန် လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။ ကာလရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသည့် လှုပ်ရှားမှုမျိုး ရှိနေရအံ့မည်။ ထိုသို့သော ခိုင်မြဲတည်တံ့သည့် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုမျိုးကို ဘဝနှင့်ရင်းနှီးပြီး စောင့်ထိန်း သွားရန် သန္နိဋ္ဌိန်ချသွားရန်လိုအပ်ပါသည်။

ထိုသို့သော အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုများကို ကာလရှည်ခိုင်မြဲနေစေရန် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းမှာ အပြုသဘောဆောင် လုပ်ငန်းစီမံချက်မျိုးနှင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းပင်ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းစီမံချက်များကို အပြီးအပိုင်အောင်မြင်စွာ ပြီးစီးသည်အထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် သွားရပါမည်။ လူမှုအကြပ်အတည်းတစ်ခုကြောင့်ဘဲဖြစ်ဖြစ် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှု၏ အခြေအနေဘဲဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခြေအနေ၏ ဖိအားအောက်တွင် ပျောက်ကွယ်

မသွားစေရ။ မလျော့သည့်ဖွဲ့လုံ့လတို့ဖြင့် စောင့်ထိန်းဆက်လက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် သွားရ မှာဖြစ်သည်။ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုသည် အရေးပေါ်လာသည့် အခြေအနေမျိုးမှ ထွက်ပေါက်ရာ ရုံးကန်ထွက်နိုင်ခြင်း သက်သေကိုသာ အာရုံမစိုက်ဘဲ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နေ သူများ၏ လုပ်ရပ်အားလုံးကို ဗဟိုပြုအာရုံစိုက်ထားရန် လိုအပ်ပေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုကို နောက်ကျကျန်ရစ်စေသည့် ပြဿနာအားလုံးကို ကောင်းစွာသိရှိနားလည် သဘောပေါက်ထားရပါမည်။ တရားမျှတမှုနှင့် အကြမ်းမဖက်မှုတို့ကို ပေါ်ပေါက်စေသည့် အကြောင်းအရာကိုလည်း သိထားရမည်။ ကိုယ်တို့လှုပ်ရှားမှု၏ ကာလရှည် ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်ကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်တွေ့ သိရှိထားရမည်။ ကျနော်တို့လှုပ်ရှားမှု၏ ဦးတည်ချက်ကို မပျောက်ကွယ်သွားအောင် လုပ်ထားရမည့်အပြင် အချင်းချင်းတို့၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို မျက်ခြည်မပြတ် ကြည့်ရှုစောင့်ထိန်း သွားရပါမည်။ လှုပ်ရှားမှုကို ဆင်နွှဲနေသည့် ကာလ တလျှောက်တွင် အထက်ကဖော်ပြထားသည့် ပြဿနာများကိုမှ ဖြစ်ထွန်းလာသည့် ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်များကိုလည်း တပါတည်း ကုသသွားရမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ထံမှာ ဆင်ရဲဒုက္ခတို့၏ဘေးကို ဆက်လက်ခံစားနေရသည့်သူများ ရှိခဲ့ပါလျှင် ၎င်းတို့ခံစားနေရသည့် ဆင်းရဲမှုမှ လွတ်မြောက် လာစေရန် အများကဝိုင်းဝန်း၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်မှု ဖြစ်စေသော သစ်သီးခြံများ စိုက်ပျိုးထူထောင်ခြင်း၊ အိမ်ထွင်းစက်မှုလက်မှုတည်ထောင်ခြင်း၊ သမဝါယမစံနစ်ဖြင့် လုပ်ငန်းများတည်ထောင်ခြင်း စသည့်အပြုသဘောဆောင် လုပ်ငန်းစီမံချက် များကို လုပ်ကိုင်ပေး၍ ကျွန်ုပ်တို့ အဖွဲ့ဝင်လူများ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေ တိုးတက်မြှင့်တက် လာအောင် လုပ်ပေးသွားရမည်။ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုကိုလည်း မပျက်စီးရအောင် ထိန်းသိမ်းသည့် ဆောင်ရွက်မှုများဖြစ်သော ကိုယ့်ဘာသာစာပေကို ဦးစားပေးသင်ပေးခြင်း၊ ကိုယ့်ဘာသာ စကားဖြင့် သတင်းဂျာနယ်များ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေဖြန့်ပေးခြင်း၊ ကိုယ်ပိုင်စာသင်ကျောင်း၊ တက္ကသိုလ်များဖွင့်လှစ်၍ ပညာသင်ပေးခြင်း၊ ကိုယ့်ဘဝကို ကိုယ်တို့ဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အညီ နေထိုင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းဖန်တီးခြင်းစသည့် အပြုသဘောဆောင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ချက်များကို အနို့တကြား ဆောင်ရွက်လုပ်ပေးသွား ကြရမှာဖြစ်သည်။

ရင့်ကျက်လာပြီဖြစ်သော အကြမ်းမဖက်သူရဲကောင်းတစ်ဦးသည် အခြားသူများ၏ ဝေဖန်သုံးသပ်မှုကို ခံနိုင်စွမ်းရှိရမည်။ Martin Luther King Jr. က သူ့နောက်လိုက် နောက်သား များအား အမြဲဆုံးမပြောဆိုခဲ့သည်မှာ “ဝေဖန်မှုများက အမြဲတမ်း အမှန်အမှား ရောထွေး လာတတ်၏။ ထိုသို့ရောထွေးနေသည့် သုံးသပ်စေဖန်မှုများအနက်မှ မှန်ကန်နေသည့် အချက်များကို ကောက်ယူကာ အပြုသဘောဆောင်သည့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်မှုတို့ဖြင့် ပြင်ဆင် သွားရမှာဖြစ်ပါသည်။

Conclusion နိဂုံးချုပ်

လူတို့မှာ အတိုင်းအတာမရှိသော အကြမ်းမဖက်မှုဂုဏ်ရည်ကို တိုးမြှင့်ပွားများသွားနိုင်သည့် စွမ်းအင်ရှိသည်ကို ကျနော်အခိုင်အမာ ယုံကြည်မျှော်လင့်သည်ဟု ဂန္ဓိကရေးသားတင်ပြထားသည်။ သင့်ကိုယ်တွင်းဂုဏ်ရည်ကို ပွားများသည်နှင့်အမျှ ထိုဂုဏ်ရည်တို့သည် သင့်ဝန်းကျင်တွင် ပြန့်နှံ့သွားနိုင်သည်။ တနေ့တွင် ထိုဂုဏ်ရည်ပွားများလာ၍ တကမ္ဘာလုံးကို လွှမ်းမိုးသွားနိုင်သည့် အကောင်းမြင်ဝါဒကို ကျွန်ုပ်ယုံကြည်သည်ဟူ၍ ဂန္ဓိကဆက်လက်ပြောထားသည်။

Nonviolence မှ လုပ်ငန်းအလုပ်ကိစ္စများ အမြဲအထမြောက်အောင်မြင်သည်။ Violence အကြမ်းဖက်ခြင်းက အမြဲအရှုံးပေါ်စေသည်။ အကြမ်းမဖက်မှုသည် အနာဂါတ်တွင် အကြမ်းမဖက်မှုကိုသာ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ အကြမ်းမဖက်မှုသည် အမြဲတန်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ပြန်လည်ရင်ကြားစေရေးကို ဦးတည်သည်။

မဟာတ္ထမာဂါန္တီ Martin Luther King Dorothy Day, Hildegard GrossMayr, အစရှိသော အကြမ်းမဖက်မှုကို လေ့ကျင့်သည့် မဟာလူသားအားလုံးတို့သည် တရားမျှတမှုနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်ဆောက်သွားနိုင်ရန် Non-violence လမ်းစဉ်ကို လက်တွေ့ကျင့်သုံး သွားသည်ကို ပြခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။ Nonviolence တည်းဟူသော လမ်းမကြီပေါ် ရှေ့လျှောက်သွားနိုင်ရန် အဆင့်ဆင့် အရေးကြီးသည့် အချက်အလက်များကိုလည်း သင်ကြားညွှန်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုမဟာလူသားများ ညွှန်ပြပေးထားသည့် လမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးသွားရမည့် ဝတ္တရားမှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဝတ္တရားပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ညွှန်ပြခဲ့ပြီး လမ်းစဉ်ပေါ်တွင် အဆင့်ဆင့် တက်ပြီး ရှေးလျှောက်သွားရန်သာ လိုတော့သည်။

“Nonviolence is the Greatest force in the World” ကမ္ဘာမှာ အကြီးမားဆုံး စွမ်းအင်သည် Non-violence ဖြစ်သည်။

Non-violence is the greatest power humankind has been endowed with”

အကြမ်းမဖက်မှုသည် လူသားတို့ရရှိထားသည့် အကြီးဆုံးနှင့် အမွန်အမြတ်ဆုံး ပင်ကိုယ်အရည်အခြင်း ဖြစ်သည်။

မဟာတ္ထမာဂါန္တီ

မူရင်း

Fellowship publication
Published by the Fellowship of Reconciliation
Po Box 27, Nyack New york
10960-0271

မြန်မာဘာသာပြန်ကို ဦးရမ်းဂျီးဘားမား ဦးစီး၍ Samyak Paakashan (Burmese Wing) မှ ပြင်ဆင်ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေသည်။

Appendix A

လက်ရှိအချိန်တွင် တိဘက်၊ ပါလက်(စ်)တိုင်း၊ မြန်မာ၊ Kosova, Mexico စသည့်နိုင်ငံများတွင် အလွန်တရားဖိစီးနှိပ်စက်မှု ကြီးမားနေသည့် အုပ်ချုပ်မှုစနစ်များကို ခုခံတိုက်ပွဲဝင်နေကြသော အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားသူများက မိမိကိုယ်မိမိ သနားစရာကောင်းသော (သို့မဟုတ်) စိတ်ပျက်စရာ ဖြစ်နေသည့်အခြေအနေမျိုးတွင် ကျရောက်ကြဦးမည်။ အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုတို့တွင် စိတ်ပျက်ခြင်း မရှိရသည့်အချက်သည် အလွန်အရေးကြီးသည်။ ထို့အပြင် အကြမ်းမဖက်တိုက်ပွဲမျိုးက အသင့်အတင့်တရားမျှတသော ဗြိတိသျှလူမျိုးတို့၏ ဖိစီးနှိပ်စက်မှုကို ဆန့်ကျင်ခုခံသည့် အိန္ဒိယလိုနိုင်ငံမျိုးမှသာ အောင်မြင်ခဲ့ပြီး အာဏာရှင် အုပ်ချုပ်မှုမျိုးကို ခုခံဆန့်ကျင်ရာတို့တွင် အလုပ်ဖြစ်နိုင်မှာမဟုတ်၊ ဟူသော အယူအဆမျိုးကို လုံးဝရှောင်ကြဉ်ရပါလိမ့်မည်။

ဗြိတိသျှအကြောင်းကို စပြောရအောင်။ အချို့ပြောဆိုထင်မြင်ကြသည့်အတိုင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံကို ရာစုနှစ်များနှင့်ချီ၍ ကျွန်ုပ်အုပ်ချုပ်သွားခဲ့သော ဗြိတိသျှများ တော်ရုံသင့်ရုံ တရားသည် ဟူသော အမြင်မှာ မှားပေလိမ့်မည်။ ဖိစီးနှိပ်စက်မှုအမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်ကျူးလွန်ခဲ့သည့် မဟာအင်အားကြီး ဧကရာဇ် Empire နိုင်ငံဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုနှင့် နောက်ပိုင်း Kenya နိုင်ငံတို့တွင် ဗြိတိသျှတို့အား ကိုင်တွယ်မှုမှ အနည်းငယ်လွယ်ကူခဲ့ကြသည်ဟုဆိုပါလျှင် အကြမ်းမဖက်ခုခံမှုတို့၏ ဂုဏ်ရည်ကို အမှတ်ပေးရပါလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် Non-violence သည် လူ့ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်ပျက်ပြားစေခြင်းကို ရှောင်သည်။ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာကို လေးစားသည်။ တန်ပြန်လေးစားမှုတို့ကိုလည်း ပေါ်ပေါက်စေသည်။ ရက်စက် ကြမ်းတမ်းသည့် အုပ်ချုပ်မှုကိုလည်း ညင်သာလာစေနိုင်သည်။

ကျနော်တို့က NAZI ဝါဒအုပ်ချုပ်မှုကိုသာ ဥပမာထားပြီး ပြောမည်ဆိုပါက ကျနော်တို့ မှန်မှန်ကန်ကန် ပြောတော့ လိုအပ်လိမ့်မည်။ ကျနော်တို့က သမိုင်းစာမျက်နှာ၏ ဖြစ်ရပ်မှန်ကို ရေးသားဖော်ပြမှုတို့ကိုလည်း ထောက်ရှုတို့လိုလိမ့်မည်။ ထိုမှန်ကန်သည့် အချက်အလက် များကို ထောက်ရှုကာ ပြောမည်ဆိုပါက Nazi's တို့ကို ခုခံဆန့်ကျင်ရာတွင် အကြမ်းမဖက်မှု Non-violence က ကောင်းကောင်း အလုပ်ဖြစ်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ပြောရမှာဖြစ်သည်။

နာဇီတို့၏ လုပ်ရပ်ကိုဆန့်ကျင်ခုခံရန် အကြမ်းမဖက်မှုကို သုံးစွဲခဲ့သည့်နေရာနှင့် အခြေ အနေတို့မှာ အောင်မြင်မှု ရှိခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် နာဇီတို့ကို ဆန့်ကျင်ခုခံရာတွင် ဥရောပ နိုင်ငံတစ်ခုလုံးမှာ အကြမ်းမဖက်မှု၏ အခြေခံမူများနှင့်အညီ စည်းစနစ်ကျသော ခုခံမှုမျိုးကို မပြုလုပ်ခဲ့ကြပါ။ ထိုစဉ်က အကြမ်းမဖက်မှုသိပ္ပံက ဘာပါလဲ? ဆိုဒါကို အနောက်ကမ္ဘာမှာ နားလည်သဘောပေါက်မှုရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက် မရှိသလောက်ပါဘဲလို့ ပြောလျှင် မှားလိမ့်မည်မဟုတ်။ ဥပမာနှင့် ထောက်ပြရမည် ဆိုပါက Munich မြို့မှ Hitler ကို ဆန့်ကျင်ရန် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ကံဆိုးရှာသည့် “White Rose” အဖြူရောင်နှင်းဆီ လှုပ်ရှားမှုကို အလွန်ရဲရင့် သတ္တိခံသည့် ကျောင်းသားတစ်စုက စခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့က ဟစ်တလာကို ကန့်ကွက်ရန် Pumphalet စာရွက်စာတမ်းများကို ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့ကြသည်။ သို့သော် သူတို့မှ ရေရေရာရာ ရှိသော အကြံပြုချက်များ၊ လုပ်ငန်းစီမံချက်များ မရှိခဲ့ပါ။ ထိုကဲ့သို့သော ခုခံဆန့်ကျင်မှု မည်သို့ သောရလာဒ်မျိုး ဖြစ်စေနိုင်မည်ဆိုတာကိုလည်း မသိကြခဲ့ပါ။ ထိုကဲ့သို့သော ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း အာခံခြင်းမရှိသော ခုခံခြင်းမျိုး (Passive resistance) သည် Non-violence မှုကို အခြေခံ ထားသည်။ (Principled non-violence) ၏ အရိပ်အငွေ့သာဖြစ်သည်။

များပြားသောလူပုဂ္ဂိုလ်တို့က Nazi တို့၏ ပြင်းထန်သည့် နိုင်ထက်စီးနင်းမှုကို လုံးဝ နှစ်ခြိုက်ကြသည်မဟုတ်။ ထိုသူများအနက် အချို့ချို့သောသူတို့က အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ် ဖျက်ဆီးဆုံးရှုံး ခံခဲ့ရပါသည်။

သို့ပေငြားလည်း တဖက်တွင် Father Koble မိန့်ကြားထားခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုထိုသော သူတို့၏ ရဲစွမ်းမှုသည် Nazi ဝါဒစွဲတို့၏ ဖိစီးနှိပ်စက်မှုကို ကြံကြံအာခံခဲ့ကြသည်။ အချိန်အခါ ကြာညောင်းလာသည့်အခါ သမိုင်းမှတ်တမ်းများပြုစုသည့် ဆရာတို့ကလည်း Violence အကြမ်းဖက်မှုများကို ငဲ့ကွက်မနေဘဲနှင့် အကြမ်းမဖက်တိုက်ပွဲဝင် သူရဲကောင်းတို့၏ ဆောင်ရွက်မှုတို့ကိုလည်း နေရာပေး ဖော်ထုတ်ရေးသား တင်ပြလာခဲ့ကြပါပြီ။ Non-violence ကို လက်နက်ပြု၍ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် တရားမျှတမှုအတွက် ရဲရဲတောက်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်

တိုက်ပွဲဝင်လျက်ရှိသော သူရဲကောင်းတို့ အကြောင်းအရာတို့သည် သမိုင်းစာမျက်နှာများမှာ တောက်ပြောင်စွာ နေရာယူနေကြပြီဖြစ်သည်။

အကြမ်းမဖက်စုပေါင်းလှုပ်ရှားမှု တော်တော်များများတို့၏ အောင်မြင်မှုများကို သိမြင်ဖတ်ရှုလာခဲ့ရပါပြီ။ အချို့အချို့သော ထိုလှုပ်ရှားမှုများမှ အစကနဦးမှာ အခြေအနေ မူရင်းသဏ္ဍာန်မျိုးမှသာရှိခဲ့ပြီး စံနစ်တကျ စည်းရုံးထားသည့် လှုပ်ရှားမှုမျိုးလည်း တွေ့မြင် သိရှိနိုင်ပေသည်။

အချို့လှုပ်ရှားမှုများက စည်းစနစ်ကျစွာ စည်းရုံးထားသည့် လှုပ်ရှားမှုလည်း ပါဝင် ကြသည်။ ပြင်သစ် နိုင်ငံတော်ပိုင် Vichy နယ်မြေ Le Chambon မှာ ပရိုတက်စတန် (Protestant) ဝန်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ Andr'e Trocm'e နှင့် ဇနီးတို့က နာဇီအုပ်ချုပ်မှု တလျှောက်လုံးမှာ ဂျူးလူမျိုး များနှင့် အခြား ဒုက္ခသည်တို့ကို ကယ်တင်ရန် အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုကို စနစ်တကျ စည်းရုံးလှုပ်ရှား သွားခဲ့ကြသည်။ စစ်မဖြစ်ခင် ကာလကတည်းက ပါစတာ Andr'e Trocm'e က ဂါနီလမ်းစဉ်ကို ကိုယ်စားပြုနိုင်သူတစ်ဦးအဖြစ် ကျော်ကြားထင်ရှားနေသူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။

ပါစတာ Andr'e Trocm'e က သူ့၏ယင်းတက်ကြွမှုကို စစ်တွင်းကာလတလျှောက်လုံး ထောင်သောင်းနှင့်မက ဂျူးဒုက္ခသည်များကို ကယ်တင်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်တွင် ရဲရဲရင့်ရင့် အသုံးချသွားခဲ့ပါသည်။ အခြားထပ်တူထပ်မျှ စွမ်းစွမ်းတမန် ဆောင်ရွက်ကယ်တင်ရေး လုပ်ငန်း စီမံချက်တစ်ခုကို ဒိန်းမက် (Denmark) နိုင်ငံတွင် အကြမ်းမဖက် လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့က အကောင် အထည်ဖော်သွားခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်က Denmark နိုင်ငံတွင် နေထိုင်ကြခဲ့သော ဂျူးလူမျိုးများ အားလုံးနီးပါးလောက်ကို တစ်ညတည်းနှင့် Nazi တို့နှာခေါင်းအောက်မှ တိတ်တဆိတ် လုံခြုံသည့်နေရာအရပ်ဖြစ်သည့် Albania ပိုင် နယ်မြေသို့ ရွှေ့ပြောင်း ကယ်တင်ပေးခဲ့ကြသည်။ စစ်ပွဲပြီးဆုံးသည့်အခါ ဂျူးလူမျိုးဦးရေမှာ စစ်ပွဲမဖြစ်ခင်ထက် ပိုမိုများလာပါကြောင်းကို ဤနေရာတွင် ရေးသားဖော်ပြလိုပါသည်။

ဟော်လန်၊ ပိုလန်နှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံတို့မှာလည်း အရေအတွက်မသိသော ဂျူးလူမျိုးများကို တသီးပုဂ္ဂလတို့၏ ကြိုးစားအားထုတ်မှုဖြင့် ကယ်တင်နိုင်ခဲ့သည့် ဥပမာအများအပြား ရှိကြသည်။ Denmark နှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်းမှ ကယ်တင်သွားသည့်ဦးရေ မည်မျှများသည် နည်းသည် သတင်းကို ဂျမာန်တို့က မသိဘဲရှိခဲ့ကြရလား? သိစရာမေးခွန်းတစ်ခု ဖြစ်နိုင်သည်။ သိခဲ့သည်လို့ ပြောရပါမည်။ ယခုနောက်မှ ကျနော်တို့သိရှိရသည်မှာ Copenhagen မြို့၌

ထိုစဉ်က အချက်အချာဖြစ်ခဲ့သူ ဂျာမန်လူမျိုး Shipping Attache, George Duck Witz နှင့် Lecham bon မှ နယ်မြေစစ်ရေးတာဝန်ခံဖြစ်သူ ဗိုလ်မှူး Schmeling တို့က ကယ်တင်ရေးလှုပ်ရှား အဖွဲ့တို့၏ လုပ်ငန်းစီမံချက်ကို အထူးလေးစားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြသည်။ သို့အတွက် ကြောင့် ကယ်တင်ရေးလှုပ်ရှားမှု အကောင်အထည်ဖော်နေကြသူများကို ဒါဏ်ခတ်ခြင်း၊ နာကျင်မှုတစ်စုံတစ်ခုမပြုဘဲ ၎င်းတို့ဆောင်ရွက်နေသည့် လုပ်ရပ်များကို ဥပေက္ခာပြုပေးထားခဲ့ ကြသည်။ Denmark နိုင်ငံတွင် ဂျူးလူမျိုးများကို မြေအောက်စခမ်းတစ်ခုတွင် ထားရှိခဲ့ကြရာ နာဇီအုပ်ချုပ်မှုမှ ထိုစခမ်းဝိုင်းပြီး တိုက်ပစ်ရန် ကြံစည်ခဲ့သည်။ သို့သော်စစ်ရေးတာဝန်ခံဖြစ်သူ မေဂျာ Schemling က နယ်မြေတွင် လှုပ်ရှားသည့် ဂျာမန်သူလျှို့ဝှက်မအား ထိုစခမ်းကို ဝိုင်းတိုက်ပစ်ရန် လိုအပ်သည့်အမိန့်အဏာကို မပေးဘဲထားခဲ့လေသည်။

စနစ်တကျစီမံထားသည့် ကယ်တင်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို ၁၉၄၃ ခုနှစ် မတ်လ ပထမအပတ် ထဲ၌ Berlin မြို့တော်တွင် အံ့ဩသင့်စွာ မြင်တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ဖြစ်ရပ်မှာ ဂျူးလူမျိုး မဟုတ်သော အရိယာန်အနွယ်ဝင် အိမ်ထောင်ရှင်မတို့၏ ဂျူးယောက်ျားများတစ်စုကို နာဇီတပ်ဖွဲ့ဝင် ရဲတို့သည် ရဲဘက်စခန်းသို့ ပို့ပစ်ဘို့ ဝိုင်းရံထားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုဂျူးအမျိုးသားတို့သည် ရဲဘက်စခန်းကို အပို့ခံရပါလျှင် ကံကြမ္မာဆိုးနှင့် မုချကြုံရမှာဖြစ်သည်။ ထိုအဖြစ်ကို ကြိုတင် သိရှိနားလည် ထားသော ၎င်းတို့၏မိသားစုမှ မိခင်နှင့်ဇနီးစသော အမျိုးသမီးထု ခြောက် ထောင်ကျော်တို့က ထိုနေရာသို့ရောက်လာ၍ သူတို့၏ချစ်သား လင်ယောက်ျားတို့အား လွှတ်ပေးကြရန် အကြမ်းမဖက်နည်းလမ်းကိုသုံးစွဲကာ တောင်းဆိုလာကြလေသည်။ ၎င်းတို့၏မိသားစုဝင် သားယောက်ျားများကို အာဏာပိုင်တို့က မလွှတ်ပေးပါလျှင် ၎င်းတို့ကလည်း ထိုနေရာမှ ပြန်ကြွလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ကြေငြာကာ အာခံလာခဲ့ကြပါသည်။ ရက်အနည်းငယ်ကြာမျှ အတွင်း ဂျာမန်သူလျှို့ဝှက်တပ်ဖွဲ့ဝင် တာဝန်ခံများက တင်းမာရာမှ ညင်သာလာပြီး ထိုဂျူး အမျိုးသားတို့အား လွှတ်ပေးလိုက်ရပါသည်။ အချို့ယောက်ျားတို့ကို သက်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးများက လုယူဆွဲထုတ် သွားနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကို ကြားသိရသည့် အခါ ရဲဘက်စခန်းသို့ပို့ပေးရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေသည့် ကားများရထားများမှလည်း အချို့ယောက်ျားများကို အတင်းဆွဲချ လုယူထုတ်သွားနိုင်ခဲ့သည့် စွမ်းဆောင်မှုကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ရဲဘက်စခန်းသို့ ရောက်ရှိနေပြီးဖြစ်သော အမျိုးသားများကိုတောင် ရဲဘက်စခန်း၏အတွေ့အကြုံများကို မည်သူ့ကိုမျှ လုံးဝမပြောရန် ကျပ်တည်းစွာတားမြစ်ကာ ဘာလင်မြို့သို့ အလျှင်အမြန် ပြန်ပို့ခဲ့ကြသည့် အဖြစ်အပျက် ကလည်း ရှိပါသေးသည်။

ဥရောပနိုင်ငံများရှိ အခြားမြို့ကြီးမြို့ငယ်များမှလည်း ဂျူးသွေးရောသည့် အချုပ်သား များလည်း ပါရှိခဲ့ကြရာ တာဝန်ရှိ ဂျာမန်သူလျှို့ဝှက်တပ်ဖွဲ့ဝင် အာဏာပိုင်တို့က ဘာလင်ဌာနချုပ်မှ လမ်းညွှန်မှုခံယူရန် စောင့်ဆိုင်းလျှက်ရှိခဲ့ရာ ဘာလင်မြို့၏ ထိုဖြစ်ရပ်သည် သေမင်း၏ခံတွင်းထဲ ကျလုနီးပါး ဖြစ်နေသော ဂျူးလူမျိုးတစ်သောင်းကျော်တို့၏အသက်ကို ကာကွယ်နိုင်ခဲ့သည်။

အလိုအလျှောက်ပေါ်လာသည့် Non-violence အတတ်သိပ္ပံတွင် ပေါ်လာသည့် ဆန္ဒပြမှု တို့က စွမ်းအင်အနည်းဆုံးဆောင်သည့် သဘောသဘာဝရှိကြောင်း မှတ်ရသည်။ ထိုဆန္ဒပြပွဲ မျိုးမှာ ပါဝင်လှုပ်ရှားသူများသည် သင်တန်းပေးထားသော အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားကြသူ များလည်း မဟုတ်။ ထို့အပြင် ထိုသို့လှုပ်ရှားသည့်သူများက Non-violence ၏သဘောသဘာဝ ကိုလည်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိနားလည် ထားသူများလည်းမဟုတ်။ သူတို့ဆန္ဒပြ လှုပ်ရှား သည့် ကိစ္စပြီးသွားလျှင် ဆက်လက်ပြီး အဘယ်ကဲ့သို့သော လှုပ်ရှားမှုမျိုးကို အကောင်အထည် ဖော်သွားရမည်ကိုလည်း မသိကြ။ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့ဆန္ဒနှင့် အလိုအလျှောက် ပေါ်ပေါက် လာခဲ့သည့် အကြမ်းမဖက် ဆန္ဒပြခုံမူကတောင် Nazi အုပ်ချုပ်မှု၏ ဘေးရန်မှ လူပေါင်း ထောင်သောင်းတို့၏အသက်ကို ကာကွယ်ကယ်တင်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းအရာကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့က ခန့်မှန်းပြောဆိုလိုဖြစ်နိုင်သည့် အချက်တစ်ချက်မှာ အကယ်၍ Non-violence အတတ်သိပ္ပံကို ကျွမ်းကျင်နားလည်သဘောပေါက်ပြီး စီမံချက်ကျကျ သုံးစွဲလှုပ်ရှား သွားသူများရှိခဲ့လျှင် နာဇီအုပ်ချုပ်မှု ဘေးရန်တို့မှ ဂျူးလူမျိုးတို့ကို ဒီထက်မက ကာကွယ်ကယ်တင် နိုင်ခဲ့လိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုများက စိတ်နေ စိတ်ထား ကောင်းသောသူများ (သို့မဟုတ်) အားအင်ချို့တဲ့နေသည့် ဆန့်ကျင်ဘက် (ပိရောမီ) တို့အကြားသာ အလုပ်ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ပြောဆိုယူဆထင်မြင်ခြင်းသည် မှန်ကန် လိမ့်မည် မဟုတ်။

Non-violence သည် စွမ်းအားချို့တဲ့သည့် အင်အားနည်းသည့်သူများ ကိုင်ဆောင်သည့် လက်နက် ဖြစ်သည်ဟု ပြောခြင်းသည်လည်း မှားပါသည်။ Non-violence တိုက်ပွဲတစ်ခုကို အကြီးမားဆုံး ရဲရင့်မှုတို့ဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်ရသည့်ရလဒ်မှာ အားလုံးအတွက်အောင်မြင်မှု ပေးစွမ်းနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် လိုအပ်သည်မှာ ထိုစွမ်းအင်ထက်မြက်သည့် လက်နက်ကောင်းကို လက်တွေ့ကိုင်စွဲ ကျင့်သုံးပြီး တိုက်ပွဲဝင်လှုပ်ရှားသွားရန်သာဖြစ်သည်။

(1)Foot Notes ကောက်နုတ်ချက်များ

၁။ Fasting အစာငတ်ခံ သပိတ်မှောက်ခြင်း လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုတွင် ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြသူများမှ ရံဖန်ရံခါ သင့်တော်မည့်အချိန်မကျခင် ဆန္ဒစောကာ အစာငတ်ခံ သပိတ်မှောက်လေ့ရှိကြသည်။ အစာငတ်ခံ ဆန္ဒပြမှုကို အလွန်တရာထူးခြားသည့် အခြေအနေမျိုး၌သာ ကျင့်သုံးရ၏။

၂။ မိမိ၏ (သို့မဟုတ်) မိမိတို့၏ဆန္ဒစောများကို ထိန်းချုပ်နိုင်ပြီး လိုအပ်ပါလျှင် မိမိတို့လှုပ်ရှားမှု၏ရည်မှန်းချက် အထမြောက်နိုင်ရန် အကြီးမားဆုံး စွန့်လွှတ်မှုပြုသွားနိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများက အစာငတ်ခံ ဆန္ဒပြမှုမျိုးကို ပြုလုပ်ရပါမည်။

၃။ အစာငတ်ခံ သပိတ်မှောက်ခြင်းက မိမိတို့အထက် အတော်အတန် လေးစားမှုရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက်များထံမှ မိမိတို့ရည်မှန်းချက်များ ဖြည့်စီးပေးနိုင်လိမ့်မည် အခြေအနေတစ်စုံတစ်ရပ် ရှိနိုင်သူများရှေ့မှောက်တွင် အစာငတ်ခံသပိတ်မှောက်ခြင်းကို ပြုရ၏။ အချို့အချို့သော အာဏာပိုင် များက မိမိတို့သေကြလျှင် သေကြ။ သေမှနားအေးလိမ့်မည်ဟု သဘောထားရှိကြသည့်သူများလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုအခြေအနေမျိုး၌ အစာငတ်ခံဆန္ဒပြသူမှာ အသက်သေပေးရပါမည် သို့သော် အကျိုးတစ်စုံတစ်ခု မနပ်ဘဲ ဖြစ်တတ်သည်။ ထိုအစာငတ်ခံ သပိတ်မှောက်ဆန္ဒပြမှုတို့က အတင်းအကျပ် အနိုင်အထက် ပြုရာလည်းရောက်နိုင်သည်။

ယူဂေ နိုင်ငံမှ Margaret Thatcher ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်စဉ်က Irish Republican Army မှ Long Kesh အကျဉ်းထောင် အကျဉ်းခံတပ်သား ဆယ်ဦးတို့၏ အစာငတ်ခံဆန္ဒပြမှုမှ အထက်တွင် ဖော်ပြပေးထားသည့် အင်္ဂါရပ်နှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံသော ဆန္ဒပြသူဆယ်ဦးတို့မှာ အသက်ဆုံးရှုံး ခံခဲ့ရပါသည်။ ထိုသို့အသက်ဆုံးရှုံးခံသွားရသော်လည်း လက်ငင်းချက်ချင်း အကျိုးရလဒ် ဘာမျှမပေါ်ခဲ့ပါ။

၄။ အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုတွင် အစာငတ်ခံဆန္ဒပြ သပိတ်မှောက်ခြင်းသည် နောက်ဆုံး ကိုင်ဆောင်ရမည့် လက်နက်ဖြစ်သည်။ အခြားအခြားနည်းလမ်းများ ကုန်ဆုံးသွားသည့် အခြေအနေထူးမှသာ အစာငတ်ခံ သပိတ်မှောက်ခြင်းကို ပြုလုပ်ရပါမည်။ မဟာတ္ထမာဂါနီက တောင် သူပြုလုပ်ခဲ့သည့် အစာငတ်ခံဆန္ဒပြပွဲ တချို့တို့မှာ အနိုင်အထက်ပြုသည့် အဆင့်မျိုးသို့ ရောက်ရှိခဲ့ရ၍ အကျိုးရလဒ် မရရှိခဲ့ဘူးကြောင်း ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့သည်။

(2) Civil Disobedience- မတရားသည့်အမိန့်အာဏာများကို တာဝန်အရ ဖိဆန့်ခြင်း။

အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုတွင် Civil Disobedience “မတရားသည့် အမိန့်အာဏာများကို တာဝန်သိသိ ပြည်သူတို့မှ အာခံသည်။ ဤနည်းနာများကို ဂါနီ၏အဆိုအရ အောက်တွင် ရေးသားဖော်ပြပေးထားသည့် စီမံချက်တို့နှင့်အညီ ပြုလုပ်ရပါသည်။

(၁)ကန့်ကွက်ဖိဆန့်သည့် အမိန့်အာဏာတို့မှာ အမှန်တကယ်မသင့်တော်၊ မဆီလျော်သော ဥပဒေ (သို့မဟုတ်) အမိန့် အာဏာမျိုးဖြစ်ရမည်။ ထိုဥပဒေနှင့် အမိန့်အာဏာမျိုးကို ရုပ်သိမ်းပေးရန် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များသို့ မေတ္တာရပ်ခံချက်များ ရှိခဲ့သော်လည်း အာဏာပိုင်တို့က လုံးဝလိုက်လျော့ပေးခြင်း မရှိခဲ့သည့် အခြေအနေမျိုး၌သာ ဤနည်းလမ်းကို ကျင့်သုံးသွားရန်ဖြစ်သည်။

(၂) ဤအာခံခြင်းမျိုးသည် ပွင့်လင်းပြီး ပြည်သူတို့မှ ပြုလုပ်သွားရန်ဖြစ်သည်။

(၃)ထိုသို့ မတရားအမိန့်အာဏာကို တာဝန်သိသိအာခံသည့် လှုပ်ရှားမှုများတွင် အာဏာပိုင်တို့မှ ခတ်လာသည့်ဒဏ်ကို လှုပ်ရှားမှုမှာပါဝင်သည့်သူများက မိမိတို့စိတ်ဆန္ဒအလျောက် ဝမ်းပန်းတသာလက်ခံ သွားရမှာဖြစ်သည်။ လှုပ်ရှားသူများက မတရားတဲ့ဥပဒေနှင့် အမိန့်အာဏာကိုသာ ဆန့်ကျင်ရန်ဖြစ်သည်။ တရားမျှတမှုရှိသော အခြားဥပဒေ အမိန့်များကို ချိုးဖောက်ခြင်းမျိုးကို မပြုလုပ်ရ။ မိမိတို့ကိုးကွယ်ထားသည့် ဘာသာရေး ခံယူမှုအရ လိုက်နာမှုရှိသော ဥပဒေမျိုး၊ လူ့ကျင့်ဝတ်၊ အချစ်မေတ္တာတို့နှင့် စပ်ဆိုင်သည့် လိုက်နာမှုကို ထိန်းသိမ်းသွားရမည်ဖြစ်သည်။

Salt March 1930

Nonviolence has been an age old favourite concept with spiritual seekers but it was the genius of Mahatma Gandhi, who made nonviolence a powerful spiritual weapon to fight injustice and bring about a revolutionary change in society. He thus brought nonviolence from the Himalayan heights to the ground level of ordinary people. It had always been a successful instrument in the hands of prophets and spiritual seekers but Gandhi made it into a people's instrument which can be used by ordinary human beings, even children, the aged and especially by women. India's freedom movement bears testimony to the power of nonviolence, as an instrument of the common man. The role played by Indian women, even the illiterate ones, is a part of the glorious chapter of the history of India's freedom movement.

As the history of the weapons of violence can be traced from human fists to the nuclear bombs, nonviolence still needs more and more improvement and refinement. Mahatma Gandhi's movement can be taken as the starting point, but much more needs to be done both in theory and practice of nonviolence, as humanity today is facing very difficult and complex problems. The Bhoodanyajna movement initiated by Acharya Vinoba Bhave, the spiritual successor of Mahatma Gandhi, to solve the land problem of India, by invoking the power of nonviolence, to give land to the tiller, has been an experiment to bring about a revolutionary change in society by nonviolent means. With growing challenges, new experiments need to be taken up, in various fields.

The Nobel laureate Daw Aung San Suu Kyi, the valiant fighter for democracy in Burma, with her commitment to nonviolence and a life of suffering and sacrifice, has taken a step ahead on the path of nonviolence. She deserves moral assistance from all those, who believe in nonviolence, all over the world. The world has reached such a stage that we either sink or swim together. We either work together to save the humanity or face the doom together. Hence, suu Kyi's battle is our battles; we cannot remain just spectators in this battle. We have to put our heart and soul in it. Let us tell our friends in Burma, that nonviolence knows no defeat. Violence can kill the adversary but nonviolence converts the adversary into a friend. The future is ours, if we stick to nonviolence.

India, the land of Buddha and Gandhi, has got a special responsibility to play a proactive role in this battle. The heart of the people of India is with her, but a lot needs to be done. India can remain India, only by following Buddha and Gandhi.

Nimala Deshpande
Member of Parliament
(RAJYA SABHA)

AB-98, Shahajahan Road, New Delhi-110011

Nonviolence (အဟိံ သာ) အကြမ်းမဖက်မှုသည် ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် ဘာသာတရား လိုက်စားသူများနှင့် တရားကျင့်ကြံအားထုတ်သူများအတွက် နှစ်ခြိုက်ရာခံယူချက် (သို့မဟုတ်) သဘောထား အယူအဆတခု ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဤအယူအဆကို လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် မတရားမှုများကို တိုက်ဖျက်ရန်နှင့် လူမှုကိစ္စများတွင် အပြောင်းအလဲပြုလုပ် သွားနိုင်ရန် လက်တွေ့ကျင့်သုံး ပြသသွားသည်က မဟာတ္ထမာဂါနီ ဖြစ်ပါသည်။ စိတ်ဓါတ် ရေးရာနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဤထက်မြက်သည့် လက်နက်ကောင်းကို ဂါနီက လက်တွေ့ကျင့်သုံး စံပြုလာခဲ့သည်။ တနည်းပြောရမည်ဆိုပါလျှင် ဂါနီသည် (အဟိံ သာ)၏ သဘောတရားကို ဟိမဝန္တတောင်လို မြင့်မြတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ ကျင့်သုံးရန်ဖြစ်သည့်အရာကို သာမန်ပြည်သူ လူထုအများ ကျင့်ကြံ အားထုတ်သွားရန် နည်းပေးလမ်းပြ ပြုခဲ့ပါသည်။ (အဟိံ သာ) အကြမ်း မဖက်မှုတရားသည် ဘာသာ တရားအားထုတ် ကျင့်ကြံခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ ဘုရားများ၊ တမန်တော်များ၊ သူတော်စင် သူတော်ကောင်းများအား အောင်မြင်မှုအမျိုးမျိုးကို ဆွတ်ခူးပေးခဲ့သည့် ကရိယာကောင်းတခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုကရိယာ(ကျင့်စဉ်) ကောင်းကို ဂါနီက အများပြည်သူများလည်း ကျင့်ကြံအားထုတ် သုံးစွဲနိုင်ရန် ကိုယ်တွေ့လက်တွေ့ နည်းပေးလမ်းပြ ပြုခဲ့ပါသည်။ ဤကျင့်စဉ်ကို ကလေး၊ လူငယ်၊ လူကြီးလူအို၊ မိန်းမသားများ အားလုံးက ကျင့်ကြံ အားထုတ်သွားနိုင်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှုသမိုင်းတွင် ဤကျင့်စဉ်ကို ကိုင်တွယ်ကာ လှုပ်ရှားသွားသည့် အိန္ဒိယအမျိုးသမီးများ ဤအခန်းကဏ္ဍမှ ပြောင်မြောက် ဂုဏ်ဝင့်သည့်နေရာမှာ ပါခဲ့ပါသည်။ ထိုအမျိုးသမီးများအကြားတွင် စာမတတ်၊ ပေမတတ်၊ အမျိုးသမီးများအချို့လည်း ပါဝင်ခဲ့ကြပါသည်။ အကြမ်းဖက်မှု Violence ၏သမိုင်းကို ရှာဖွယ် လေ့လာကြည့်သော် လူတို့၏ လက်သီးမှစ၍ နျူးကလီးယားဗုံးအထိ ယနေ့တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တနေ့တခြား တိုးမြှင့်ကြီးမား လာသည့် အသွင်ကို ဆောင်လာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ (အဟိံ သာ) Nonviolence ၏ နယ်ပယ်၌လည်း သဘောတရားအားဖြင့် သော်ငှား လက်တွေ့ကျင့်သုံးရာတွင်၎င်း ပြုပြင်ပြင်ဆင် မြှင့်တင်သွားစရာ အများကြီး ရှိနိုင်ပါ သေးသည်။ ယနေ့လူသားများ ရင်ဆိုင်ခံစားနေရသည့် ပြဿနာများမှ ပိုမိုခက်ခဲလာပြီး ရှုပ်ထွေးမှု များနေလို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် လယ်ထွန်သူများ လယ်မြေပိုင်ဆိုင်နိုင်ရေးကို ရှေးရှု၍ Bhoodanyajana) မြေလျှိုး ဒါန်းသည့် ပူဇော်ပွဲ လှုပ်ရှားမှုတရပ်ကို မဟာတ္ထမာဂါနီ၏ သဘောတရားရေးရာနှင့် ကျင့်စဉ်တို့ကို အမွေဆက်ခံသူ အာစရိယာ (Vinoba Bhave) ဝိနိဝါ ဘာဝေ ဦးဆောင်မှုဖြင့် လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ထိုလှုပ် ရှားမှုသည် အိန္ဒိယ ပြည်သူများအကြား Nonviolence ၏ သဘောတရားကို နိုးကြားလာစေရန်နှင့် သူ့ဆင်းရဲသားများ လယ်မြေပေးနိုင်ရေးကို ရည်မှန်း ခဲ့သည်။ ယင်းလှုပ်ရှားမှုမှာ အတော်အသင့် အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့သည့် စမ်းသတ်မှုတရပ်ဖြစ်သည်။ လူမှုနယ်ပယ်၌ အပြောင်းအလဲဖြစ်လာအောင် အကြမ်းမဖက်သည့် စိတ်ဓါတ်စစ်ဆင်ရေး နည်းဗျူဟာကိုသုံးခဲ့သည့် တော်လှန်ရေးတခုဖြစ်သည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ယနေ့ပြဿနာ အရှုပ်အထွေးများပြား လာသည်နှင့်အညီ အသစ်ဆန်သည့် စမ်းသတ်သုံးသတ်မှုများ တို့ကိုလည်း လုပ်သွားနိုင်ရန် လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။

နိဘယ်လ်ဆုရှင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က သူ့မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရေစီတည်ဆောက် နိုင်ရေးကို ပြောင်မြောက်သည့်သတ္တိနှင့် စွန့်စားပေးဆပ်မှုအမျိုးမျိုးဖြင့် ပေးဆပ်ကာ သူဝင်နေသည့် တိုက်ပွဲမှာ အကြမ်းမဖက်မှု Nonviolence ၏ တက်လာသည့် ခြေလှမ်းအဆင့် တခုဟူ၍ စံထားရန် ဖြစ်လာသည်။ Nonviolence သဘောတရားနှင့် စွမ်းအားကို ယုံကြည်လက်ခံကြသည့် ကမ္ဘာ တဝှမ်းရှိ လူတို့၏စိတ်ဓါတ်မြှင့်တင် အားပေးကူညီမှုကို ဒေါ်စုအားပေးသွားရန် လိုအပ်ပေသည်။ အင်မတန်ကြီးမားပြီး အန္တရာယ်ရှိသည့် နေရာ အစွန်းတခုကို ရောက်လျက်ရှိသည့် အခြေအနေမှာ (We either sink or swim together) ကျွန်ုပ်တို့သည် အားလုံးအတူတကွကူးဖြတ်လျှင်ကူးဖြတ်၊ သို့မဟုတ် အားလုံးနစ်မြုပ် သေကြေ ပျက်စီးရန်ပြင်) ဆိုလိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးက အတူတူ ကြိုးစားအားထုတ်သွားရန် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြစ်ပါ၍ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ တိုက်ပွဲမှာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး၏တိုက်ပွဲ ဖြစ်နေပါသည်။ ဒေါ်စု ဦးဆောင်ဆင်နွှဲနေသည့်တိုက်ပွဲမှာ ကျွန်ုပ်တို့က ပွဲကြည့်ပရိတ်သတ် အဖြစ် ကြည့်နေလိုတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကျွန်ုပ်တို့က ကိုယ်ချင်းစာ စိတ်ဓါတ် အပြည့်နှင့် ပါဝင်ကူညီသွားရန် လိုအပ်သည်။

ဗမာပြည်မှာရှိနေကြသည့် ကျနော်တို့မိတ်ဆွေများကို ကျွန်ုပ်တို့ပြောရမှာက “Nonviolence knows no defeat” အကြမ်းမဖက်မှုလမ်းစဉ်သည် အရှုံးပေးခြင်းလမ်းစဉ်မဟုတ်။ (သို့မဟုတ်) အကြမ်းမဖက်လှုပ်ရှားမှုသည် ဘယ်သောအခါမျှမဆို အမြဲတန်းအနိုင်နှင့်ပင် အဆုံးသတ်သည်။ အကြမ်းဖက်မှု Violence ဝိရောဓိဖြစ်သူတို့အား သတ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် Nonviolence က ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေကြသူများအား မိတ်ဆွေဖြစ်လာအောင် ပြောင်းပေး နိုင်သည်။ အနာဂါတ်သည် ဦးလက်ထဲမှာ ရှိနေပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် Nonviolence သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့ ကျင့်ကြံ မှုတို့ကို ဟန်ချက်ညီအောင် ကိုင်တွယ်ထားနိုင်ပါလျှင် အနာဂါတ်သည် ဦးလက်ထဲတွင် ရှိနေမှာပါ။

မြတ်ဗုဒ္ဓနှင့်ဂိန္နီတို့၏ မြေဖြစ်သော အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ မြန်မာ့အရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပိုမို တက်ကြွမှုရှိသော အခန်းကဏ္ဍကနေ၍ ဆောင်ရွက်ပေးရန် တာဝန်အထူးရှိပါသည်။

အိန္ဒိယပြည်သူပြည်သားများ နှလုံးသားသည် ဒေါ်စုနှင့်အတူ ရှိနေသည်။ သို့သော် သူ့အတွက် လုပ်ပေးရမှာတော့ အများကြီးလိုအပ်နေပါသေးသည်။ ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံများအလယ်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံအနေဖြင့် ဂုဏ်ဝင့်ကြားစွာ တည်ရှိနိုင်သွားရန် ဗုဒ္ဓနှင့်ဂိန္နီ၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးသွားမှသာ ဖြစ်နိုင်သည်။

နိမာလာဒေရ်ပန္န
အထက်လွတ်တော်အမတ်

My dear sister, we greet you from India, where I was receiving the Gandhi peace prize, and I have dedicated it a little to people of South Africa and victims of Daffur, but especially I dedicated it to you. We want to assure you and all the people of Burma that although it don't seen lightly, you will be free, because this is a moral Universe, and military dictators of your land have already lost. Yes there have been a lot of suffering, but know that there are many many people who support you. I spoke to the prime minister of India, asking him please to use your good offices to help the evolution of democracy of Burma. He assured me that he had raised the issue of your self with military Junta, spoke to them on two occasions and I'm very sorry that S.Africa voted against resolution in security council. I upset and said to public that it is betrayal of our past. I'm sorry that we have done so. I'm glad that countries like GHANA voted in favour and I am sure that we'll win, you'll win and we'll meet in Rangoon.

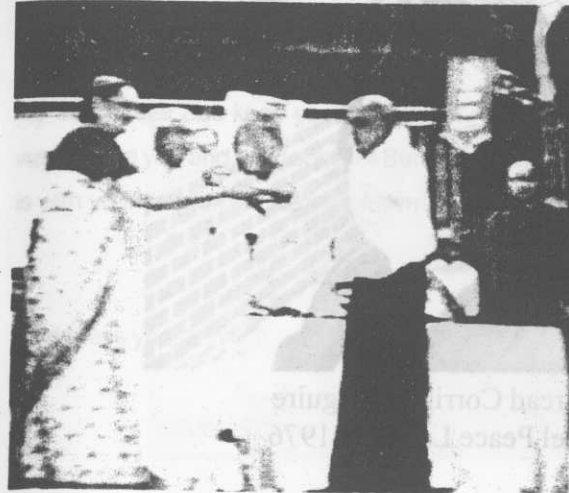

ချစ်လှစွာသောညီမလေး

ကျနော်တို့ဟာ သင့်ကို အိန္ဒိယကနေ နှုတ်ခွန်းဆက်သနေပါတယ်။ ကျနော်က အိန္ဒိယကို ဂိန္နီငြိမ်းချမ်းရေးဆု (Ghandhi Pice Prize)ကို လက်ခံယူဖို့ လာခဲ့တာပါ။ ကျနော့်အနေနှင့် ဒီဆုကို တောင်အဖရိကနှင့် Daffur ဒုက္ခသည်များကိုရည်စူးကာ နည်းနည်းချီးမြှင့်ပြီး အထူးသဖြင့် သင့်အားရည်စူးပြီး ချီးမြှင့်ပါတယ်။ ကျနော်တို့က သင့်ကို ယုံကြည်မှုပေးနိုင်တာကတော့ သင့်နှင့် အတူ မြန်မာပြည်သူများ လွတ်လပ်လာမည်လို့ ပြောချင်တယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုတော့ ဒီကမ္ဘာ ကြီးဟာ ကျင့်ဝတ်တရားရဲ့ ကမ္ဘာဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့ သင့်မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်အာဏာရှင် တွေဟာ ထိုကျင့်ဝတ်ကို ပျက်စီးခံခဲ့ပြီ ဖြစ်နေတယ်။ တဖက်မှာ သင်တို့က ဒုက္ခဆင်းရဲမှုအမျိုးမျိုး ကိုခံခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ညီမလေးတို့သိထားရမှာက ညီမလေးတို့ရဲ့လှုပ်ရှားမှုကို အားပေး ထောက်ခံတဲ့လူတွေက အများကြီးရှိပါတယ်။ ကျနော်က အိန္ဒိယနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်ကို

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်ပျက်မှုအဆင့်ထဲမှာ သူ့အနေဖြင့် ကူညီသွားဖို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်က ကျနော့်ကိုပြန်ပြောဒါက မြန်မာ့ပြဿနာကို သူက နှစ်ကြိမ်တိတိ စစ်အုပ်စုကို တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ ကျနော်ပြောချင်တာကတော့ လုံခြုံရေးကောင်စီမှာ ကျနော်တို့ တောင်အဖရိကနိုင်ငံက ဆန့်ကျင်ဘက် မဲပေးခဲ့တယ်။ အဲဒီအတွက် ကျနော့်အနေနဲ့ များစွာ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရပါတယ်။ လူထုအစည်းအဝေးတခုမှာ အဲဒီကိစ္စနှင့်ပတ်သတ်လို့ ကျနော် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောခဲ့တာကတော့ ကျနော်တို့နိုင်ငံအနေနှင့် လုံခြုံရေးကောင်စီမှာ မြန်မာ့အရေးကို အခုလိုဆန့်ကျင်ပြီး မဲပေးခဲ့တာဟာ ကျနော်တို့ဟာ ကျနော်တို့ရဲ့ ဘဝ ဟောင်းကို မေ့နေပြီလို့ ပြသခြင်းဖြစ်တယ်။ ကျနော်တို့က ဒီလိုလုပ်ခဲ့တာကို ကျနော့်အနေနဲ့ စိတ်မကောင်းဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဝမ်းသာစရာ သတင်းတခုက ဂါနာ Ghana လို့ နိုင်ငံမျိုးက ထောက်ခံမဲ ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျနော်တို့က အသေအချာ ယုံကြည်ပါတယ်။ ကျနော်တို့နိုင်မှာပါ။ သင်နိုင်မှာပါ။ ကျနော်တို့ အားလုံး ရန်ကုန်မှာ ဆုံကြမယ်။

နိုဗယ်လ်ဆုရှင်
Archbishop Desmond tutu
South Africa

Madam,
We are honored to present you this award for no Myanmar has done more to achieve honor Freedom and pride for all Myanmarise.

Your Utterances voice of "the truth force" that you so courageously represent. The shackles of oppression has not dimmed the fire that burn in you. You represent a light of hope in the gloom of despair. An examplification of Courage, dignity and determination, we are sure you will in your life time be able to redeem the pledge you have made to your mother land.

Victory be with you.
Jaihind,
On behalf of freedom loving people of India,
Ashok Ghosh
President
Netaji Subhas Foundation, Kolkatta
19th March 2007

Mairead Corrigan Maguire
Nobel Peace Laureate 1976

My dear Sister Suu we admire and so much love you. People around the world have been watching the sad events occurring in Burma last week. We are deeply sad to hear that the peaceful protesters including Buddhist monks and other civilian were killed by the state sponsored violence during the protest rally in the streets of Rangoon. We watch the Buddhist monks leading the protest peacefully.

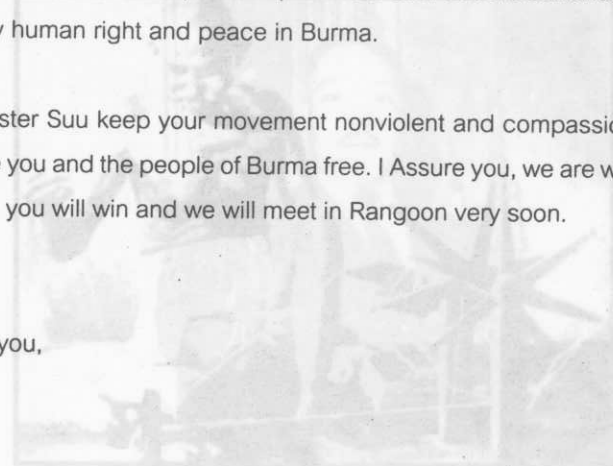
We are confident that nonviolence and courageous movement which you and your people are processing will succeed the world is with you. According to our experience the solution for deep routed problem can not be solved by military or paramilitary forces action. The solution for Burmese problems can be reached only by taking to each other on the negotiation table.

I want to convey a message. As the people you have suffered so much in your painful journey. We want to see you released. We hope that it will happen soon in near future.

It is a moral and political responsibility of the group who are ruling the country to set free you and all other political prisoners and start reconciliations to bring democracy human right and peace in Burma.

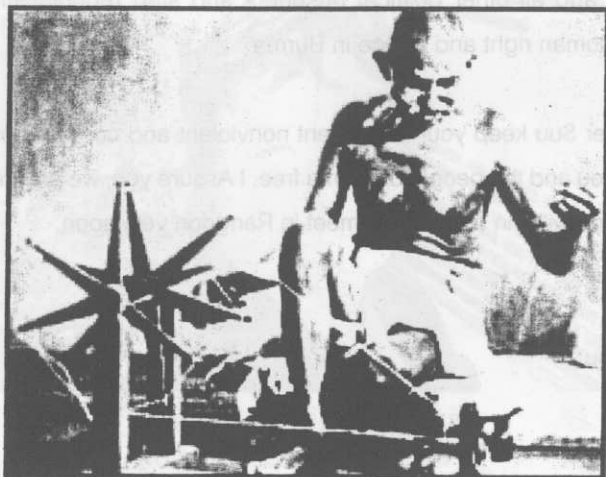
My dear Sister Suu keep your movement nonviolent and compassionate we also want to see you and the people of Burma free. I Assure you, we are with you, world is with you, you will win and we will meet in Rangoon very soon.

God bless you,

*by when I
Wish a great consolation
and obstruction may almost become unnecessary;
without it even the most effective nonviolent
struggle have been their labor for next to nothing.*
Martin Luther King Jr.

Mairead Corrigan Maguire

All over the world, people are learning that their collective will does not need the backing of violence, as state-sponsored oppression does.

With a good constructive program, confrontation and obstruction may almost become unnecessary; without it even the most effective nonviolent uprisings have seen their labors go for next to nothing.

Mahatama Gandhi

Injustice anywhere is a threat to justice everywhere. I will not stand idly by when I see an unjust war taking place.

Martin Luther King, Jr.